

Št. 172 (21.409) leto LXXI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 26. JULIJA 2015

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
 Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 (convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

«Afera» Komel, Dežela in manjšina

SANDOR TENCE

Se ne spoznam na glasbo in na glasbeno šolstvo, da bi lahko s strokovnega vidika ocenil sklep deželnega sveta o prispevku goriskemu Centru Emil Komel in posledičnemu združevanju slovenskih glasbenih šol. Tudi v financah nisem ravno doma, zato bom skušal zadevo oceniti z zakonskega in predvsem političnega zornega kota.

Pravno gledano se sklep deželnega sveta zdi neoporečen. Zakonodajalec nikomur ničesar ne vsiljuje, ker gre za javni denar (iz državne in ne iz deželne blagajne) pa postavlja nekatere pogoje. Časovnica za združevanje glasbenih šol je dovolj raztegnjena (dve leti), 150 tisoč evrov ni zanemarljiva vsota, sklep deželnih svetnikov pa se navezuje na pred kratkim odobreno šolsko reformo. V njej je govor tudi o slovenskem glasbenem šolstvu in o poučevanju glasbe na slovenskih višjih šolah v Trstu in Gorici in na špetrski dvojezični šoli.

Politično gledano zadeva odpira kar nekaj vprašanj. Deželni odbornik Gianni Torrenti je kmalu po imenovanju javno pozval pristojne v slovenski manjšini, naj pospešijo t.i. reforme in razmislijo o združevanju nekaterih ustanov. Izrecno je omenil glasbeni šoli in založbe. Torrenti je SKGZ in SSO dal vedeti, da Dežela podpira dogovorjene in postopne rešitve, če jih ne bo, pa bo uprava FJK sama ukrepala. Odborniku zato ne moremo očitati slepomišljenja, temveč mu moramo v tem primeru priznati doslednost.

To ne pomeni, da je Dežela glede »afere« Komel ravnala pravilno in transparentno. Preveč je namreč nejasnosti, nedorečenosti in na pol izrečenih resnic, da je zelo težko ne samo razumeti, temveč tudi obnoviti potek dogodkov. Dogajanja v deželnem svetu so sicer znana in sklepi črno na belem, kako je prišlo do odločitev pa je zavito v meglo. Po eni strani obstaja občutek, da je Dežela vsilila Komelu (in Glasbeni matici) neke rešitve v zameno za prispevek 150 tisoč evrov, po drugi pa, da je združitev glasbenih šol neizogibna, le način je vprašljiv.

Dramatično bi bilo, ko bi se morala združitev udejaniti jutri ali popjutrišnjem; dve leti je dovolj dolgo obdobje za resne pogovore in primerne rešitve. Res pa je, da je v tem primeru padla na izpitu predvsem manjšinska politika. V smislu, da ni znala (ali ni bila sposobna) povedati kaj se dejansko dogaja in kaj se bo zgodilo.

LJUBLJANA - Obisk predsednika ruske vlade

Medvedjev v Sloveniji v času napetih odnosov med Rusijo in Brusljem

LJUBLJANA - Ruski premier Dmitrij Medvedjev, ki je sinoči prispel v Slovenijo, prihaja v času zelo napetih odnosov med Rusijo in Evropsko unijo zaradi ukrajinske krize. Slovenija je tako prva članica unije, ki jo bo Medvedjev obiskal od začetka zaostrelih odnosov pred več kot letom dni. Ruski politik se bo udeležil današnje tradicionalne prireditve v spomin na ruske ujetnike, ki so med prvo vojno umrli pod plazom na Vrščicu.

Medvedjev je v pogovoru za RTV Slovenija pred obiskom v Sloveniji izrazil optimizem glede prihodnosti gospodarskega sodelovanja med Mosko in Ljubljano, čeprav se je blagovna menjava med državama zaradi evropskih sankcij proti Rusiji precej zmanjšala.

Na 2. strani

V Trgovskem domu načrti čezmejnega mesta

GORICA - Dežela FJK je v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico naredila nov korak v pripravah na obnovo vogalnega pritličja Trgovskega doma v Gorici. Deželni odbor je namreč sprejel sklep, da za slovensko knjižnico vključi v rebalans 95 tisoč evrov. S tem denarjem bo knjižnica uvedla postopek za načrtovanje prenove. V pričakovanju nanjo pa so prostorni vogal, ki ima velik potencial zaradi vidljivosti na osrednji mestni ulici, zasedli študentje arhitekture, ki razstavljajo svoje načrte za ureditev somestja Gorica-Nova Gorica-Šempeter-Vrtojba.

ZDRUŽEVANJE Glasbena matica ni vedla ničesar

TRST - »O sklepu deželnega sveta, ki govori tudi o združitvi Centra Emil Komel in Glasbene matice sem izvedela iz Primorskega dnevnika.« Predsednica Glasbene matice Milena Padovan sicer ne deli ocene predsednika Komela Saše Qunzija, da je šlo za streljo z jasnega, pač pa predstavljajo zanj dogajanja veliko presenečenje. »Ne toliko zaradi vsebine, ker vemo vsi, da so pritiski politikov glede združevanja precej močni, tako da skoraj že mejijo na ultimatum. Pač pa glede načina izvedbe,« pravi Padovanova.

Na 3. strani

OPČINE - Požari

Ogenj na Krasu

OPČINE - Kratkotrajna, ponekod celo komaj opazna nevihta naj bi včeraj pred poldnevom na tržaškem Krasu povzročila kar dva požara. Strelji naj bi bili namreč krivi za gozdna požara, ki sta sočasno izbruhnili blizu Opčin in Gropade. Na Opčinah je gorelo na območju Selivca, v neposredni bližini obeliska, gašenje pa je bilo hitro in učinkovito.

Na 5. strani

V Rimu o zaščiti in slovenskih bankah

Na 3. strani

Afganistanca iščeta samo mir in svobodo

Na 6. strani

Trst: občinska komisija sprejela znižanje IRPEF

Na 6. strani

Briški vinogradniki gledajo v nebo

Na 16. strani

Borut Ban ostaja zvest Jadranu

Na 22. strani

GIOMA Leseni podi
 Blindirana vhodna vrata
 Notranja vrata
 Okna in okvirji

FINSTRAL

podji vrata pvc okna in okvirji

GIOMA S.r.l., Ulica Remis 50 - 33050 S. Vito al Torre (UD)
 Tel./Faks 0432 997154
 info@giomapavimenti.it - www.giomapavimenti.it

Sant'Anna
 Impresa Trasporti Funerari

Pogrebno podjetje
 ...v Trstu od leta 1908

Več kot stoletje nudimo pogrebne storitve in prevoze na tržaškem območju, v Italiji kot tudi v inozemstvu.

Devin-Nabrežina 166 - Trst
 skorajšnje odprtje nasproti pokopališču v Nabrežini
 Ul. Torrebianca 34
 Ul. dell'Istria 129
 Ul. degli Alpini 2 - Opčine
 tel. 040 213356
 Usluge na domu

AGRICOLA DI TRIESTE
 TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
 ul. Travnik, 10 (industrijska cona Domio)
 Trst - Tel. 040 8990111
 info@agricolats.it

VSE ZA DEZINFEKCIJO
 komarjev, muh, klopot, podgan in miši

REPELENT ZA ODGANJANJE MERJASCEV IN KAČ
 ELEKTRIČNE OGRAJE

VRTNARSTVO IN KMETIJSTVO, EKSTRA DEVIŠKO OLJE IZ NAŠE STISKALNICE

LJUBLJANA - Danes slovesnost ob Ruski kapelici pod Vrščem

Medvedjev v Sloveniji v času napetih odnosov EU-Rusija

Medversko srečanje je bilo uvod v današnjo slovesnost pod Vrščem

LJUBLJANA - Ob Ruski kapelici pod Vrščem bo danes tradicionalna spominska slovesnost, ki se je bo kot najvišji predstavnik Rusije v zgodovini prireditve udeležil ruski premier Dmitrij Medvedjev, ki je sinoči prispel v Slovenijo. Ruski premier prihaja v času napetih odnosov med Rusijo in Evropsko unijo zaradi ukrajinske krize. Slovenija je tako prva članica unije, ki jo bo Medvedjev obiskal od začetka zaostrojitve odnosov pred več kot letom dni.

Slovesnost pod Vrščem bo imela duhovno dimenzijo, saj so nanjo vabljene predstavniki različnih ver, ki so se zbrali na predvečer prireditve. Spremljevalni dogodki so se sicer začeli že drevi v Ljubljani. Kot je povedal eden od organizatorjev slovesnosti, predsednik društva Slovenija-Rusija Saša Geržina, želijo ob 99-letnici postaviti kapelico izpostaviti človeško dimenzijo, ki je trenutno še posebej aktualna.

Slovesnosti se tako navezujejo na obeleževanje stoletnice prve svetovne vojne, v luči trenutnih razmer v svetu pa želijo z njimi tudi sporočiti, da je vsako človeško življenje nenadomestljivo. Poleg Medvedjeva bosta zbrana pod Vrščem, kjer pričakujejo več kot tisoč ljudi, nagovorila še slovenski

premier Miro Cerar, v imenu društva Slovenija-Rusija pa nekdanji predsednik Milan Kučan.

Ruski premier se bo danes skupaj s premierjem Cerarjem po napovedih udeležil tudi neformalnega druženja v Kranjski Gori po slovesnosti pri kapelici, nato pa si bo ogledal še nekaj slovenskih znamenitosti. Zvečer ima predvideno večerjo s predsednikom republike Borutom Pahorjem, ki se bo sicer tudi udeležil slovesnosti pod Vrščem.

Uradne pogovore s slovenskim državnim vrhom ima na programu jutri. V ospredju pogovorov med premierjema Slovenije in Rusije bodo po napovedih dvostranski odnosi. Državi naj bi ob obisku med drugim podpisali triletni program o sodelovanju v kulturi, znanosti in športu ter več dokumentov o sodelovanju med ministrstvom za zdravje ter med ministrstvom za pravosodje obeh držav. Državi naj bi sklenili tudi sporazum o skupnem nastopu na tretjih trgih.

Leseno kapelico, posvečeno svetemu Vladimirju, so leta 1916 zgradili preživeli ruski vojni ujetniki v spomin umrlim tovarišem, ki jih je med gradnjo ceste zasul snežni plaz. Je edinstven spomenik in simbol prijateljstva med Rusijo in Slovenijo.

INTERVJU ZA RTV SLOVENIJA

O odnosih s Slovenijo, »nepotrebnih sankcijah«, Kitajski in ukrajinski krizi

LJUBLJANA - Ruski premier Dmitrij Medvedjev je v pogovoru za RTV Slovenija pred obiskom v Sloveniji izrazil optimizem glede prihodnosti gospodarskega sodelovanja med Moskvo in Ljubljano, čeprav se je blagovna menjava med državama zaradi evropskih sankcij proti Rusiji zmanjšala. Ob tem je v intervjuju, ki ga sta ga predvajal Radio in Televizija Slovenija, spomnil, da je blagovna menjava leta 2013, na svojem vrhuncu, dosegla dve milijardi dolarjev, zgolj v prvih petih mesecih letos pa se je zaradi političnih odločitev zmanjšala za skoraj 40 odstotkov.

»Ne vem, kako dolgo bodo še trajali ti spori, saj jih, ponavljam, nismo začeli mi. Večkrat smo poudarili, da so sankcije nesmiselne, saj ne peljejo nikamor in se po navadi z ničimer ne končajo. Samo kvarijo odnose, potem pa so potrebna dolga in težka pogajanja,« je poudaril glede sankcij EU proti Rusiji zaradi ukrajinske krize.

»Menim, da je to, kar smo delali doslej, treba okrepiti, premošči začasne težave in razširiti naše sodelovanje,« je še dejal Medvedjev.

Za ruska vlaganja so po njegovih besedah zanimiva področja industrije, energetike, elektrike, hotelirstva in turizma. Slovenska vlaganja pa so povezana s proizvodno potrošniškega blaga, kot so gospodinjski aparati in farmacevtski izdelki.

Slovenskim oblastem je tudi priporočil, naj pozorno preučijo projekt Turškega toka, alternative

propadlemu projektu Južni tok, pri katerem je nameravala sodelovati tudi Slovenija. Kot je pojasnil, je Rusija pripravljena graditi plinovod do Turčije, kjer bi ob meji z Grčijo lahko nastala skladišča, iz katerih gre plin lahko naprej po vsej Evropi.

Ob tem je opozoril, da trgovanje z energenti »ni enosmerna cesta« ter poudaril, da je Rusija v enaki meri energetsko odvisna od Evrope, kot je Evropa od Rusije. »Evropski trg je za nas ključnega pomena, toda to ne pomeni, da plina ne bomo dobavljali drugim. To, da bomo dobavljali plin Kitajski, nikakor ne zmanjšuje pomena našega sodelovanja z Evropo,« je dejal.

Povedal je še, da je napočil čas, ko mora Rusija poglobiti sodelovanje s Kitajsko. Za to vidi dva razloga, in sicer v tem, da sodelovanje doslej ni bilo dobro razvito, ter v zaprtju dela evropskega trga za Moskvo. Sam sicer ne vidi nevarnosti, da bi Rusija postala odvisna od Kitajske.

Na vprašanje o ukrajinski krizi, ki ima po njegovih besedah »umeten značaj«, zanjo pa sta odgovorni prejšnje in sedanje ukrajinsko vodstvo, je odgovoril, da jo lahko rešijo le sami Ukrajinci. »Obstoj Ukrajine je v tem trenutku odvisen od modrosti, potrpljenja, takta, pripravljenosti za kompromis in želje po dogovoru vseh, ki sprejemajo odločitve na ozemlju Ukrajine,« je dejal. Pri tem po njegovem lahko pomagajo tudi Rusija, ZDA in Evropska unija.

ITALIJA - Davki

Škofi proti sodnikom

TRST - Če je Evropsko sodišče za človekove pravice pred dnevi dodobra razburkalo italijanske vode z zahtevo po zakonskem priznanju istospolnih partnerstev, so italijanski škofje v petek doživeli nov šok. Italijansko kasacijsko sodišče je namreč razsodilo, da morata dve katoliški šoli v Livornu plačati davek na nepremičnine ICI (danes IMU) za obdobje 2004-2009, in sicer 422 tisoč evrov.

Na sodnike se je včeraj vsul plaz kritik z vrha škofovske konference. Generalni tajnik Nunzio Galatino je povedal, da je to nevaren napad na zasebne šole, ki so izenačene z javno šolo, in na svobodo izobraževanja, kot to spodbuja Evropa. Galatino je temu dodal, da so nekatere odločitve včasih lahko ideološko pogojene. Njegove besede so nekateri podprli, malodko pa zavrnili.

Kratka, (ne)vidna vez med Cerkvijo in Rimom, ki se ni nikdar odtrgala, bo najbrž zdržala še precej časa. Mimo vsakega ideološka predsodka, na katere se sklicuje Galatino, velja vsekakor poudariti, da so se škofi tokrat lotili sodnikov. V demokraciji ima seveda vsakdo pravico, da izrazi svoje mnenje. Toda eno je skušati pogojevati politične izbire, drugo je skušati vplivati na sodstvo.

Sicer je jasno, da so Galatinove besede usmerjene drugam. Bivši minister za gospodarki razvoj Maurizio Lupi je bil včeraj med tistimi, ki so poudarili, da uvaja razsodba kasacijskega sodišča »diskriminacijo« in »nevarno neenakost«. Ministrica za šolstvo, univerzo in raziskovanje Stefania Giannini se ni uradno vključila v polemiko oziroma se ni formalno opredelila, a iz Aoste je dala vedeti, da je potrebno poglobiti vprašanje. Dodala je, da so bili sodniki mnenja, da uživajo javne in zasebne šole drugačne pogoje, ker so to drugačne institucije. Ministrica Giannini je pri tem ugotovila, da bi bila javna šola brez zasebnih šol v velikih težavah. Zanimivo bi bilo pri vsem tem izvedeti mnenje Vatikana.

Galatino je opozoril, da obiskuje izenačene šole v Italiji 1,3 milijona mladih, in nekako očital državi (sodnikom?), da udarja po tistih, ki ji pomagajo. Bo že res, da prejemale te zasebne šole 520 milijonov evrov javnega denarja, je ugotovil Galatino, a to pomeni 6,5 milijarde evrov varčevanja za državno blagajno.

Vendar se Galatino ni dotaknil vprašanja, ki ga je odprlo kasacijsko sodišče. Če opravlja komercialno dejavnost, moraš plačevati davke, so povedali sodniki. Če morajo plačevati mladi rento, gre za komercialno dejavnost in mora torej šola plačevati občinski davek. Dodatno vprašanje je transparentnost bilanc teh šol, iz katerih je vsaka dejavnost razvidna. Galatino pravi, da bodo šole zaprli, ker niso v stanju, da plačajo davek ICI. Dovolj je, da predstavijo te šole svoje bilance (tudi socialne) in jasno bo, kaj je prav in kaj ni prav.

Aljoša Gašperlin

ZAGREB - Pričakovana poteza

Hrvaška uradno proti arbitražnemu sodišču

ZAGREB - Hrvaška zunanja ministrica Vesna Pusić je v imenu hrvaške vlade včeraj v pismih obvestila arbitražno sodišče in Evropsko komisijo o okoliščinah, ki pod vprašaj postavljajo verodostojnost in zakonitost arbitražnega postopka za reševanje spora o meji med Hrvaško in Slovenijo. V pismih so navedli, da so javno objavljeni transkripti in posnetki komunikacije slovenskega sodnika na arbitražnem sodišču Jerneja Sekolca in slovenske agentke na sodišču Haagu Simone Drenik razkrili kršitev temeljnih načel arbitražnega postopka. Zapisali so tudi svoje mnenje in ga argumentirali. Med drugim so ocenili, da sta Sekolc in Drenikova s svojim ravnanjem grobo in sistematično kršila neodvisnost in integriteto arbitražnega postopka.

Hrvaška je preostalo četverico sodnikov arbitražnega sodišča tudi pozvala, naj nujno pregledajo poslane informacije, saj je po oceni Zagreba zelo oškodovana integriteta celotnega postopka kot tudi njegova percepcija legitimnosti v javnosti. Sodišče so tudi pozvali, naj poda mnenje o dogodkih. Podobno pismo je Zagreb naslovil tudi na Evropsko komisijo in v njem navedel, kaj vse je storila Hrvaška v zvezi z najnovejšimi dogodki, ki naj bi kompromitirali arbitražni postopek. Odločitev sodišča o rešitvi spora o meji je bila napovedana za december.

Arbitražno sodišče se je sicer že oglasilo v četrtek, ko je sporočilo za javnost sprejelo odstop Sekolca in zapisalo, da je v skladu z arbitražnim sporazumom zdaj na potezi slovenska vlada, da v 15 dneh imenuje novega člana sodišča. V nasprotnem bodo sami imenovali novega člana sodišča. Medtem je odstopila tudi Drenikova. (STA)

EKSPLOZIJA

Trupel ne bo lahko identificirati

BARI - Preiskovalci si še niso na jasnem, zakaj je v petek prišlo do eksplozije v tovarni s pirotehničnimi sredstvi v kraju Modugno. Do eksplozije, ki je zahtevala sedem smrtnih žrtev je vsekakor prišlo v laboratoriju, medtem ko je bližnja smodnišnica k sreči ostala nepoškodovana. Eksplozija je do tal razdejala laboratorij, pirotehniko pa so zavarovali območje, ker se bojijo, da bi lahko še vedno pokalo. Zasegli so tudi vozila, v katerih so bila pirotehnična sredstva, namenjena dostavi. Preiskovalci upajo, da bodo tudi z njihovo pomočjo ugotovili morebitne nepravilnosti pri izdelovanju teh sredstev. V ponedeljek čaka forenzike še ena zelo težka in nevarna naloga. Na podlagi ugotavljanja DNK zapisa določiti istovetnost trupel. Med žrtvami so štirje Italijani, dva Indijca in Albanec, brata Briseccella lastnika istoimenske tovarne, ene najstarejših v Italiji na področju izdelovanja pirotehničnih sredstev, pa sta hudo ranjena.

Janša: SDS bo zmagala

BOVEC - Udeležence včerajšnjega tradicionalnega tabora stranke SDS je nagovoril predsednik Janez Janša, ki je napovedal ponovno zmago stranke. Kritičen je bil do medijev, ki da poročajo selektivno in volivcem ne dajejo objektivnih informacij. »SDS je v lanskem letu, v letu, ko so ji namenili uničenje ali vsaj marginalizacijo, stala in obstala. Danes smo močnejši, kot smo bili kadar koli prej. Tistim, ki so nas lani pokopavali oz. odmetavali na smetišče zgodovine, sporočamo, da smo še vedno tukaj in tukaj bomo zmagovali,« je v nagovoru udeležencev tabora poudaril Janša.

S tem, kje smo in kaj imamo, po prepričanju Janše ne moremo biti zadovoljni. »Imamo oblast, ki se je oblikovala po nelegitimnih volitvah, in tako tudi vlada. Škandali, še posebej ko gre za mednarodni ugled Slovenije, se kar vrstijo,« je dejal Janša.

Umor v Makedoniji

STRUGA - V makedonskem mestu Struga so iz mivovozečega vozila streljali na namestnika direktorja makedonske davčne uprave in funkcionarja koalicijske Demokratske unije za integracijo (DUI), 42-letnega Argetima Asanija in ga ubili.

Potres s smrtnimi žrtvami

ISLAMABAD - Na severu Pakistana so zabeležili potres z magnitudo 5,1. Žarišče potresa je bilo 15 kilometrov severno od prestolnice Islamabad, v kraju Abotabada, ki leži 50 kilometrov stran od Islamabada, so v potresu umrli dve ženski in devetletni otrok, ko se je nanje zrušila njihova hiša. Pakistan leži na meji med indijsko in evroazijsko tektonsko ploščo, zaradi česar so potresi v tej državi pogosti.

V potresu z magnitudo 7,6, ki je oktobra 2005 prizadel Pakistan, je umrlo več kot 73.000 ljudi, okoli 3,5 milijona jih je ostalo brez strehe nad glavo.

GLASBENA VZGOJA - Predsednica GM Milena Padovan o sklepu FJK

»Ne strela z jasnega, temveč presenečenje«

Vtis, da Dežela sprejema odločitve mimo Slovencev

TRST - »O sklepu deželnega sveta, ki govori tudi o združitvi Centra Emil Komel in Glasbene matice, sem izvedela iz Primorskega dnevnika.« Predsednica Glasbene matice Milena Padovan sicer ne deli ocene predsednika Komela Saše Qunzija, da je šlo za strela z jasnega, pač pa predstavljajo zanjo dogajanja veliko presenečenje. »Ne toliko zaradi vsebine, ker vemo vsi, da so pritiski upraviteljev in politikov glede združevanja precej močni, tako da skoraj že mejijo na ultimatum. Pač pa glede načina izvedbe,« pravi Padovanova. Pogojevanja in postavljanja časovnih terminov se ji namreč zdijo neprimerna. Kot se ji zdi neprimerno, »da Dežela sprejema sklepe in odloča mimo nas, saj GM ni bila v zadnjih časih soudeležena v teh pogovorih.«

Glasbena matica je glede vsebin in združevanja večkrat javno izrazila svoja mnenja in stališča. Pokazali so pripravljenost ne le za sodelovanje, temveč tudi za združitev s Centrom Komel. Predsednica priznava, da je to vprašanje delikatno in ga je treba reševati postopno, premišljeno in z do-

Predsednica Glasbene matice Milena Padovan je o dogajanjih izvedela iz Primorskega dnevnika

FOTO DAMJ@N

govarjanjem. Stvari pa se ne smejo in ne morejo po njenem mnenju dogajati mimo ustanov, ki se združujejo.

Padovanova pravi, da se je v začetku junija srečala z vodstvom Ko-

mela. Srečanje je bilo pozitivno in beseda je tekla o konkretnem sodelovanju, ki bi se lahko začelo izvajati že v prihodnjem šolskem letu. Ustanovili so tudi mešano delovno skupino, zato - poudarja predsednica GM - so jo dogodki v deželnem svetu še toliko bolj začudili in presenetili. O razvoju dogajanj je izvedela iz člankov v našem časopisu. »V sredo iz članka še ni bilo povsem jasno, kaj se snuje in kakšni bodo sklepi. V vsakem primeru sem že isti večer pisala odborniku Gianniju Torrentiju in članom posvetovalne komisije za slovensko manjšino. Zaposila sem jih za pojasnila s priporočilom, da bi mogli vsi zainteresirani biti seznanjeni z dogajanjem, predvsem pa z odločitvami,« nam je povedala Milena Padovan.

Predsednica je to mnenje izrazila v osebnem imenu, medtem ko bo uprava GM o tem razpravljala v prihodnjih dneh in zavzela uradno stališče. Osebno mnenje je v pričakovanju uradnega stališča Centra Komel v večeršnjem Primorskem dnevniku izrazil tudi predsednik Quinzi.

S.T.

POLITIKA - Nova volilna zakonodaja Gabrovec (SSk) ne izključuje možnosti poslanske liste s furlansko in nemško skupnostjo

TRST - Slovenska skupnost razmišlja, da bi za poslanske volitve oblikovala volilno listo s predstavniki furlanske in nemške skupnosti, ki bi z 20 odstotki glasov na deželni ravni prišla do parlamentarnega mandata. Na to možnost namiguje deželni tajnik SSK Igor Gabrovec (na sliki), čigar stranka je, kot znano, zelo nezadovoljna z volilno zakonodajo (t.i. italicum). Strasti so se še dodatno razvzele po objavi predloga dveh volilnih okrožij, ki po mnenju slovenske stranke močno zmanjšuje možnost izvolitve slovenskega parlamentarca tudi na listi Demokratske stranke.

Gabrovec pravi, da so padli v vodo vsi poskusi ne samo za zajamčeno, temveč tudi za tako ali drugače olajšano izvolitev Slovencev v parlament. Zadnji poskus je zadeval predlog znižanja volilnega praga za izvolitev Slovencev (ali predstavnika drugih manjšin) na 20 odst. ne na deželni ravni, temveč na območju 32 občin, kjer živijo Slovenci. »Veseli me, da nastale težave sedaj priznava tudi poslanka Tamara Blažina in da je pomisleke o volilnem zakonu izrazil Alessandro Colautti iz NCD. Lepo, a ti pomisleki žal prihajajo prepozno, saj sta njuni stran-

ki v Rimu podprli volilni zakon,« ugotavlja podpredsednik deželnega sveta. Od tod možnost ustanovitve deželne manjšinske liste, ki bi v primeru nastanka po mnenju Gabrovca lahko kot glavno geslo izbrala zaščito deželne avtonomije in večjezičnosti. SSK je, kot znano, na deželni in na lokalni ravni zaveznica Demokratske stranke, na volitvah 2013 pa je za poslansko zbornico podprla Tamaro Blažina. Sedaj se odpirajo tudi drugi scenariji.

Iz Rima je medtem prišla vest, da so strokovne službe poslanske zbornice ugotovile nekaj tehničnih napak pri novem volilnem zakonu. Gre predvsem za neskladnost med številom mandatov in številom prebivalcev v nekaterih okrožjih. Obstaja možnost »vrnitve« zakona v parlament, čeprav le za tehnična dopolnila, kar bi vsaj na papirju odprlo možnost ponovnega premisleka o slovenski manjšini. To se sicer tudi Gabrovcu zdi zelo malo verjetno, nekateri furlanski predstavniki Demokratske stranke pa menda računajo na spremembo. Bolj kot usoda slovenske manjšine jih sicer zanima drugačna razporeditev novih okrožij.

S.T.

RIM - Pobuda poslanke Blažina

Prispevki za manjšino in usoda naših bank

RIM - Poslanica Tamara Blažina se je sestala s podtajnico na ministrstvu za finance in gospodarstvo Paolo De Micheli (na sliki obe poslanki), v kolikor se v tem času že nastavlja stabilizacijski zakon za prihodnje leto. V tem smislu je slovenska poslanka, kot piše v sporočilu, želela sogovornici izpostaviti potrebo po določenih spremembah, s katerimi bi lahko končno dosegli gotovost višine finančnih sredstev namenjenih manjšini iz zaščitnega zakona.

Na podlagi lanskih amandmajev slovenske poslanke je Dežela FJK prejela iz Rima skupno 9.232.722 evrov za tri člene zaščitnega zakona (8, 16 in 21). Z zelo pomembno novostjo, da lahko Dežela po novem nameni nakazana sredstva na podlagi posameznih potreb, ne da bi že v Rimu zapečatili porazdelitev med tremi členi. Vsled tega je bil že konec marca izdan ministrski dekret, ki je celotno vsoto nakazal Deželi z namenom, da jo le ta dodeli »in primis« slovenskim organizacijam v smislu člena 16 (institucije slovenske manjšine).

Za prihodnje triletnje je Blažina izpostavila podtajnici De Micheli najprej pričakovanje, da bi sedanja vsota ne bila okrnjena (v triletnem načrtu je za leto 2017 namreč predvidenih zgolj šest milijonov). Prav zaradi takih in podobnih nihanj bi bilo primerno, da bi bila celotna vsota že določena z zakonom in bi postala tako nespre-

menljiva postavka. To bi dejansko pomenilo, da bi lahko slovenska manjšina računala na dokaj gotovo finančno podlago, ne da bi se morala, kot običajno, truditi in se pogajati za primerno postavko v finančnem zakonu. Podtajnica, ki je sicer že sledila zadevi, je iznesla pripravljenost vlade, da se poišče primerno rešitev in tako zagotovi manjšini stabilno finančno dotacijo, seveda ob upoštevanju dokaj kompleksnih predpisov državnega knjigovodstva.

Ob tej priložnosti je bil govora tudi o reformi zadružnih bank, ki bo med drugim zadevala oba slovenska bančna zavoda. Poslanica Blažina je izpostavila potrebo, da se spoštuje specifičnost naših bank, predvsem kar zadeva rabo slovenskega jezika in slovenskih članov v upravnih odborih. O tem je bilo namreč govora na nedavnem srečanju z vodstvom obeh slovenskih bank, ki se ga je udeležila tudi slovenska poslanka.

Tudi glede tega vprašanja ni s strani vlade nobenega nasprotovanja - je poudarila podtajnica - ki je tudi izrazila mnenje, da bi se morali gledati ohranitev teh specifik prej dogovoriti predstavniki naših bank z vodstvom vsedravnega združenja zadružnih bank, nakar bo vlada sprejela besedilo, ki ga bo prav slednje predstavilo. Podtajnica De Micheli je zagotovila poslanki Tamari Blažini, da jo bo redno seznanjala s potekom reševanja obravnavanih problemov.

SLOVENIJA - Gost promet po vsej državi

Naval na meje s Hrvaško

Pod udarom predvsem Gruškovje, Dragonja in Sečovlje - Nalivi ponekod ovirali promet

LJUBLJANA - Več mejnih prehodov med Slovenijo in Hrvaško je bilo včeraj ves dan zelo obremenjenih, najdaljša čakalna doba je bila na Dragonji - dve uri za izstop iz države in ena ura za vstop. Tudi pred predorom Karavanke v Avstriji je bila kolona zelo dolga, saj so avtomobili v povprečju stali okoli uro in pol. Zastoji so bili tudi drugje po Sloveniji, gneča je bila predvsem podravske avtoceste in na obalnih cestah proti mejnim prehodom. Na hitri cesti Škofije-Koper je bila pred priključkom Koper-center kolona vozil dolga okoli tri kilometre, zastoji so nastali tudi od Koprja proti Šmarju in Dragonji ter v obratno smer in na cesti Izola-Portorož.

Zelo obremenjena je bila tudi avtocesta A4 v naši deželi. Med odsekoma Udine Sud in Palmanova je bila deset kilometrov dolga vrsta, kljub opozorilom na svetlobnih panojih so se avtomobilisti vključevali v odsek v smeri Palmanove in takoj zatem obtičali v vrsti. Zelo obremenjen je bil tudi odsek med Palmanovo in Latisano ter cestninska postaja v Moščenicah.

V Sloveniji odkrivalo hiše

LJUBLJANA - Okoli poldneva je Slovenijo včeraj od zahoda dosegla nevihtna linija, ki je ponekod s seboj prinesla tudi točo. Marsikje po državi je deževje povzročilo številne nevihtnosti, od odkritih hiš, zalitih cest do podrlih dreves. Okoli poldneva je neurje na območju Občine Krško

Meja na Dragonji je bila včeraj ves dan močno obremenjena

ARHIV

odkrilo nekaj streh, podrlo nekaj dreves, v naselju Brezje pri Senušah je strela udarila v kozolec. Nekaj naselij v Občini Brežice je ostalo brez elektrike.

Tudi na območju Celja je neurje podrlo precej dreves in razkrilo strehe več objektov, na območju občine Laško pa podrlo drevo. Neurje ni prizaneslo niti občinam Žalec, Vojnik, Slovenske Konjice, Kozje, Štore, Rogatec, Šmarje pri Jelšah in Rogaska Slatina.

SLOFEST - Vabilo na doživetje v septembru

V petih dneh peš od Rezije do središča Trsta

Iz doline Rezije bodo krenili na Slofest: na veliki, tridnevni kulturni praznik Slovencev v Italiji. Hodili bodo čez drn in strn. Njihov cilj je Trst. Večjezično in večkulturno mesto s svojim Borznim trgom/Piazza della Borsa: na katerem bo prijetno šumel roj slovenskih kulturnih dogodkov, ki jih, v okviru druge izvedbe t.i. »festivala Slovencev v Italiji«, prireja Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) v sodelovanju s Slovensko kulturno gospodarsko zvezo (SKGZ) in Svetom slovenskih organizacij (SSO).

»Zamisli petdnevnega pohoda, ki bo med 16. in 20. septembrom dolino Rezije povezal s Trstom, sestavljajo različni vzgibi. Prvi je prav gotov pohodniško-rekreacijski, drugi pa želi prebivalcem mesta Trst predstaviti do kam sega slovenska organizirana skupnost. Kot tretje gre pristaviti, da je pohod priložnost za neposredno geografsko spoznavanje našega ozemlja: t.i. slovenskega etničnega prostora, ki se razprostira od Trbiža do Milj,« razlaga Silvan Pittoli, odbornik v pokrajinskem svetu ZSKD za Goriško in pobudnik pohodniške prireditve.

Pohod bo v simbolično celoto zaokrožil tudi delovanje ZSKD na teritoriju treh provinc. »S krajšim kulturnim programom je predviden sprejem pohodnikov, tako na zbornem mestu na rezijskem sedežu ZSKD na Solbici, kot tudi v prostorih Slovenskega kulturnega centra v Špetru (Multime-

dijski center SMO) ter na sedežu ZSKD v Gorici. Pohodnike bodo na vmesnih postankih spremljali člani društva Briški grič in Kremenjak. Krajsa kulturna točka bo potekala tudi v Mavhinjah. Ravno v teh dneh se dogovarjamo še za logistično pomoč iz strani slovenskih planinskih društev iz Benečije, Gorice, Trsta in Brd,« je o organizacijskih aspektih pohoda spregovoril Pittoli, ki zainteresirane – »na dolgo in nepozabno dogodivščino« – poziva, naj čimprej potrdijo prisotnost: prijave zbirajo do 20. avgusta (tel.: 0481-884226).

Trasa pohoda je na zemljevidu že nakazana in naštudirana. »Z Bojanom Makucem, odbornikom SPDG, smo dobršen del posameznih odsekov že prehodili in trasirali. Ugank ne bo. Na poti bomo srečevali številne gorske postojanke in pastirske stane ter druge naravne in zgodovinske zanimivosti: npr. sotočje izvira Nadiže in Landarsko jamo. Trasa pohoda je speljana pretežno po markiranih stezah in makadamih. Dnevno je predvidenih približno deset ur lahke hoje. V prvih dveh dneh – najnapornejših – bo treba premagati skoraj dvatisoč metrov višinske razlike. Prenočitve so predvidene na turističnih kmetijah,« zagotavlja Pittoli.

Petdnevni pohod bo s Solbice, na dnu doline Rezije, krenil proti sedlu Tam na Meji in mimo Breške gore v Brezje. Naslednji dan se bodo pohodniki spu-

Silvan Pittoli (zgoraj) in izhodišče pohoda na Solbici

stili v dolino Nadiže in pripešali v Špeter. Tretji dan bodo dosegli Goriška Brda. V Števerjan – kjer bodo pohodniki prenočili – bodo vstopili mimo Korade ter zaselkov Vrhovlje in Kojško. V Števerjanu se bodo ustavili tudi pri spomeniku padlim v NOB in v prostorih kulturnega društva Briški grič na Bukovju.

V soboto, 19. septembra bodo skozi središče mesta Gorica krenili proti Kremenjaku ter mimo Medje vasi dosegli Mavhinje.

Sklepni dan pohoda bo potekal po označeni Ribiški poti na relaciji Nabrežina-Trst. Prihod na prizorišče dogajanja, v naselje Slofest Village, je predviden ob 15. uri. V primeru izrednih vremenskih razmer se potek trase lahko spremeni. Udeležba je mogoča tudi na posameznih odsekih.

vas

REZIJA – TRST

(16. 9. – 20. 9. 2015)

Sreda, 16. septembra 2015

Začetek pohoda ob 7. uri na Solbici (573 m) v Reziji, nadaljevanje poti preko Osojan in planin med Rezijo in Tersko dolino (najvišja točka planina Niže/Nische, 1350 m) na sedlo Tanameja. Do tu okrog 6 ur in 30 minut. Sledi vzpon s Tanameje preko Strmece in preko sedla pod Breškimi Jalovcem (1490 m) in spust proti Brezju (Montemaggiore) prihod okrog 18. ure kjer je predvideno prenočevanje. Drugi del poti zahteva 4 ure in 15 minut. Skupaj prvi dan okrog 10 do 11 ur hoje.

Četrtek, 17. septembra 2015

Odhod iz Brezja ob 7. uri proti izviru Nadiže (steza CAI 795 in 415) in nato vzpon do Prosnida (Prosenico) in mimo kmečkega turizma Zaro (steza CAI 744). Prečenje vršnega dela Ivanaca, mimo Špinjona in spust v Nadiško dolino pri Landarju ter nadaljevanje

poti ob Nadiži do Špetra. Prihod ob 17. uri, tu je predvideno prenočevanje.

Petek, 18. septembra 2015

Odhod iz Špetra ob 7. uri do Števerjana, skupaj dobrih 8 ur. Pohod v smeri Špeter, Stara Gora, Mišček, Korada, Vrhovlje, Kojško, Števerjan (Bukovje) – prihod predviden ob 17. uri. Prenočitev.

Sobota, 19. septembra 2015

Odhod iz Števerjana ob 7. uri v Mavhinje. Potek: Števerjan, Gorica (skozi mesto, mimo KB Centra ob 8. uri), Miren, Cerje, Kremenjak, Medja vas, Cerovlje, Mavhinje – prihod ob 17. uri. Skupne hoje dobrih 9 ur. Prenočitev

Nedelja, 20. septembra 2015

Odhod iz Mavhinj ob 7. uri do Trsta, skupaj od 6 do 7 ur. Potek pohoda: Mavhinje, Slivno, Nabrežina, Križ, Prosek, Kontovel, Obelisk, Trst. Dobršen del pohoda poteka po Ribiški stezi. Prihod v Trst okrog 15. ure, vsekakor pred pričetkom zaključne prireditve Slofesta.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

SUBVENCIONIRANJE ŠOLNIN ZA OTROŠKE JASLI

Šolskim letom 2015-2016 se bo spremenil sistem deželnega subvencioniranja šolnin, ki so predvidene za otroške jasli in druge vzgojne programe, namenjene otrokom od 0 do 3 let.

Dežela bo prispevke nakazovala že med časom, ko bodo otroci

obiskovali vzgojne programe, in ne šele ob koncu dejavnosti s povračilom stroškov: tako bodo družine plačevale znižano šolnino, razlika pa se bo nakazovala neposredno ponudnikom storitev. Vloge za subvencioniranje šolnine lahko družine oddajo socialnim službam občin, kjer ima sedež

izbrana vzgojna ustanova, od 23. julija 2015 dalje.

Dodatna pojasnila, pogoji in naslovi vložič so objavljeni na spletni strani www.regione.fvg.it oz. na odzivniku telefonske številke 0434 223522, int. 3.

www.regione.fvg.it oz. na odzivniku telefonske številke 0434 223522, int. 3

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

OPČINE, GROPADA - Pravočasna intervencija omejila posledice

Streli povzročili dva sočasna požara

Gasilci so imeli včeraj opoldne na Krasu opravka z dvema sočasnim gozdnima požaroma, ki sta okrog 11.30 izbruhnila v bližini Opčin in Gropade. Po navedbah pokrajinskega poveljstva gasilcev sta bila požara po vsej verjetnosti posledici kratkotrajne nevihte, ki se je takrat pojavila na Tržaškem, zagorelo naj bi namreč zaradi strel, ki sta udarila v gozd. Obseg obeh požarov je bil zaradi pravočasne intervencije omejen.

Dim, ki se je širil iz gozda na območju Selivca, le nekaj metrov stran od openskega obeliska in tamkajšnjega razgledišča, je bil viden daleč naokrog in tudi iz Trsta. V poletnem obdobju deluje na pokrajinskem poveljstvu posebna enota za gašenje gozdnih požarov, ki šteje pet gasilcev in dve gasilski vozili (avtociстерno in terensko vozilo). Samo gašenje je na Selivcu trajalo dobre pol ure, »zgorel je vsega skupaj nekaj manj kot hektar gozda,« je povedal vodja omenjene enote Marino Sisti.

Openski gasilci so medtem hite-li v Gropado, kjer je požar okvirno zajel območje 50 za 50 metrov, s slovenske strani so pomoč nudili sezanski gasilci. Tudi tam je po vsej verjetnosti zagorelo zaradi strele. Na prizoriščih so

bili tudi prostovoljci civilne zaščite in gozdna straža, ki v teh primerih usklajuje dejavnosti.

Po petkovem požaru ob miramarski železniški postaji so imeli gasilci torej že drugič zapored opravka z ognjem v naravnem okolju, večjih požarov in hujših posledic pa letos k sreči še ni bilo. Z napovedanimi padavinami pa se bo požarna ogroženost zmanjšala. (af)

Požar na območju Selivca, tik ob openskem obelisku, je bil viden daleč naokrog

FOTODAMI@N

POŽARI Koristni napotki in informacije

Tržaška civilna zaščita je posredovala nekatere koristne informacije in napotke, s katerimi lahko preprečimo požar. V primeru, da zagledamo požar ali potrebujemo pomoč, je vsekakor vselej na razpolago zelena številka 800500300.

Da čim bolj varujemo naše gozdove in sploh naravo, je civilna zaščita pripravila nekaj nasvetov in priporočil, in sicer: v gozdu ne smemo nikdar prižigati ognja; v gozdovih ne smemo puščati prižiganih vžgalic ali cigaretnih ogorkov, ne smemo kaditi, med vožnjo avtomobila pa moramo vsekakor uporabljati notranji pepelnik. Dalje je potrebno čistiti vrtove in sploh zemljišča hiš v bližini gozdov; v gozdovih je potrebno obrezati in odstraniti suho vejevje, predhodno pa je potrebno obvestiti gozdno stražo. Avtomobilov ne smemo nikdar parkirati izven cestišča, za prižiganje ognja v kmetijske namene pa je nujno obvestiti gozdno stražo 15 dni prej.

FINANČNA STRAŽA - Rastlinjak v stanovanju

V središču Trsta skrbno gojila indijsko konopljo

V nekem stanovanjskem poslopu v središču Trsta je dvojica gojila indijsko konopljo, v stanovanju so bile tudi vrečke s posušeno marihuano, pripravljeno za prodajo. Pokrit rastlinjak so odkrili finančni stražniki, ki so zasegli 19 sadik, 22 gramov že embalarane marihuane in še gram kokaina. Tuja državljana, ki sta v stanovanju s primerno opremo ustvarila idealno mikroklimo za gojenje konoplje, so kazensko ovadili na prostosti. Marihuana, ki bi jo pridobila iz zaseženih rastlin, bi lahko tehtala okrog 10 kilogramov, s prodajo te količine bi zaslužila kakih 100 tisoč evrov, ocenjujejo preiskovalci. Za svoja vrtnarsko-stanovanjska opravila sta osumljenca uporabljala infrardeče svetilke, termične zaščite, aspiratorje in gnojila. Med hišno preiskavo pa so finančni stražniki med drugim opazili, da je bil v stanovanju na voljo električni tok, čeprav je bil števec izklopljen. Zaradi tega so dvojico ovadili tudi zaradi kraje električne energije.

BOŠKET - Šlo naj bi za nesrečo

Brezdomec ranjen s strelnim orožjem

V katinarsko bolnišnico so včeraj dopoldne sprejeli moškega, ki se je huje ranil s strelnim orožjem. Gre za brezdomca, menda italijanskega državljanca iz pordenonske pokrajine, ki naj bi se po nesreči sam ustrelil v nogo, in sicer na območju Bošketa nad Svetim Ivanom. Pacienta so v bolnišnici takoj operirali, zdravstveno stanje je bilo skrb vzbujajoče.

Do nesreče naj bi prišlo okrog 9. ure. Tržaški karabinjerji, ki preiskujejo dogodek, so včeraj ocenje-

vali, da se je moški s pištolo sam ustrelil v nogo, ko se je »igral« z orožjem. Strel je bilo slišati daleč naokrog, na prizorišče so potem prišli reševalci službe 118 in karabinjerji. Brezdomec naj bi izgubil precej krvi, zaradi česar je bil v nezavesti. Ranjenca naj bi v bolnišnico vsekakor odpeljali kmalu po nesreči. Preiskovalci bodo morali razčistiti, kaj se je točno zgodilo in preveriti, kako je moški sploh prišel do strelnega orožja.

PROMET - Avtobusna povezava s Kontovelom in Prosekom

Furlanska cesta zaradi počene cevi razdeljena na dva dela

Zaradi vodovodne cevi, ki je v petek zvečer počila pod Furlansko cesto (voda je pricurljala skozi razpoko na cesti), je cesta pri hišni številki 295 zaprta za promet. Furlanska cesta je torej približno na polovici prekinjena, in sicer v bližini rumene hiše, na območju, ki mu pravijo Kontovo. Z bližnjega parkirišča pri Ulici Bernardi vozi proti Kontovelu in Proseku avtobus podjetja Trieste Trasporti, medtem ko proti Trstu ni povezave, navaja tržaška občinska policija. Podjetje AcegasApSAmga, ki se ukvarja s popravili, sporoča, da bo cesta danes gotovo zaprta, zapora bo verjetno trajala še nekaj dni.

Voda je v petek zvečer pricurljala iz razpoke v cestišču

FOTODAMI@N

Tatica mahala s torbo

Ženska, katere aretacijo je v petek opoldne ujel v objektiv naš fotograf (desno), je obtožena na roparske tatvine. V trgovini Coin na Korzu je 46-letna ženska spravila v torbo nekaj parfumov in odšla, pri izhodu pa je odrinila varnostnike in jih udarila s torbo. Uslužbenci so medtem poklicali policijo, iz bližnje kvesture so takoj prispeli policisti in storilki nataknili lisice. Izkazalo se je, da so jo v četrtek že ovadili zaradi tatvine v drugi tržaški trgovini.

Prevrnjen avtomobil pri proseškem izvozu

Pri proseškem izvozu avtocestnega priključka (v smeri proti Trstu) se je včeraj nekaj minut po 13. uri sam prevrnil avtomobil. Mladi voznik se je lažje poškodoval, z rešilcem so ga prepeljali v katinarsko bolnišnico.

FERNETIČI - Asmatullah in Fawad Khan, migranta iz Afganistana

»Lepo je živeti v miru in svobodi«

Čprav so razmere v Afganistanu neznesne in so jima umrli razni sorodniki, sta domovino zapustila s težkim srcem

Evropejci bolj ali manj upravičeno kritizirajo Evropsko unijo. Mnogi jo celo zaničujejo in trdijo, da bi bilo bolje, ko bi se države članice razšle in spet »živele narazen« (začeni s opustitvijo skupne valute: ostalo sledi po naravni poti). To pa kljub temu, da je EU (in pred njo Evropska skupnost) edini širokopotezni načrt, ki je na staro celino po nedavnem medsebojnem uničevanju prinesel mir, sodelovanje in blaginjo.

Bolj kot Evropejci cenijo te vrednote ljudje, ki živijo na vojnih območjih, v diktaturah in najrevnejših deželah: zaradi tega se množično selijo na »srečnejši del sveta«. Med njimi sta tudi Fawad Khan in Asmatullah Khan, 34 in 26 let stara Afganistanca, ki sta v Trstu zaprosila za azil. Z rojaki trenutno stanujeta v gostišču Transilvania pri Fernetičih, čakajoč na odločitve pristojne komisije v Gorici. Paštuna poleg svojega jezika dokaj dobro obvladata angleščino. Fawad prihaja iz severovzhodne pokrajine Kunar, Asmatullah iz gorate Paktike, obe pokrajini mejita s Pakistanom.

Asmatullah in Fawad Khan FOTODAMU@N

»Pri nas sploh ni jasno, kdo je na oblasti, saj vlada popolna zmeda,« pravi Fawad Khan, ki je zapustil Afganistan v začetku tega leta. V domovini je izgubil očeta in brata, umrla sta v bombnem napadu. Na vpraša-

nje, ali je šlo za ameriške ali druge bombe, je odgovoril tako: »Ne vem, saj ni bistveno. Pri nas nikoli ne veš, ali boš z avtobusom prispel do cilja, ker lahko kolesa kadarkoli zapeljejo na mino. In ne veš, ali te bodo talibani ugrabili, ti prerezali grlo z navadno vrstico ali pa iztrgali nohte s kleščami. Mi hočemo samo mir in nič drugega.«

Asmatullah Khan, ki je z družino živel in delal v gorah, je prav tako izgubil očeta. Razmere so postale neznesne, ko je julija lani v eksploziji avtomobila bombe na tržnici v Urganu umrlo skoraj sto ljudi, potem je druga bomba pobila otroke na nekem nogometnem igrišču. Varnih krajev ni bilo več. »S težkim srcem sem se odločil zapustiti domači kraj. To je bila zelo težka odločitev, saj je Afganistan moja domovina, tam sem pustil mater in druge sorodnike,« je povedal Asmatullah. Matere ni več slišal, odkar je lani odšel od doma, »saj v hribih ni dovolj signala. Ko bi živel v Kabulu, bi bilo enostavnejše«. V Evropo je odšel, ker hoče »živeti kot ostali«. Mladi mož v tipičnem afganistanskem oblačilu poudarja,

da daleč od Kabula ni šol, izobraževanje pa je temelj vsega: »Če se bodo Afganistanci izobraževali, bo zavladal mir. Kajti izobraženi ljudje razmišljajo in presojujejo, kaj je dobro in slabo. Če tega ne zmorejo, lahko z njimi delaš, kar hočeš, ker je njihov edini cilj priti do hrane in denarja, torej preživetje.«

Naša sogovornika sta v različnih obdobjih in z najrazličnejšimi prevoznimi sredstvi potovala skozi Iran, Turčijo, Bolgarijo, Romunijo, Madžarsko. Pot je bila nevarna, nekatere rojake so oropali. Slišala sta, da naj bi neki policisti na druge tudi streljali. »Na Madžarskem so nas strpali v tovornjak in na koncu smo se znašli tu, ne da bi vedeli, v kateri državi smo,« je svojo izkušnjo opisal Fawad. Rojaki so ga napotili v Trst, kjer je zaprosil za azil. »Tri mesece sem prebil v Hotelu Parenzo, zdaj sem tu pri Fernetičih. Dokler čakam na azil, ne smem delati.« Ko bo dobil dokumente, bo poiskal zaposlitev. Kje pa? »Kjerkoli. Srečen sem, da sem prispel v Evropo: tu lepo živite, imate mir in svobodo. Tega pri nas ni.« (af)

Univerza v Trstu poslovno uspešna

Univerza v Trstu se je sestala s socialnimi partnerji, s katerimi je govorila o proračunu univerze za leto 2014 in dejavnostih univerzitetnega urada za delo. Rektor Maurizio Fermeglia je izpostavil pomen sprejetja skupnega proračuna. Celoten proračun univerze za leto 2014 po besedah rektorja znaša 305 milijonov evrov, poslovni izid pa se vrtil okrog 154 milijonov evrov. Te številke tržaško univerzo uvrščajo med najpomembnejše gospodarske ustanove v naši regiji.

Sindikati policistov proti premeščanju

Avtonomni sindikat policistov (SAP) nasprotuje premestitvi nekaterih tržaških policistov v občino Imperia, kjer se v teh dneh soočajo s povečanim številom ilegalnih prebežnikov. Po mnenju sindikata ta odločitev ni utemeljena, ker se tudi v naših krajih, še posebej na slovensko-italijanski meji, vsakodnevno soočamo s prihodom ilegalnih prebežnikov.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Skupščina bo o davku razpravljala v četrtek

Komisija sprejela znižanje IRPEF

Na delu za slovenske jasli na Proseku

Dohodek	Davek IRPEF 2014	Davek IRPEF 2015	Razlika	Razlika (%)		
€ 8.000,00	0,8%	€ 64,00	0,0%	€ -	-€ 64,00	-100%
€ 8.500,00	0,8%	€ 68,00	0,0%	€ -	-€ 68,00	-100%
€ 9.000,00	0,8%	€ 72,00	0,0%	€ -	-€ 72,00	-100%
€ 9.500,00	0,8%	€ 76,00	0,0%	€ -	-€ 76,00	-100%
€ 10.000,00	0,8%	€ 80,00	0,0%	€ -	-€ 80,00	-100%
€ 10.500,00	0,8%	€ 84,00	0,3%	€ 31,50	-€ 52,50	-63%
€ 11.000,00	0,8%	€ 88,00	0,3%	€ 33,00	-€ 55,00	-63%
€ 11.500,00	0,8%	€ 92,00	0,3%	€ 34,50	-€ 57,50	-63%
€ 12.000,00	0,8%	€ 96,00	0,3%	€ 36,00	-€ 60,00	-63%

Opomba: zadeva 16.690 občanov

Tržaška občinska komisija za proračun, ki ji predseduje občinski svetnik stranke Slovenske skupnosti v skupini Demokratske stranke Igor Švab, je včeraj obravnavala in nazadnje soglasno sprejela sklep občinskega odbora za zmanjšanje občinskega davka Irpef za revnejše. Sklep bo zdaj vzel v pretres občinski svet in ga bo predvidoma sprejel na prihodnji seji, ki bo v četrtek, 30. junija.

Sklep zadeva skoraj 17 tisoč oseb. Občinska uprava je zmanjšala količnik 0,8 promila za vse ljudi, ki letno zaslužijo 10001 evro do 12000 evrov. Zanje bo odslej veljal količnik 0,3 promila. Vsi, ki zaslužijo letno 10000 ali manj evrov in ki so ravno tako do sledj plačevali 0,8 promila, pa bodo odslej izvzeti. Spomnimo naj, da je občinski odbor določil nove količnike za občinski davek Irpef in za davek na nedeljive storitve Tasi na osnovi sporazuma o sodelovanju s pokrajinskimi sindikati Cgil, Cisl in Uil. Spremembe se tičejo mnogih revnejših in šibkejših, saj bodo nekateri letos plačali manj, drugi pa bodo celo izvzeti.

Glede obnove bivšega sedeža rajonskega sveta na Proseku in morebitne ustanovitve slovenskih jasli pa je Švab včeraj povedal, da bodo skupaj z drugimi kolegi DS pripravili resolucijo. Namen svetnikov je zahtevati od občinske uprave, da preveri, ali bo občinska stavba na Proseku po obnovitvenih delih odgovarjala predpisom, ki jih zahteva nova zakonodaja za odprtje jasli.

A.G.

OBČINA TRST

Treu: razpis za 56 novih delovnih mest

Tržaška občinska uprava je izdelala 37 projektov za družbeno koristne dejavnosti, v okviru katerih bodo začasno zaposlili 56 ljudi. Vest je posredoval pristojni tržaški občinski odbornik Roberto Treu, ki je razložil, da je pobuda namenjena za delavce in delavke, ki so v dopolnilni blagajni ali mobilnosti. Kandidature bodo sprejemali v pokrajinskem uradu za zaposlovanje na Kapucinskem stopnišču št. 1 vsak dan od 9.15 do 12.45, rok za vložitev prošnje pa bo zapadel v petek, 7. avgusta, ob 12.45. Dobitniki razpisa bodo zaposleni 36 ur tedensko za 52 tednov.

Treu je tudi spomnil, da so v petek opravili selekcijo za podoben razpis, ki je predvideval zaposlitev 12 oseb za vzdrževanje javnih zelenih površin. Tudi v tem primeru gre za začasno zaposlitev, in sicer za šest mesecev, delavci pa bodo nastopili službo v septembru.

DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL - Srečanje z vodstvom SKGZ

Potrebujejo nove prostore

Mnogo različnih dejavnosti in prostorska stiska - Dijaški dom sprejema 110 šoloobveznih otrok, 35 otrok v jaslih in 45 v vrtcu

Dijaški dom Srečko Kosovel je primer o tem, kako se lahko pomembno dejavnost, ki zadeva pošolski pouk slovenskih osnovnošolcev, nižješolcev in višješolcev, obogati z dodatnimi aktivnostmi socialnega in solidarnostnega značaja, piše v tiskovnem sporočilu Slovenska kulturno-gospodarska zveza (SKGZ), ki je pred dnevi obiskala dom. Dijaški dom sprejema 110 šoloobveznih otrok (še največ je osnovnošolcev in srednješolcev, število višješolcev pa bi se lahko povečalo), katerim gre pristižati še 35 malčkov iz otroških jasli ter 45 otrok iz dveh sekcij vrtca. Med aktivnostmi dijaškega doma sodijo še posebna služba na šolah, ki presega 35 ur tedenske dejavnosti, poletni centri, socialno-solidarnostna dejavnost z mladoletnimi migranti v okviru projekta Ptiki brez gnezda in pomoč mladostnikom s posebnimi potrebami. Poleg tega so se v domu lotili tudi tečajev slovenščine za mlade iz italijanskih šol.

Za to raznoliko dejavnost skrbi več deset ljudi: vzgojitelji, strokovno osebje in drugi. Upravljanje doma poteka v sodelovanju z Zadrudnim centrom za socialno dejavnost. Vse to pa zahteva tudi primerne prostore, ki

Z leve Miha Samsa, Rudi Pavšič, Gorazd Pučnik in Tomaž Ban

jih poslojše dijaškega doma ne nudi v zadostni meri, piše SKGZ. Zaradi tega namerava vodstvo vzgojne ustanove poiskati nove prostore, da bi lahko dejavnost potekala ločeno, in sicer skrb in pomoč mladim v slovenskih šolah v enem kraju, socialno-solidarnostna dejavnost pa na drugem sedežu. Dom bi lahko nudil pošolske usluge še večjemu številu otrok, a mu prostorska stiska to preprečuje.

Tudi dijaški dom se sooča z nižjo količino javnih prispevkov, zlasti iz Slovenije. Idej

in načrtov je več, sta na srečanju z deželnim in pokrajinskim predsednikom SKGZ, Rudijem Pavšičem in Tomažem Banom, povedala predsednik upravnega sveta Miha Samsa in ravnatelj Gorazd Pučnik. Razpravljali so tudi o splošnem položaju vzgojno-mladinske dejavnosti med Slovenci v Italiji in izpostavili potrebo po tesnejšem sodelovanju med podobnimi ustanovami, da bi povečali učinkovitost in racionalizirali stroške, še piše SKGZ.

OPČINE - Novo vodstvo komponente

Slovinci v DS načelno niso proti mestni občini

Pokrajinska skupščina Slovencev Demokratske stranke je izvolila novo koordinacijo, ki jo sestavljajo Mariza Škerk, Monika Hrovatin, Nadja Debenjak, Tanja Kosmina, Tamara Blažina, Alenka Vazzi, Massimo Veronese, Sandy Klun, Štefan Čok, Matej Iskra in Stefano Ukmar (koordinator).

Na skupščini na Opčinah (na sliki) je tekla debata o možnosti ustanovitve tržaške mestne (ali metropolitanske) občine. »Slovinci v DS se zavedamo, da živimo v obdobju velikih sprememb. Država izvaja strogo varčevalno politiko. Debatu o združevanju dežel je odprta, obenem pa je avtonomija dežel s posebnim statutom pod udarom. Dejansko doživljamo ponovno centralizacijo države, proti kateri se lahko upremo le z drugačnimi prijemi. Istočasno se območju, ki gre od Kopra do Trziča odpirajo velike razvojne možnosti, še zlasti v Trstu z novim in starim pristaniščem ter v turističnem sektorju,« je dejal Ukmar.

V tem okviru bi po njegovi oceni lahko predstavljala takšna občina priložnost za drugačno ureditev tega območja. Nova zakonodaja bi zagotovila več avtonomije malim občinam, kot jih zagotavlja medobčinska zveza. Zaradi vsega tega so Slovenci v DS zelo pozorni do pravic naše manjšine in gledajo na možnost ustanovitve metropolitanske občine »zelo previdno, obenem brez anahronističnih predsodkov.« Na skupščini je bil tudi senator Francesco Russo.

POKRAJINA TRST - Projekt LabAc

Pravice invalidov do dostopa brez ovir

Srečanje v dvorani pokrajinskega sveta

FOTODAMJ@N

Obsežna analiza stanja invalidskega varstva pri nas je bila osnovni namen projekta LabAc (Laboratorio di Accessibilità), ki ga je v petek predstavila Pokrajina Trst. Na srečanju so predstavili rezultate prvih dveh let projekta, v okviru katerega želijo sprejeti serijo ukrepov za uresničevanje pravic invalidov do dostopa brez ovir. Projekt je nastal na podlagi deželne zakona 41/96 in je del območnega načrta 2013-2015, v katerega so vključeni občine Trst, Zgonik, Devin-Nabrežina, Zdravstveno podjetje, Ater, Univerza in združenja invalidov. V tej prvi fazi so definirali smernice in pridobili vse podatke o označenih območjih. Heterogena delovna skupina je na nekaterih krajih pregledala glavne ovire, s katerimi se invalidi srečujejo. V naslednji fazi projekta, ki ga je na srečanju pohvalila tudi zgoniška županja Monica Hrovatin, bodo začeli predloge ukrepov pretvoriti iz črk na papirju v konkretne dejavnosti v družbi oz. na terenu.

Prisrčne Les Babettes na Opčinah

Tržaški vokalni trio Les Babettes (fotoDamj@n) je vse bolj poznan in priljubljen, v petek je bil na sporedu prisrčen koncert na dvorišču

Prosvetnega doma na Opčinah. Kakovosten in zabaven nastop, začinjen z ironijo, je sklenil 11. Poletje pod kostanjem v priredbi SKD Tabor.

V Lovatu o zakonu za zaščito okolja

Poslanka Demokratske stranke Anna Rossomando, tržaški župan Roberto Cosolini, profesor Pierluigi Barbieri z Univerze v Trstu in Laura Marcucci iz DS in združenja Rifare l'Italia bodo jutri ob 18. uri v knjigarni Lovat razpravljali o zakonu proti kaznivim dejanjem na področju okolja, švedski železarni in še čem.

Tečaj Pina Rovereda na festivalu Lunatico

V prostorih bivše umobolnice pri Sv. Ivanu bo v okviru festivala Lunatico v dneh 30. julija, 13. avgusta, 20. avgusta in 27. avgusta tečaj pisatelja Pina Rovereda z naslovom »Manuale per non scrivere un libro con pubblicazione finale«. Tečaj predvideva udeležbo največ 20 ljudi. Za informacije in vpisovanje sta na voljo telefonska številka 040-54659 (od ponedeljka do petka od 9.30 do 13. ure) in elektronski naslov folliedestate@lacollina.org.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 26. julija 2015

ANA

Sonce vzide ob 5.41 in zatone ob 20.42 - Dolžina dneva 15.01 - Luna vzide ob 15.56 in zatone ob 1.56.

Jutri, PONEDELJEK, 27. julija 2015

SERGIJ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 29,2 stopinje C, zračni tlak 1007,1 mb ustaljen, vlaga 49-odstotna, veter 3 km na uro jugovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 27,1 stopinje C.

OKLICI: Alessandro Starace in Marta Romanelli, Marco Pallanti in Chiara Paduano, Mario Mardirossian in Lorena Marson.

Prireditve

SKUPINA 35-55 - SKD F. Prešeren vabi v društveni bar n' G'rici v Boljuncu na ogled fotografske razstave Sonje Gregori o Nepalju.

DOMAČE VEDUTE - Razstava Majde Pertotti s Kontovela je odprta do nedelje, 9. avgusta, v Samatorci št. 49.

FOTOVIDEO TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Pavla Morelja »Pogledi v naravo«, ki je v gostilni na Opčinah (nasproti cerkve). Vabljeni!

FOTOVIDEO TRST 80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča v prostorih kavarne Igo Gruden v Nabrežini. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

SLOFEST: od petka, 18. do nedelje, 20. septembra.

Poslovni oglasi

AGRITURIZEM zaposli kuharja/kuharico. Za informacije pokličite 338-8804089.

Mali oglasi

GOSPA išče katerokoli zaposlitev s svojim avtom. Tel. št.: 329-3227075.

IŠČEM učbenike za 3. razred mehanškega oddelka višje srednje šole J. Stefan. Tel.: 339-7876988.

MLAD FANT opravlja hitre dostave s svojim kolesom. Tel. št. 334-8301226.

ODDAJAM opremljeno enosobno stanovanje v bližini Senenega trga (piazza Foraggi). Tel.: 040-948080.

PRODAM lepo ohranjeno otroško nadstropno posteljo s spodnjo posteljo rumene oz. oranžne barve, 2 vzmetnici, 2 letveni podlagi, 2 nočni omarici, 2 knjižni polici ter omarico. Tel. št.: 328-7437616.

ZANESLJIV MOŠKI išče kakršnokoli delo z uporabo dvo - štiri kolesnega vozila s platformo. Tel. št.: 327-7409432.

ZANESLJIVA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel. št.: 347-8601614.

Darujte za KD

Bubnič Magajna

www.primorski.eu/bubnicmagajna/

† V ljubljenem domačem kraju je zatisnil svoje oči naš dragi tata, nono in pranono

Danilo Milič

Za njim žalujejo

hčerki Vojka in Neva, zeta Egon in Branko, vnuka Damjan z Maro in Peter z Vereno, vnukinji Martina in Nastja, pravnuk Luka ter ostalo sorodstvo

Iskreno se zahvaljujemo gospema Marjani in Ruži za skrbno nego.

Žara bo izpostavljena v sredo, 5. avgusta od 11. do 12. ure v cerkvi Sv. Mihaela v Zgoniku.

Sledil bo pogrebni obred.

Repnič-Bazovica-Mačkolje, 26. julija 2015

Pogrebno podjetje San Giusto - Lipa

Ob izgubi dragega očeta izrekamo Vojki in svojcem iskreno sožalje

Doriana in Toni z družino

† Mirno je zaspala naša predraga

Nada Rapotec por. Slavec

Žalostno vest sporočamo

mož Anton, sin Branko in hči Nadia, snaha Neva, zet Miran, vnukinje Martina, Nastja, Marialisa in Samuela z možem Luko ter pravnuk Matej.

Pogrebni obred bo v sredo, 29. julija ob 11. uri v cerkvi sv. Antona v Prebenegu, sledil bo pokop na pokopališču v Dolini. Od 9. do 10. ure bo pokojnica ležala v poslovlilni vežici v ulici Costalunga.

Prebeneg, 26. julija 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

Zadnji pozdrav teti Nadi nečakinja Irena z Oskarjem, Stefanom in Francescom

Žalovanju po noni Nadi se pridružuje družina Vuga

Ob boleči izgubi drage Nade Rapotec por. Slavec, izreka iskreno sožalje možu Antonu, sinu Branku, hčeri Nadi in njihovim družinam

dolinska sekcija SSK

Ob izgubi gospe Nade izrekamo možu Antonu in družini iskreno sožalje

vsii pri SKD Jože Rapotec iz Prebenega

V 88. letu starosti in po dolgi bolezni je zaspala v Gospodu naša draga

Marija Germek

sestra

pok. duhovnika Albina Grmeka

Žalostno vest sporočajo

brat Jožko, nečaki in Ivica

Pogreb s sv. mašo bo v mrtvašnici v ul. Costalunga v petek, 31. julija, ob 11. uri.

Trst, 26. julija 2015

ZAHVALA

Po pogrebu

Marte Slavec

se iskreno zahvaljujemo dr. Egidiji Kos za dolgoletno zdravniško oskrbo, župniku Mihaelu za obred, cerkvenim pevkam in kvartetu "Riba" za ubrano petje, darovalcem cvetja in v dobrodne namene, vsem, ki ste nam izrazili sožalje in jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Svojci

Boljunec, 26. julija 2015

26.7.2014

26.7.2015

Boris Husel

Vedno z nami.

Tvoji dragi

Repen, 26. julija 2015
Pogrebno podjetje Alabarda

26.7.1999

26.7.2015

Sonja Pahor por. Budin

Spomin nate je še vedno živ.

Tvoji najdražji

Zgonik, 26. julija 2015

Naša predraga

Sonja Kralj

*skrbna in neutrudljiva mama in nona
praznuje danes 70 let!*

Vse najboljše ji želimo

Peter, Breda, Aleksij in Vasja

Čestitke

To vroče poletje je naju obdarilo s prihodom malega sončka MARKOTA! Mamici Evi in tatkotu Darjotu iskreno čestitava in komaj čakava, da vas vse tri objameva! Presrečna nona Milka in nono Renato.

Dobrodošel mali MARKO, sladek kot bombonček! Tvoja vesela sestrična Kimy in bratranček Rassel.

Našemu Darjotu in Evi se je bisserček rodil. Mamici in tatku čestitam, malemu MARCOTU pa pošiljamo zvrhan koš poljubčkov. Vsi Krnjelovi in Tevčevi.

Mali MARKO! Mami Evi in tati Darjotu si prinesel najlepšo glasbo za srce, tvoj smeh! Zavrti si jo vsak dan, pa še midva ji bova rada prisluhnila! Ponosna stric Roberto in teta Erika.

Draga Darjo in Eva! Čestitke ob dogodku, ki presega vse! Življenje malemu zakladu MARKOTU sta dala in srečna tata in mamica postala! Iz srca čestitamo tudi nonotom in stricu Josko, Katja, Marko, Sonja, Josette in Marisol.

Predragi MILENI MILIČ ob dokončanem študijskem uspehu na univerzi v Turinu z odliko in pohvalo čestitajo nonoti in vsi, ki jo imajo radi.

Lekarne

Nedelja, 26. julija 2015

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Ginnastica 6, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Ginnastica 6 - 040 772148, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B - 040281256, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Ginnastica 6, Naselje Sv. Sergija - Ul. Curiel 7/B, Trg Venezia 2, Bazovica - 040 9221294 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Venezia 2 - 040 308248.

Od ponedeljka, 27. julija, do nedelje, 2. avgusta 2015:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 - 040 630213.

www.farmacitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, pred-

praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure).

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnice in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

ARISTON - 17.00, 19.00, 21.15 »Una promessa«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.00 »Parigi a tutti i costi«; 18.00, 21.30 »Fuochi d'artificio in pieno giorno«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 21.00 »71«; 18.15 »Turner«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Giovani si diventa«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Il ragazzo della porta accanto«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.15, 16.40, 21.00 »Ant-Man«; 18.40 »Ant-Man 3D«; 16.15 »Jurski svet 3D«; 14.10, 16.20, 18.30, 20.40 »Lažna mesta«;

14.00, 15.00, 16.10, 18.20, 19.40, 20.30 »Piksli«; 14.20 »Spuzi na suhem 3D«;

18.00, 20.15 »Ted 2«; 17.10 »Terminator Genisys«; 19.00, 21.15 »Vroči Mike XXL«; 13.50, 15.50 »Vrvez v moji glavi«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Non sposate le mie figlie«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.30, 20.20, 22.15 »Babadook«; 20.10 »Ted 2«; Dvorana 2: 16.30, 18.30 »Jurassic World«; 22.10 »The Reach - Caccia all'uomo«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.00 »Terminator Genisys«; Dvorana 4: 16.30, 18.15, 20.15, 22.00 »Spy«; 16.30, 18.30, 20.30, 22.10 »Il luogo delle ombre«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.35, 19.10, 21.45 »Terminator Genisys«; 16.30, 19.00, 21.30 »Ted 2«; 16.30, 19.05 »Jurassic World«; 21.35 »Predestination«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Babadook«; 16.40, 19.15, 21.50 »Spy«; 17.00, 19.15, 21.30 »Il fidanzato di mia sorella«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.20, 20.00, 22.20 »Terminator Genisys«; Dvorana 2: 18.00, 20.15, 22.15 »The Babadook«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.10 »Spy«; Dvorana 4: 17.40, 20.15, 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«; Dvorana 5: 17.45, 20.00, 22.10 »Suite francese«.

Izleti

SPDT načrtuje dvodnevni izlet na Jalorec 2. in 3. avgusta. Planinci se bodo zbrali v nedeljo, 2. avgusta, ob 5.30 v Bazovici pri Kalu in se z osebnimi avtomobili peljali do izvira Soče, na začetek ture (na razpolago bo tudi društveni kombi). Tura je zelo zahtevna, primerna za izkušene in trenirane planince. Zaradi skromnega števila prenočišč, je število mest omejeno. Vpis do ponedeljka, 27. julija, oz. do zapolnitve mest. Vpis in info na tel. 040-413025 (Marinka).

Šolske vesti

JASLI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel od 1. leta dalje za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

POŠOLSKI POUK za dijake nižjih in višjih šol s slovenskim učnim jezikom v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel za š.l. 2015/16. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it, www.dijaski.it.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠERNA sporoča, da bo šola med poletjem zaprta v petek, 14. avgusta, ter vse sobote v avgustu.

TAJNIŠTVO GLASBENE MATICE obvešča, da bo zaprto zaradi dopusta do vključno 19. avgusta.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da bo šola do vključno 22. avgusta ob sobotah zaprta.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bodo uradi ob sobotah zaprti do vključno 22. avgusta. Urnik tajništva: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 12.30.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA OPČINE sporoča, da so na www.vsopline.it objavljeni navodila in sezname učbenikov za nižjo srednjo šolo za š.l. 2015/16.

RAVNATELJSTVO LICEJA A. M. SLOMŠKA sporoča, da bo šola zaprta ob sobotah do 29. avgusta.

PREDŠOLSKI PROGRAM »Šolski zvoček že zvoni« v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel od 31. avgusta do 11. septembra za otroke, ki obiskujejo osnovno in nižjo srednjo šolo s slovenskim učnim jezikom. Dnevni program: utrjevanje učne snovi in kvalitetna priprava na novo šolsko leto ter popoldanska sprostitev z igrami in delavnicami. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

POGREBNO PODJETJE

Trzutku

žalosti...

v ljubeznost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA 800 833 233

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri dedovanju in pokojninah

PRIDEMO TUDI NA DOM!

ŠAGRA NA PROSEKU

Kalamari in specialitete na žaru

GLASBA V ŽIVO z ansamblom L&F BAND

Obvestila

FC PRIMORJE vabi na Prosek na šagro z bogato ponudbo specialitet na žaru, plesi ter z glasbo v živo: danes, 26. julija, ansambel L & F band; v soboto, 1. avgusta, ansambel Souvenir; v nedeljo, 2. avgusta, ansambel L & F band.

VAŠKA SKUPNOST PRAPROT vabi, v sklopu prireditev Občine Devin-Nabrežina, na »Poletne večere pod zvezdami«, ki bodo potekala v borovem gozdičku danes, 26. julija. Delovali bodo dobro založeni kioski.

ZŠSDI IN JK ČUPA organizirata tedenske jadrnalne tečaje na jadrnicah tipa Optimist namenjeni osnovnošolskim otrokom, ki znajo plavati od 9. do 17. ure. Poskrbljena jadrnica, rešilni jopič, kosilo, zavarovanje in vpis v F.I.V.: od 27. do 31. julija. Vpis in info ob ponedeljkih, sredi in petkih 9.00-13.00, ob sobotah 16.00-18.00 v tajništvu na sedežu v Sesljskem zalivu, tel./fax 040-299858, info@yccupa.org, www.yccupa.org.

OBČINSKI SVET V ZGONIKU se bo sestel v torek, 28. julija, ob 18.00.

AŠJ JADRAN sklicuje v petek, 31. julija, izredni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20.30. Dnevni red: izvolitev novega odbora in razno.

POLETNI CENTRI v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel namenjeni otrokom do 12 let, ki obiskujejo jasli, vrtce in šole s slovenskim učnim jezikom. Info in vpisi v Ul. Ginnastica 72, od pon. do pet., od 8. do 16. ure, tel. 040-573141, urad@dijski.it.

URAD SKLADA MITJA ČUK bo do 31. julija odprt od 10. do 12. ure; zaradi dopusta bo zaprt od 3. do 14. avgusta.

AŠD VESNA organizira na nogometnem igrišču v Križu v soboto, 1. in nedeljo, 2. avgusta, nogometni turnir 5x5 »Bala u maškari«. Komentator Danjel Malalan - Bokja in DJ Red Heat. Na voljo bodo osvežilni bazen in dobro založeni kioski.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA, Ul. sv. Frančiška 20, obvešča, da bo do 28. avgusta odprta po poletnem urniku: ponedeljek, sredi, petek 8.00-16.00; torek, četrtek 11.00-19.00. Zaradi poletnega dopusta bo zaprta od 10. do 14. avgusta.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS in vaške organizacije, prireditelji praznika sv. Martina na Proseku, vabijo proizvajalce vina, ki se nameravajo predstaviti s Prosekarjem na vaškem prazniku, da se javijo v tajništvu rajonskega sveta ali na tel. št. 040-225956, primacircoscizio@comune.trieste.it do ponedeljka, 10. avgusta.

ZSKD obvešča, da bo tržaški urad v poletnem času, do 28. avgusta vključno, odprt od 9. do 13. ure. Urad bo zaprt od 10. do 14. avgusta.

ZŠSDI obvešča, da urada v Trstu in Gorici poslujeta po poletnem urniku: od ponedeljka do petka, od 8. do 14. ure.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

'Društvo Vaška Skupnost Praprot'

obvešča,

da v sklopu prireditev

Občine Devin-Nabrežina

'POLETNI VEČERI

POD ZVEZDAMI',

ki bo potekala

v borovem gozdičku-

PRAPROT

danes, 26. julija 2015

bodo delovali dobro založeni kioski s hrano in pijačo.

Toplo vabljeni.

SKUPAJ Z'GUD'MO (ZAIGRAJMO): godbeniški kamp, namenjen otrokom/mladim od 8 let dalje, bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28. avgusta. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala). Info na tel. 334-9310000 (Luciano Gergolet) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč.

SKUPINA 35-55 SKD F. Prešeren iz Boljunca vabi na večerne pohode ob ponedeljkih in četrtek ob 20.30. Zaradi zaprte ceste, ki vodi iz Boršta proti Jezeru bo odslej zbirališče na parkirišču za kolesarsko cesto nad Ricmanji. S seboj prinesite lučko.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI URAD ANPI-VZPI na Trgu Stare mitnice 15 (largo Barriera vecchia) bo avgusta zaprt. Telefonska tajnica in fax bosta redno delovala na št. 040-661088.

POHOD OD REZIJE DO TRSTA, v sklopu Slofesta, bodo priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v 5. etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16. septembra); Brezje - Špeter (17. septembra); Špeter - Števerjan (18. septembra); Števerjan - Mavhinje (19. septembra) in Mavhinje - Trst, Borzni trg (20. septembra). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali pa po odsekih. Info in prijave na tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 26. julija.
Tel. 040-229439

BIODINAMIČNA IZLETNIŠKA KMETIJA PRI KAMNARJEVIH v Volčjem Gradu je odprta vsak petek, soboto in nedeljo.
Tel. 00386/40/644121 ali 00386/5/7668245

Osmice

ERIKA IN MARTIN sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št.: 040-220605.

MARKO REBULA je v Slivnem št. 6 odprl osmico. Pričakuje Vaš obisk! Tel. 347-5686191.

NA PROSEKU v Kutu sta odprla osmico Vesna in Žarko. Toplo vabljeni.

OSMICO sta odprla Ervin in Marčelo Doljak v Samatorci št. 22. Tel.: 040-229180.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

V KOLUDROVCI je Skupek odprl osmico. Tel. 040-2296038.

V LONJERJU ima Gabrijel osmico. Vabljeni na domačo kapljico in prigrizek. Tel.: 338-3976187.

V REPNU sta odprla osmico Edo in Grozdana. Tel. št.: 040-327472.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica Fabjan. Vabljeni!

ŠUBER je odprl osmico na Opčinah. Tel. št.: 349-7158715.

KOPALIŠČE AUSONIA - Tekmovanje v skokih

Olimpiada tržaških klanf

Kralj in kraljica sta postala Luca Benes in Ndeye Tall

Osma izdaja najbolj zabavne olimpiade spektakularnih tržaških »klanf« je bila tekmovanje rekordov. Tako po peklenski vročini, ki jo je bilo včeraj čutiti na kopališču Ausonia, kot tudi po številu vpisanih skakalcev. Organizator dogodka, združenje SPIZ, je prejel kar 215 prijav, kar je 16 let več kot lani, ko so za beležili dotlej rekordno število vpisanih skakalcev. Olimpijci različnih starosti in spolov so se pomerili v klanfah, bombicah in kamikazah, skokih, katerih končni cilj je zelo preprost: da se poškrapi čim več gledalcev na tribunah.

In tako je bilo na včerajšnjem športnem tekmovanju, pri katerem je tudi smeh lezel iz ušes. Ker sodniki ocenjujejo tudi najboljše koreografijo oz. opravo skakalca, je dogajanje vzbudilo kar veliko smeha. Za duhovit in ironičen uvod v tržaške klanfe sta poskrbela dvojnika bodočih županskih kandidatov, oba Roberta, Cosolini in Di-piazza. Dvojnika sta klanfo izvedla v suknjičih z županskim trakom. Kdo je bil boljši? Žirija se o njunem skoku ni izrekla ...

Tekmovalni del spektakularnih klanf je nato začel Andrea Pisano, gibalno ovirana oseba, ki je priklenjena na invalidski voziček. Ker je bil Pisanov sprehod po odskočni deski zelo dolg in na trenutke negotov, je požel bučen aplavz in stoječe ovacije občinstva. »Plof, uffff, kako zmore!« je bila nad dogajanjem osupla gledalka srednjih let. Sledili so bolj ali manj zanimivi skoki, nekateri tudi na ploh, ki so zabavni za

vse, razen za posameznika, ki je skočil, saj ta skok zna tudi boleti. Nato so se en za drugim vrstili skakalci, ki so bili zelo izvorni v koreografiji in opravi. Marisa, ki jo je napovedovalec tekmovanja poimenoval miss tržaških klanf, se je odela v Evin kostum, ki pa ni bil narejen iz figovih listov, ampak iz bršljana. Zelo izviren kostum, pa tudi izvedba skoka je bila umetniško zasnovana! Odlični skok je uprizoril fant, preoblečen v kmeta, ki je v rokah imel tudi vile, a jih je k sreči pred skokom odložil k napovedovalcu. Tudi drugi skakalci so imeli v rokah ali ustih različne predmete, nekateri so se vrteli okoli svoje osi kot nekakšni metalci kladiva. Smeh so poželi skakalci, ki so bili oblečeni v vozničke prevoznika Trieste Trasporti in v rokah držali plakate z napisi Ul. Valdirivo in Ul. Mazzini ter med skokom pokazali gole zadnjice. Med skakalci

pa so bili tudi člani zasedbe Straduri Killa, mladi plesalci, ki so se pomerili na zadnji izdaji showa *Italija ima talent*. Med vsem tem pa se je na tribunah, kjer je sedela tudi žirija, ki je peklenska betonska vročina ni motila pri okušanju mesnih polpet v paradiznikovi omaki, pojavljalo vreščanje: Bravo!

In kateri skok, pljuski in koreografiji so najvišje ocenili sodniki? V kategoriji najmanjših sta zmagala petletni deček Matteo Vedoato in osemletna deklica Anna Zoch, najboljše so izbrali tudi v kategorijah manj majhni in najstniki ter t.i. muli & mule ter muloni & mulone in še v nekaterih drugih kategorijah. Največja napetost pa je vladala za razglasitev najboljšega v kategoriji absolutnih zmagovalcev; kraljica klanf 2015 je postala Ndeye Tall, kralj pa Luca Benes. (sč)

Olimpiado je spremljalo zelo številno občinstvo (levo spodaj). Med skakalci je bil tudi zgodovinski popotnik Nicolò Giraldi (na sredini). Po klanfi sta mokra in zadovoljna pozirala dvojnika županskih kandidatov

FOTODAMI@N

Filmi pod zvezdami v Aristonu

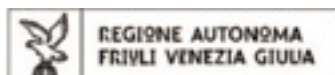

Kino Ariston je julija začel s projekcijami filmov v letnem kinu (*foto-Damij@N*). Kinodvorana brez strehe je postregla z zanimivim izborom najodmevnejših filmov preteklega kinematografske sezone. Danes in v prihodnjih dneh bo program letnega kina pester in zanimiv. Drevi bo na sporedu film Patrica Leconta *Obljuba*, jutri bodo zavrteli film *The Fighters - Addestramento di vita*. V torek bo na sporedu dokumentarec *Sei vie per Santiago*, v sredo pa italijanski film *Anime nere*. V četrtek bodo predvajali romantično dramo *Francoska suita*, v petek pa francosko komedijo *Non sposate le mie figlie!* Vsi filmi se bodo začeli ob 21.15.

OD 26. JULIJA
DO 22. AVGUSTA

2015
POLETNI VEČERI
POD ZVEZDAMI

Oglas izveden z državnim prispevkom, dodeljenim na podlagi Zakona 38/2001.

26. JULIJ 2015
PRAPROT - BOROV GOZDIČEK

Delovali bodo enogastronomski kioski V.S. Praprot

ob 21. uri

KINO NA ODPRTEM
I CROODS

7. AVGUST 2015
DNEVNI CENTER NABREŽINA

ob 21. uri

KINO NA ODPRTEM
AMORE,
CUCINA E CURRY
LJUBEZEN,
KUHANJE IN CURRY

OD 31. JULIJA DO 2. AVGUSTA 2015
NABREŽINA POSTAJA

Koncertna sezona Note ob Timavi - Poletna predpremiere 28. izvedbe

FESTIVAL TANGO ZA RAZMIŠLJANJE 2015

Z Visokim Pokroviteljstvom Ministrstva Za Kulturno Dediščino in Turizem

Začetek koncertov ob 21. uri

Pobuda je del Festivala Tango da pensare Poletje 2015, ki bo letos izvedena v širši obliki v občini Devin Nabrežina, v priredbi Kulturnega društva Punto Musicale.

Festival predvideva, v sodelovanju z Občino in Pokrajino Trst, v slikovitem okolju stare Železniške Postaje v Nabrežini, ki je ena izmed največjih značilnosti te kraške občine, tri pomembna srečanja iz zvrsti Tanga.

V programu so tri glasbene točke, ki se v značaju, slogu in zvokih zelo razlikujejo med seboj, s sodelovanjem glasbenikov mednarodnega pomena, ki prihajajo iz jazz, latinske ali klasične glasbene scene.

Za ostale informacije:
www.puntomusicale.org
info@puntomusicale.org

22. AVGUST 2015
CERKEV V ŠEMPOLAJU

ob 21. uri

MEDNARODNI
GLASBENI FESTIVAL
NEI SUONI DEI LUOGHI
2015

Koncert Sebastiana Bertoncelja (violoncelo) in Lorenza Cossija (klavir)

Opus: Luigi Boccherini (1743-1805), Auguste Francomme (1808-1884), Witold Lutoslawski (1913-1994), Max Reger (1873-1916), Gaspar Cassadó (1897-1966), Carlo Alfredo Piatti (1822-1901)

Program se lahko spremeni.

Vstop prost.

V primeru slabega vremena bo program, ki je predviden v Nabrežini Postaja, v občinski telovadnici v Nabrežini.

TRIESTE WIND ORCHESTRA PROJECT - Odmeven pihalni nastop

Mladim kaže pot

Slovenski dirigent Simon Perčič povezal ustvarjalce iz Italije in Slovenije

Glasbeni svet se rad predaja malo-dušju, ki vsekakor ni neutemeljeno: tako javni kot zasebni prispevki le za silo krijejo potrebe že obstoječih ustanov in društev, pa sploh ne vseh. Kljub temu nekateri gledajo v bodočnost z optimizmom v prepričanju, da bodo kvalitetni predlogi vedno našli svojo pot; med temi je slovenski dirigent Simon Perčič, ki posveča večji del svojih energij delu z mladimi: umetniški vodja OrkesterKampa v Bovcu, projekta, ki v dolino Soče vsako leto privabi veliko število mladih iz Italije in Slovenije (med njimi so tudi člani naših godbenih društev), umetniški vodja mednarodnega tekmovanja Svirel, ki je prav tako namenjeno mladim, dirigent in umetniški vodja mladega simfoničnega orkestra NOVA iz Nove Gorice, zdaj pa še ustanovitelj in dirigent pihalnega orkestra, ki je doživel svoj krst v Trstu, pred mogočnim pročeljem cerkve Sv. Antona Novega. TWOP-Trieste Wind Orchestra Project- je akronim projekta, ki je povezal veliko mladih iz Italije in Slovenije ter si zaslužil podporo tržaškega konservatorija Tartini, slovenskega društva UPOL, tržaške godbe Arcobaleno (ki jo vodi Erik

Žerjal) in vrste zasebnih pokroviteljev, pretežno trgovin in gostinskih obratov, ki ležijo okrog tržaškega Kanala. Vroč julijski večer, ki ga je rahla sapica komajda razgibala, je na trg privabil lepo število ljudi, ki so napolnili vse seže, veliko pa jih je koncertu sledilo stoje. Kdor je pričakoval običajen poletni repertoar godbe na pihala, se je pošteno uštel, kajti Simon Perčič cilja visoko in je z mladim orkestrom naštudiral vrsto zahtevnih partitur, ki so bile le izjemoma bolj popularnega značaja, orkestracije pa so po vrsti imele simfonično dimenzijo. Koncert je živahno povezoval Andrea Roversi, ki je dokaj izčrpno predstavil posamezne skladatelje ter profil skladb na programu: začetek s Hol-

stovo priredbo Bachove Fugue a' la Gigue BWV 577 je takoj preizkusil disciplino in ubranost orkestra, ki žal ni igral v idealnih pogojih; hrupa je bilo v okolici kar veliko, zato so se finese v prostranosti trga zgubile, kljub temu pa smo lahko ugotovili, da je ansambel tehnično dobro podkovan in je jasnim in muzikalno smiselnim dirigentovim kretnjam sledil brez težav. Bachu je sledila Uvertura Mi-

ramare Juliusa Fucika, skladatelja, ki je znatno obogatil literaturo za vojaške godbe. V solističnih pasažah so se lepo izkazali posamezni pihalci, cel ansambel pa se je imenitno odrezal tudi v zahtevni Italia, skladbi, v kateri je Alfredo Casella združil vrsto ljudskih in ponarodnih melodij iz južne Italije. Naslov koncerta je bil Ljubezen do svobode, rdeča nit so bile skladbe, ki so bile vezane na vojno tematiko, kot Soldaat van Oranje, ki jo je spisal Nizozemec Rogier van Otterloo, znan predvsem kot ustvarjalec filmskih kulis. Tragične odtenke je imela skladba Jamesa Barnesja For Natalie, 3.stavek njegove 3.simfonije, ki jo je spisal po hčerini smrti in jo njej tudi posvetil,

povsem razposajeno pa je zazvenela The Circus Band Charlesa Ivesa, v kateri so izstopala zvoneča trobila, ves program pa je občinstvo spremljalo z navdušenimi aplavzi. Za dodatek je Perčič izbral skladbo Františka Zite Die Neue Bora: tudi ta je tesno povezana z našim mestom, saj vsebuje tudi napev znamenitega Openškega tramvaja. Mladí orkester, ki je z imenitnim dirigentom uspešno preстал tržaški krst, bo danes nastopil v gledališču Zancanaro v Sacileju, kjer bodo akustični pogoji nedvomno mnogo boljši, nato pa se bo podal v Innsbruck, kjer bo igral na najpomembnejšem evropskem srečanju pihalnih orkestror.

Katja Kralj

MITTELFEST - Gledališče

Zgodba o sanjani ljubezni, v kateri ljubezen ne nastopa

Roman Elfriede Jelinek Ljubimki priredil Teatrino Giullare v koprodukciji s Festivalom Focus Jelinek

V sozvočju z nameni in pisanjem Elfriede Jelinek (1946). Splošna ocena, ki so jo ob lanskoletni premieri (11. oktobra 2014) gledališke uprizoritve Le amanti (Ljubimki) zapisali italijanski kritiki, je točna. Kdor pozna romane avstrijske pisateljice, ki si ji na precejšnje presenečenje, tudi njeno, leta 2004 podelili Nobelovo nagrado za književnost, ve, da je njeno pisanje vse prej kot prejetno. Kot je zapisala sama, s svojimi besedami udari kot s sekuro, tako da ne zraste več trava, kjer so hodile njene figure. Figure, ne osebe, ker jih pisateljica razčloveči, saj "se ne trudim, da bi predstavljala celostne ljudi". Roman Ljubimki je v italijanščino prevedla Valeria Bazzicalupo, za oder so ga predelali in režirali člani skupine Teatrino Giullare. Oni, v konkretnem dva, Giulia Dall'Ongaro in Enrico Deotti, tudi nastopata v produkciji Teatrino Giullare in Festivala Focus Jelinek. Zanimivo, pretresljivo predstavo, pa čeprav jo poživljajo ironični podudarki, so vključili v gledališki program letošnjega Mittelfesta.

Realizacija uprizoritve sodi v okvir globlje preučitve opusa Elfriede Jelinek, ki so jo v časovnem loku od oktobra 2014 do marca 2015 izvedle razne kulturne institucije Emilije Romagne. Ponoviti, da je Jelinekino pisanje zelo svojstveno, besedno agresivno in brutalno v nizanju dogodkov, je morda banalno, vendar odgovarja resnici. Delo Ljubimki ni izjema, predstavlja pa življenjsko zgodbo dveh mladih žensk, ki živita v "idilični deželi, kjer je narava čudovita". V to krasno okolje zareže izgradnja tovarne. V tej tovarni, v kateri izdelujejo spodnje perilo, delajo pretežno ženske. Med njimi je tudi Brigitte, ki se hoče izviti iz neperspektivne bodočnosti nekvalificirane delavke. Vidi samo eno možnost: poročiti se in

ustvariti družino. Pojavi se Heinz, električar, ki pripada nekoliko premožnejši družini glede na Brigittino in sanja o lastni trgovini. S svojo odločenostjo in zanositvijo ob pravem času doseže zastavljen cilj. Paula je mlajša, ima vsega 15 let, živi v vasi, kjer ženskam odredajo samo 2 možnosti: zaposlitev v vaškem marketu ali poroka oz. najprej zaposlitev v marketu in nato družina. Vendar Paula sanjari, da bi postala šivilja, zaslužila in šla na počitnice v južne kraje ... V njeno življenje vstopi lep drvar Erich, ki pa se zanima samo za motorje, predvsem pa pije. Njegova družina živi v hribih in si ne želi, da bi peti sin (iste matere, vendar vsak od drugega očeta) odšel. Vendar Paula zanosi,

starši jo pretepejo, rodi, končno se poroči, gre na sanjane počitnice, Erich pije in pije, Paula se začne prodajati, ko to odkrijejo, izgubi dom, družino, vse. Ostane brez denarja, zaposli se v tovarni, iz katere je Brigitte ušla ...

Že tako povedana zgodba je tragična. V pisanju avstrijske Nobelovke in odrski postavitvi dvojice Giulia Dell'Ongaro - Enrico Deotti postane groteskna in kruta. Pisateljica hote in zavestno predstavlja dogajanje v grobo resnični obliki. V gledališki odčitavi Teatrino Giullare Giulia Dell'Ongaro pripoveduje zgodbo po prizorih, ki jih je nanizala pisateljica. Enrico Deotti je Ljubezen (Amore v italijanščini, op. ur., v slovenščini je Eros) in posoja glas moškimi nastopajočim, ki jih vizualno predstavljajo maske. Brigitte in Paula, z glasom Giulie Dell'Ongaro, sta lutki v naravnih človeški velikosti. Pripovedovalka izmenično niza prizore iz Brigittine in Pauline zgodbe, premika lutki in škatle iz lepenke, v katerih se skrivajo ostale figure. Brutalno izpovedana zgodba se zaključuje s pisateljico grenko ugotovitvijo, češ da se v omamni deželi v času nič ne spreminja. Vsaj glede ženskega položaja. (bip)

MITTEL_RAZSTAVE - Čedad
Lojze Spacal
v znamenju vode

V festivalskem obdobju pripravijo več pobud, ki se navezujejo na izbrano temo. Za priložnostne razstave skrbi zadnja leta Didier Zompicchiati, ki je letos odbral lep izbor "vodnih" slik Lojzeta Spacala. Teh je sicer kar precej, saj je likovni ustvarjalec, poznan predvsem kot glasnik Krasa, ljubil tudi morje in življenje ob njem. Do zaključka Mittelfesta je v galeriji Spazio Cortequattro na ogled 25 Spacalovih del, pretežno na morskem temo. Zompicchiati je umetniška dela za razstavo dobil od umetnikovih dedičev in zasebnih zbirateljev. Ker je bila poglavitna "vodna tema", so razstavljena dela iz zelo širokega časovnega razpona. Zajemajo časovni lok od 40. do 80. let prejšnjega stoletja. Kot je pojasnil Zompicchiati, se razstavljena dela zelo razlikujejo po uporabljeni tehniki. Ob bolj znanih grafikah so tudi unikatna dela, izdelana iz lesa. Gre za zelo markantne umetniške izdelke, izdelanih v 60. letih, pri katerih je Spacal uporabil tudi odlično modro, morskovo vodo. Na ogled je tudi več zelo znanih grafičnih del, ustvarjenih v pirskega obdobju s tipičnimi ribiškimi čolni. Nekaj je tudi manj tipičnih oz. razpoznavnih za ustvarjalnost tega pomembnega tržaškega umetnika. Izbor je zanimiv, ker je fokusiral pozornost na Spacalovih odnos do morja. (bip)

Oporoka oz. Škandal

Danes se bo na Mittelfestu predstavila tudi nova igralska skupina Stalnega gledališča FJK. Umetniški vodja teatra Franco Però je režiser priredbe dela Arthurja Schnitzlerja, ki so ga v italijanščino prevedli kot Scandalo. V igralski zasedbi uprizoritve, ki bo premierno uprizorjena danes ob 18. uri v gledališču Ristori, sta tudi znana igralka Stefania Rocca in Franco Castellano.

Zaključek Mittelfesta 2015 pa glasben, in sicer najprej "resen", nato rockovsko obarvan.

TUDI NA POLJSKEM SE PREBUJAJO MOČNE REGIONALNE TEŽNJE

Predsednica vlade z izjavo o Šlezijcih odprla doslej »prepovedano« temo

Predsednica poljske vlade Ewa Kpacz je v začetku julija razburila javnost, ko je Šlezijce označila za »ponosen narod«. Besede so naletele na ostro kritiko opozicije, kar je tako Kpaczevo kot tudi ministra za pravosodje prisililo, da sta pojasnila, kaj točno pomeni ta stavek.

Poljska država namreč Šlezijcev ne priznava kot naroda, ki bi bil različen od Poljske. Številne šlezijске skupine se dolgo leta vodijo politično in pravno bitko z zahtevo, naj poljsko sodstvo uradno prizna obstoj šlezijškega naroda. Doslej pa so bila vsa ta prizadevanja neuspešna. Zaradi tega so besede, ki jih je predsednica vlade izrekla na obisku v Katowicach, kjer se je srečala s sindikalnimi predstavniki rudarjev, povzročile veliko razburjenja. Premierka je bila tako prisiljena k izgovoru, da je šlo za miselni spodrseljaj, češ da ni mislila na Šlezijo, ampak na celotno Poljsko.

Sicer pa so številni mediji zaznali, da se je zmrčil obraz predsedničinega svetovalca Michala Kaminskega, ko je slišal besedi »šlezijjski narod«. Znano je, da je tako besedišče razburilo poljske nacionalistične organizacije, ki so že obtožile vladno stranko, da ruši enotnost Poljske.

Ker so ga izzvali na twitterju in ga soočili s tem vprašanjem, se je pravosodni minister Borys Budka pojavil na televiziji z namenom, da obrazloži ta dogodek. Gledalce je pojasnil razliko med pravnim stanjem na eni strani in čutom pripadnosti na drugi. Po njegovih besedah je predsednica vlade s temi besedami hotela poudariti čut pripadnosti, ki je znan za Šlezijce.

Dejstvo pa je, da je na popisu prebivalstva leta 2011 skoraj 850.000 Šlezijcev izjavilo, da pripadajo šlezijškemu narodu. Gibanje za avtonomijo Šlezije RAS že dolga leta zahteva pravico do samoupravljanja svojega ozemlja, prizadevajo pa si tudi za standardizacijo šlezijškega jezika in njegovo rabo v šolah.

Po drugi strani pa imajo poljski nacionalisti dokaj homogeno podobo o svoji državi. Nobena redkost ni, če srečaš Poljaka, pa naj se ima za nacionalista ali ne, ki se sprašuje, ali znotraj poljske res živijo avtohtone skupnosti, ki o Poljski ne razmišljajo kot o svoji državi. Dejstvo pa je, da obstaja kar nekaj gibanj, ki so alternativna poljskemu hegemonemu pogledu na svojo državo.

Kadar govorijo o svoji zgodovini in o narodni enotnosti poljske države, se ljudje običajno sklicujejo na svojo zgodovino in predvsem na mračna dogajanja v 18. stoletju, pa tudi na nemško in sovjetsko okupacijo. Verjetno je prav v tem ozadju razlaga za politični in emotivni od-

Na slikah: pod naslovom predsednica vlade Ewa Kpacz; v sredini manifestacija Šlezijcev za avtonomijo; spodaj Katowice, glavno mesto Šlezije

por proti šlezijškemu nacionalizmu, ki se je v zadnjih dveh desetletjih razširil po Poljski. Takoj po padcu komunizma so namreč nekatere organizacije iz Šlezije zahtevale priznanje nepoljskih narodnih entitet znotraj države. Šlezijjsko gibanje je raslo počasi; leta 2002 se je že 173.000 prebivalcev Šlezije izreklo za šlezijjski narod in to se je zgodilo, čeprav je takrat Poljska vztrajala pri trditvi, da šlezijjski narod ne obstaja.

To zavračanje poljskih oblasti pa ni preprečilo naraščanja občutka pripadnosti šlezijškemu narodu. Do pomembnega premika je prišlo leta 2010, ko je prvič v zgodovini šlezijjsko gibanje za avtonomijo RAS izvolilo svoje predstavnike v šlezijjsko regionalno skupščino. To je bil pravi mejnik, saj so dotlej poljske politične stranke v celoti obvladovale šlezijjsko politično sceno, tako kot drugod na Poljskem. Leta 2011 se je za poljske nacionaliste stanje še poslabšalo, saj se je na popisu prebivalstva število tistih, ki so se izrekli za pripadnike šlezijškega naroda, povečalo od 173.000 na 847.000; od teh jih je 376 izjavilo, da pripadajo samo šlezijjski identiteti, kar pomeni, da zavračajo pripadnost poljski skupnosti. Dvajset let prej si česa takega sploh ne bi mogli predstavljati.

Večina ljudi, ki so se izjavili za pripadnike šlezijškega naroda, prebiva v dveh poljskih provincah oziroma vojvodstvih: v Šleziji in v Opolah, ki ležita na ozemlju nekdanje Gornje Šlezije. RAS prejema na tem območju glavino svojih glasov, v teh krajih pa obstajajo tudi nekatere gibanja in združenja, ki zahtevajo avtonomijo, v nekaterih primerih celo neodvisnost. RAS si prizadeva za oblikovanje večetnične družbe in skuša poleg volivcev, ki se prištevajo k šlezijškemu narodu, pridobivati glasove tudi med tistimi, ki se imajo za Poljake in med pripadniki tamkajšnje nemške manjšine. Čeprav je bila po koncu druge svetovne vojne večina Nemcev izseljena iz Šlezije, jih je kar nekaj ostalo, pod pogojem,

da se izrečejo za Poljaka. S padcem komunizma je ta pogoj seveda izginil.

Poljsko vrhovno sodišče je zavrnilo registracijo ene izmed šlezijjskih organizacij, Društvu pripadnikov šlezijškega naroda SONS. Zavrnitev so utemeljili s trditvijo, da se ni mogoče sklicevati na šlezijjski narod, češ da ta narod ne obstaja; okrepili so jo z besedami, da tako ime or-

čelo z zbiranjem podpisov z zahtevo po spremembi zakonodaje o etničnih skupnostih, da bi spremenjeni zakon omogočil priznanje Šlezijcev. Pobudo sta že podprla senator Kazimierz Kutz in poslanec Piotr Chmielowski.

Kljub tem pobudam in naraščanju podpore pa poljski politični razred ostaja gluha na zahteve po večji avtonomiji. Avtonomiste obtožujejo, da načrtujejo ocepitev. Šlezijjski avtonomist Martin Grabowski, ki sicer živi v Barceloni, opozarja, da »kadar jim to ustreza, trdijo, da problem sploh ne obstaja.« Čeprav je res, da se je šlezijjski nacionalizem pojavil šele v zadnjih dveh desetletjih, Grabowski opozarja, da je bila šlezijjska identiteta že dolga leta prisotna v Gornji Šleziji in ta identiteta ni izginila v štirih ali petih desetletjih komunistične diktature.

Grabowski tudi dodaja, da se šlezijjski nacionalizem širi zelo hitro, kar je razvidno iz dejstva, da v Gornji Šleziji že obstaja socialna večina za avtonomijo te regije, kar izhaja tudi iz nekaterih jav-

ne identitete. Tako gibanje je na primer Prusaspira, organizacija ustanovljena leta 2004, ki teži k ohranjanju pruskega jezika in kulture, ki sta cvetela pred germanizacijo Prusije. Pruski jezik, ki sodi v skupino baltskih jezikov ter je soroden latvijščini in litovščini, je dejansko izumrl v 18. stoletju. Prusaspira ga želi oživiti. »Trenutno ta jezik govori kakih 50 ljudi, je pa že nekaj otrok, katerim je prusčina prvi oziroma materni jezik,« pojasnjuje predsednik tega združenja Gniewomir Sarbicki. Čeprav je jezik izumrl, le ni izginil z obliča Zemlje; kar nekaj starih pruskih besed je še v rabi in številna krajevna imena so pruskega izvora. Po večgeneracijski asimilaciji sedaj želijo Prusi obrniti kolo zgodovine.

Sicer pa Prusaspira nima političnega profila. »Sploh ne trdimo, da smo politični aktivisti. Za nas je dovolj delo za zaščito naše kulture,« pojasnjuje Sarbicki. Če bo rasla pruska zavest, bodo seveda postavili tudi politične zahteve glede spoštovanja kulturnega izročila in kul-

ganizacije ogroža celovitost Poljske in je zato v nasprotju z ustavo. Govorec organizacije SONS Piotr Dlugosz pa je dejal, da bo vprašanje sprožil pred Evropskim sodiščem za človekove pravice z zahtevo, da se prizna in spoštuje pravica državljanov, »da se počutijo Šlezijci«. Združenje je tudi napovedalo, da bo pisalo Združenim narodom, obenem pa je za-

nomnenjskih anket. Gre za hitre korake, ki jih lahko pričakujemo v prihodnjih treh letih in po njegovem mnenju je šlezijjsko gibanje že prehitelo ne samo okcitanskega v Franciji ampak celo valizansko v Veliki Britaniji.

Ali bo torej Šlezija prevzela vodilno vlogo gibanj drugih narodnih ali regionalnih identitet na Poljskem? Samo čas bo pokazal, ali se bo to zgodilo, vendar že pogled na zemljevid Poljske dopušča razmišljanje o nekaterih spremembah. Ponekod so se gibanja že pojavila, druga se rojevajo ali so tik pred rojstvom.

Kašubi primorske regije v okolici Gdanska, največjega poljskega pristanišča, so zagotovo tak primer. Doslej se je njihovo gibanje osredotočilo predvsem na jezikovna in kulturna vprašanja. Sicer so se že v 19. stoletju pojavili poskusi, da bi utrdili kašubski nacionalizem, vendar se doslej za tako idejo ni ogrevalo večje število ljudi. »Na Poljskem veljajo Kašubi za dobre poljske domoljube, Šlezijci pa za slabe domoljube,« pravi Grabowski. To pa bi se znalo spremeniti. Društvo kašubske enotnosti namreč trdi, da bi morala Primorska (Pomeranija) postati avtonomna in večetnična regija v okviru poljske, kjer bi lahko Kašubi svobodno razvijali svojo identiteto, potem ko sta jih desetletja zatirala nemški in poljski nacionalizem.

Tudi v nekdanji Prusiji se pojavljajo gibanja, ki terjajo priznanje samostoj-

turne avtonomije, »seveda v okviru širokega zaveznitva vseh etničnih skupnosti«. Nekdanje prusko ozemlje je namreč danes večjezično in gibanje Prusaspira želi biti glasnik vseh tam prisotnih etničnih skupnosti.

Grabowski v teh dogajanjih vidi kar nekaj podobnosti z dogajanjem v Španiji. Šlezija je zelo dinamična in njene dejavnosti so privlačne tudi za ostale skupnosti.

Južno od stare Prusije leži regija Podlahija; njeni prebivalci se imajo za podskupino poljskega naroda. Organizacija Svoja pa trdi, da v Podlahiji govorijo samostojen jezik, ki je neodvisen od poljščine, govori pa ga kakih 50.000 ljudi. Sicer pa Svoja trdi, da sta narečji, ki ju govorijo v vzhodni Belorusiji in severovzhodni Ukrajini narečni obliki jezika Podlahije.

Poleg teh nepriznanih skupin, živi na Poljskem veliko narodnih manjšin, pripadnikov narodov sosednjih držav. Nemci iz Šlezije so bili že omenjeni, na popisu leta 2011 se je 51.000 poljskih državljanov izreklo za Ukrajince, 47.000 za Beloruse, 8.000 za Litovce, 3.000 za Slovake in 3.000 za Čehe. Na Poljskem živi tudi 17.000 Romov, 11.000 Rusinov in 2.000 Tatarov, ki so se v državo priselili po koncu 14. stoletja in že 600 let ohranjajo islamsko vero sredi morja krščanskega sveta.

Za začetek vprašanje, ki seveda ne predvideva nagrade in ni tako nedolžno, kot zgloda na prvi pogled: na Korziki, mediteranskem otoku, ki je del francoske države, so krajevni smerokazi (ne vsi) dvojezični, vendar v katerih jezikih? Samoumevno bi bilo odgovoriti: v krajevnem in državnem jeziku. Se pravi v korziščini in francoščini. Kot vedo povedati tudi udeleženci letošnjega potovanja Primorskega dnevnika v organizaciji potovalne agencije Aurora, ni tako. Imena so izpisana v italijanskem jeziku in spodaj v govornici ponosnih domačinov, korziščini. Ko se izkrcaš s trajekta, ki je še vedno najbolj uporabljeno prevozno sredstvo za prihod na otok, si pravzaprav niti ne postaviš vprašanja, od kod npr. ime Bastia v italijanski izgo-

Napoleon na ogled v muzeju v Ajacciu

Razgibana obala je privlačna značilnost Korzike

varjavi ali pa s francoskim naglasom na končnem samoglasniku a. Je že res, da smo kot pripadniki narodne manjšine posebej občutljivi na vse vidike jezikovnih vprašanj, vendar pa na Korziki jezikovna problematika in še posebej narodna identiteta nista predmet akademskih razprav, temveč aktualne politične razprave. Trenutno morda ni več toliko »vroča«, glasovi, ki zahtevajo odcepitev Korzike od Francije, so se precej polegli, nikakor pa niso zamrle zahteve po večji avtonomiji Korzike, po ovrednotenju njenega jezika, kulture in običajev. Naš krajevni vodnik, ki se je rad predstavljaval s korziško inačico imena – Ghjuvan Filippu Antolini -, je živa priča o odločnem vztrajanju uveljavljanja korziščine in otoškega načina življenja.

Takoj je sicer treba pojasniti, da italijanska krajevna imena, točneje izpisana v nekdanji toskanščini, niso izraz posebne naklonjenosti otočanov do Italije. Korzičani ne razmišljajo o tem, da bi prišli v okvir italijanske države. Vezi z italijanskim jezikom je predvsem stvar zgodovine: Korzika je bila dolga stoletja tesno vezana na Toskano in Ligurijo, točneje na nekdanje italijanske pomorske republike. Med drugim je Korziko francoski kroni prodala genovska republika (iz finančnih razlogov). Ker so otok in njegove zaselke popisali za časa republike Pise, so vsa imena v tedanji italijanščini. Krajevna in osebna. Sicer pa je bila italijanščina do 9. maja 1869 uradni jezik. Svoji domovini otočani pravijo Corsica, medtem ko je v uradnem francoskem jeziku Corse. Domače ime, otoški simbol in korziške zastave je videti vsepovsod. Tudi spominki opozarjajo na nacionalni ponos otočanov.

Ozke uličice Bonifacia

Bonifacio »vgnuzden« na skali nad morjem

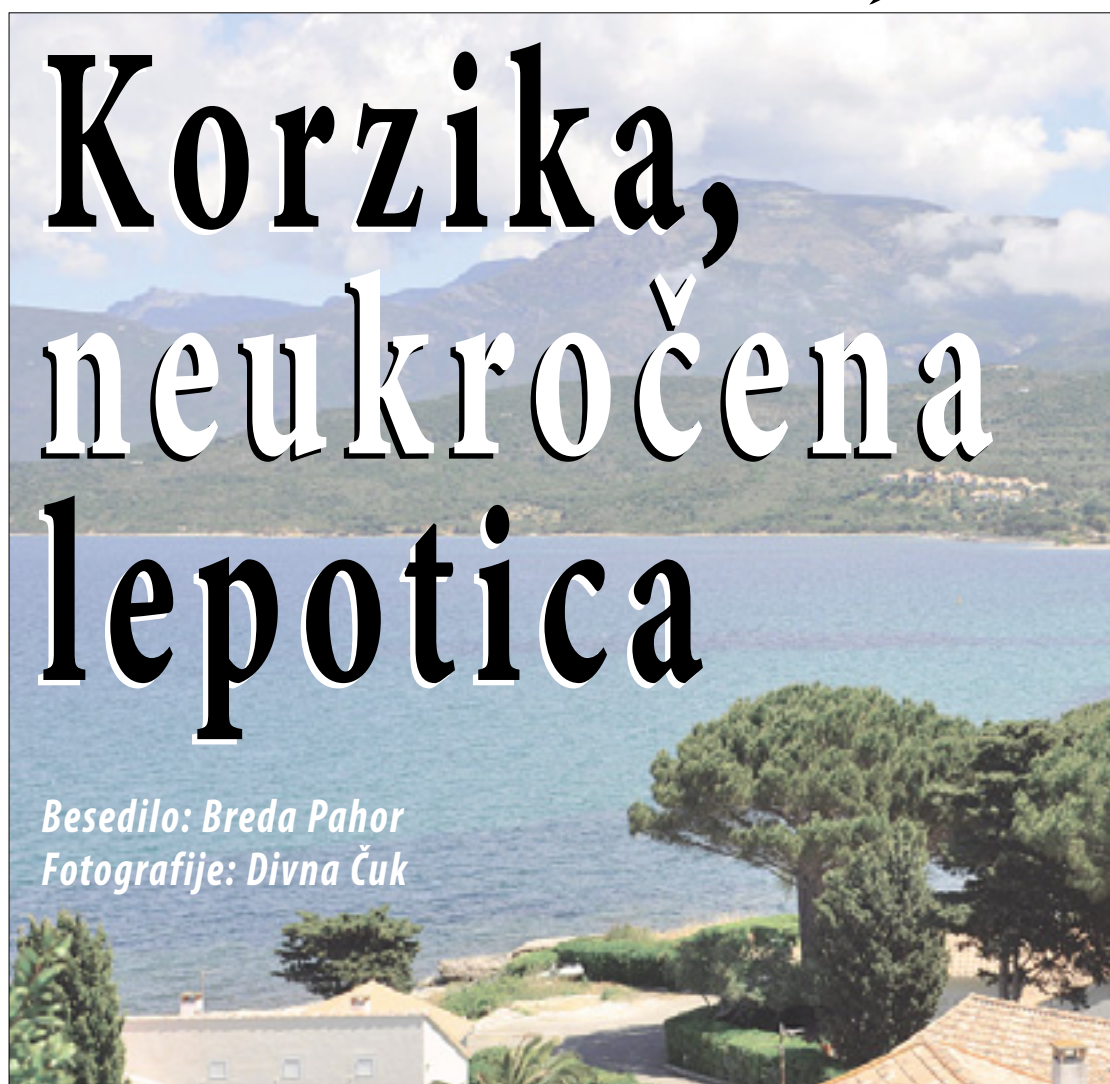
Presenetljive ugotovitve

Lepe stvari so tri, zagotavlja stari rek. To lahko raztegnemo na presenečenja: prvo je jezikovno, drugo zadeva »otoško dušo«. Korzika je seveda otok, vendar je zeleno gorovje, obkroženo z morjem. Kot je večkrat ponovil Ghjuvan Filippu, je Korzika gorata dežela, njeni prebivalci pa »hribovci«. V turističnih očeh je Korzika predvsem otok, se pravi morje, plaže in ... ribe. Na šest dnevnom potovanju po tem čudovitem sredozemskem otoku so udeleženci ene od letošnjih ponudb PD-Aurora odkrili, da je Korzika tudi to. Prav kot njena neposredna sosedica, Sardinija, kjer sem podobno »razkritje« doživela pred leti. Skupna in enako slastna je tudi ena od tipičnih jedi: merjašček »švacet« s polento. Ločuje pa ju odnos do turizma: Korzika je z razliko od Sardinije skorajda neoskrunjena, njene obale niso pozidane, hotelsko-turistični objekti pa so večinoma grajeni v skladu z naravnim okoljem. Kleini otočani so vse, ki so z gradnjami posegali v naravno okolje, takoj otipljivo posvarili: porušili so vse objekte, ki niso imeli ustreznih dovoljenj. Francoska zakonodaja se je praviloma naknadno »usklajevala« z dejanji domačinov (uporabili so tudi eksploziv). Nad rezultatom takega odnosa so današnji obiskovalci lahko samo zadovoljni, z manjšim turističnim prilivom – v primerjavi s Sardinijo – pa Korzičani niso nezadovoljni, ker ne marajo hrupa množic. Ko je konec turistične sezone, smo končno spet sami na svojem otoku, je rad zatrdil naš krajevni vodnik.

In še zadnje presenečenje. Korzika, Ile de Beauté, kraljica mediteranskih otokov, kot opevajo »goro sredi morja«, je tudi domovina Napoleona Bonaparteja. Za »prave« Korzičane, tiste, ki radi opominjajo predvsem na obdobja samostojne Korziške republike, je družina Bonaparte izdajalska. Bolj kot vojaka in nato cesarja Napoleona dolžijo izdajstva njegovega očeta Carla Mario Buonaparteje (on je iz priimka »izpustil« u), ki je bil tesen sodelavec Pasqualeja Paolija, »očeta samostojne Korzike«, nato pa ga je »prodal« Francozom. Na Korziki je veliko bolj čaščen Paoli, Pas-

Korzika, neukročena lepotica

Besedilo: Breda Pahor
Fotografije: Divna Čuk

valcev, ima kot vsa ostala utrjeno citadello. V njej so domovali tuji gospodarji otoka, kot je podčrtal ponosni Korzičan Ghjuvan Filippu. On ločuje med zgodovino zavojalcev otoka in zgodovino domačinov. Obala je stoletja pripadala »drugim«, otočani so v glavnem živeli v notranjosti. Za Korzičane je bil center ... v centru, v mestecu Corte, ki je tudi bilo glavno mesto za časa korziške samostojnosti. Uradna zgodovina združuje oba vidika s tem, da bolj poudarja dolgoletno obdobje, ko se je otok ekonomsko razvijal predvsem s svojimi pristanišči, ki so bili v tuji upravi, in pa seveda epopejo Napoleona Bonaparteja, ki je francosko obarvana.

Bastia, ki leži nasproti Toskane, je pomemben pomnik prisotnosti Genovežanov. O nekdanji moči ligurske pomorske republike priča mogočna citadella. V današnjem mestu se seveda prepletajo sledi raznih zgodovinskih obdobij. Med najpomembnejše kulturne spomenike sodijo (katoliške) cerkve, ki dokazujejo, da so otočani bili (in so še) zelo verni. Prvič smo se v tem mestu soočili s številnimi in raznolikimi spomeniki. Korzičani ljubijo heroje: spomenike so postavili številnim, ki so se zavzemali za samostojnost otoka; udeležencem raznih vojn; kulturnikom in pa »uradnim« osebnostim. Ugotovili smo tudi, da so ulice starih mestnih jeder ozke, vsi kraji pa praviloma lepo urejeni.

quale ali Pascal, kot se je zapisalo postavljavcem spomenikov, kot pa svetovno znan »francoski cesar«. Razsvetljensko navdahnjen voditelj je med drugim tudi ustanovil prvo korziško univerzo. Sicer pa na uporiškem otoku častijo veliko herojev, oseb, ki so se v različnih obdobjih zavzemali za avtonomijo Korzike.

Krožno po otoku

Otok sicer ni majhen, gre za četrty največji otok v Sredozemlju, vendar tudi ne tako velik, da se ga ne bi dalo v slabem tednu krožno prepotovati. Za potovanje naročnikov in bralcev Primorskega dnevnika je potovalna agencija Aurora izbrala pot s severovzhoda proti zahodu z vmesnimi ogledi sredinskega dela, nato južno in po vzhodni obali ponovno do Bastie. Hriboviti otok s položnimi in skalnatimi vznožji, ujet med Ligurskim in Tirenskim morjem, obsega vsega 8680 kvadratnih metrov. Vendar je ta dokaj omejena površina izredno raznolika. S turističnega vidika je Korzika zelo zanimiva in privlačna: gorati, pretežno gozdni predeli so prepleteni s stezami, namenjenimi pohodnikom in manj ambicioznim sprehajalcem; položnejše ali strme obale z naravnimi plažami so na voljo vsem ljubiteljem morja, ki se ob Korziki bohota s prelepimi barvami; in seveda kulturno-zgodovinsko odkrivanje tega mediteranskega otoka, kateremu so se predajali tudi udeleženci našega potovanja. Na svoji krožni turi po otoku pa so se tudi lahko naužili naravnih lepote Korzike, ki so jih domačini učinkovito zaščitili. Približna tretjina teritorija je namreč zaobjeta v naravni park (na kopnem in na morju) z vsemi omejitvami, ki jih tak status prinaša. In tudi prednostmi, ki so očitne na prvi pogled. Neokrnjena narava. Plaže brez hotelov na mivki. Lepo urejeni gozdovi. In seveda tudi ozke ceste. Omejeno število hotelskih sob. Prišli in odšli smo torej skozi »korziška vrata«. Tako pravijo Bastii, najpomembnejšemu pristanišču in ekonomskemu središču otoka, v katerega pripelje oz. iz katerega odpelje največ trajektov proti Italiji in Franciji. Obmorsko mesto, ki šteje okrog 45 tisoč prebi-

50 med gorske in morske. Prvi dan večdnevnega potovanja smo se soočili z obema: gorato področje je vselej prisotno, navadno v neposredni povezavi z morjem, včasih neprežno v morski smeri. Zahodni »zavoj« od Bastie, če odrežemo severni rt, poteka po zelo raznolikem hribovitem območju, ki nas je v drugi polovici dneva privedel do čudovite obale. V hribovito območje sodi tudi tako imenovana puščava l'Agriate (zanimivo to ime je izpisano v francoskem jeziku, Desert des Agriates). Gre za nekakšno visoko planoto, nekoč obdelano, danes prekrito s sredozemsko makijo. In prav nekdanja namembnost naj bi botrovala imenu in zmedi, češ tukaj nihče ne živi, torej je puščava. Krivi naj bi bili romantični zapisi o toških značilnosti, ki so evropskim bralcem v glavnem v francoščini v osupljivih tonih predstavljali Korziko. Menda so jo videli v poznem poletju, ko je vse suho in rumeno. Kot v puščavi.

Veliko živahnejše barve sprejmejo turiste na obali. Severno-zahodni pristani so sugestivni, vabijo te, da bi se tam ustavil vsaj za nekaj časa. StFlorent in Ile Rousse sta na poti do mesteca Calvi najbolj atraktivni. Calvi sodi v bogato zgodovino korziškega pomorskega trgovanja. Tudi to mestoce s približno 6 tisoč prebivalci (v celotni občini) se lahko ponaša z mogočno citadello, genovski pečat naselja, korenine katerega segajo v rimsko obdobje. Pod citadello se je v letih razvila živahna turistična dejavnost. V starem

mestnem jedru naj bi bila tudi rojstna hiša Kristofa Kolumba, češ da je bilo mesto pod Genovežani in torej »v Calviju« se je lahko izenačilo z »v Genovi«. To teorijo zagovarjajo samo Korzičani.

Corte sredi otoka bedi nad Korziko

Z obale do centra Korzike, kjer o upornosti Korzičanov in o neomajni volji do ovrednotenja korziške kulture priča malo, vendar pomembno mesto Corte, ni daleč. Pokrajina se nenehno spreminja in vsakič bi morali uporabljati presežnike. Razen za ovinkasto cesto. Gorato območje, prepredeno z rekami in potoki, ki ga prekinjajo rodovitne doline, osupljajo obiskovalce. Tudi ugotovitev, da je na otoku vedno dovolj vode. Sredi otoka, v hribovitem, »pravem« korziškem okolju je na vzpetino pripeto mesto Corte. O

To so znamenite formacije »Calanche«

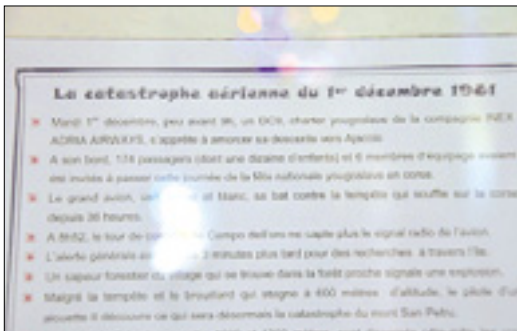
Corte: utrdba na vzpetini

njem so v zgodovini opazni zapisi od leta 1419, ko je prejšnjo utrdbo iz 11. stoletja ojačal Vincentello D'Istria, vojaški poveljnik, ki je odločilno pripomogel k porazu Genovežanov. Pomembno vlogo je mestoce, ki danes (s celotno občino) šteje slabih 7 tisoč prebivalcev, odigralo pomembno vlogo pod različnimi vladarji. Še najbolj se je mesto zapisalo v zgodovino kot prestolnica samostojne Korziške republike (1755 – 1769), ki so jo Korzičani izbojevali pod vodstvom Pasqualeja Paolija in njegovih sodelavcev. Paoli je tudi ustanovil univerzo, ki so jo Francozi takoj po zmagi zaprli. Leta 1983 so jo ponovno odprli in Corte je spet prestolnica korziške identitete. Mesto leži na nadmorski višini 486 m, vendar na vzpetini, ki so jo izletniki našega dnevnika premagali s turističnim vlakcem.

Po avtobusu in vlakcu še ladja: v pristanišču Porto smo se odpeljali na ogled geoloških znamenitosti Korzike. Tam se namreč kažejo v neverjetno rožnati barvi porfida. Z morja na obalo: v neposredni bližini tega spokojnega turističnega centra si je mogoče ogledati enega od korziških čudes, vpisanih v Unescov seznam, formacije »Calanche« ali »Calanchi«. V stoletjih so jih izoblikovali veter, sonce in sol. Tudi brez tovrstnih znamenitosti je obala, po kateri te cesta pripelje do korziškega glavnega mesta, dovolj slikovita. Ajaccio je s približno 65 tisoč prebivalci največje mesto. Pravijo mu tudi cesarsko zaradi Napoleona Bonaparteja, ki se je tu rodil in kateremu je posvečen muzej. Kot že rečeno, Korzičani Napoleona (upravičeno) pripisujejo francoski ne pa otoški zgodovini. Mesto je bolj prostrano kot ostala na Korziki in manj korziško tudi po zadržanju in govoric prebivalcev.

Omamni jug, za konec še krajevne dobrote

Če je Ajaccio značno obmorsko mesto, je na poti proti naj južnejšemu delu otoka, ki je v neposredni bližini Sardinije, zaslediti zelo tipične korziške kraje.

Spominska plošča na umrle v nesreči letala družbe Inex - Adria

Soteska s starim kamnitim mostom

Med najbolj zaznavnimi gre omeniti naselje Sartene z visokimi, strogimi poslopji. Našo pot proti jugu je zaznamoval še žalosten postanek v župniji Bicchisano, kjer kamnita plošča v cerkvi spominja na strmoglavljenje letala družbe Inex-Adria. V njem je 1. decembra 1981 umrlo 173 slovenskih potnikov in sedem članov posadke. Letalska nesreča je močno pretresla krajevno prebivalstvo, je povedal Ghjuvan Filippu.

Južni predel otoka s slikovitim mestom Bonifacio, nameščenim v »orlovem gnezdu« nad morjem, je med najbolj znanimi korziškimi razglednicami, vendar z jezikovnega vidika ni »pravoverno« korziški. Bližino s Sardinijo je zaslediti tudi v jeziku, saj tam govorijo enega od sardinskih narečij. Bonifacio si je vredno ogledati z vseh strani, tudi z morske, kar so lahko storili tudi izletniki našega dnevnika z »darilnim bonom« potovalne agencije Aurora. Bonifacio je povsem upravičil svoj sloves in očaral tudi z vabljivimi trgovnicami. Te so sicer stalnica v vseh turističnih središčih, tudi v kraju Porto Vecchio, ki je bil naš zadnji postanek pred Bastio.

Po mnenju našega krajevnega vodnika pripada vsak pravi Korzičan svoji domači vasi, kdor je nima, je razseljen. Takih je na otoku precej, saj se je večina prebivalcev premaknila s podeželja v mesta. Od skupnih 322 tisoč prebivalcev jih že 110 tisoč »pobereta« Ajaccio in Bastia. Industrije na otoku ni, kmetijstvo vztraja, velik denarni priliv prinaša turizem. Z njim so »blagoslovljeni« predvsem kraji in ljudje ob morju. Vendar so se turistični industriji približali tudi tisti otočani, ki so znali kakovostno razviti kmetijsko in obrtniško dejavnost. Precej »dokaznega gradiva« so si naši izletniki zagotovili med potovanjem in tik pred odhodom. Z vtisi, s krajevnimi dobrotami in spominki so se poslovili od mediteranske lepote.

Po razčlenjeni obali in po lažni puščavi

Naravne lepote Korzike so glavna turistična atrakcija. Lahko jih razdelimo skoraj v razmerju 50 –

Izletniki se sprehajajo po obsežnem trgu Bastie

POLETI V VINOGRADU

Navodila o uporabi bakrovih pripravkov za varstvo vinske trte

SVETOVALNA SLUŽBA KZ v SODELOVANJU Z ZKB

Naši vinogradniki uporabljajo v tem letnem času za zatiranje peronosporne vinske trte predvsem pripravke na osnovi bakra. Poleg tradicionalne bordojske brozge uporabljajo v čedalje večji meri bakrov hidroksid in bakrov oksiklorid. Vinogradniki nam večkrat postavljajo vprašanje, če je učinek isti, ne glede na obliko bakra, in je zato vseeno kakšen pripravek uporabljamo. Jasno je, da vsi ti pripravki vsebujejo bakrov jon, to se pravi isti kemični element, ki učinkuje proti glivičnim obolenjem in sicer preventivno, to se pravi, da mora biti prisoten na raznih delih trte preden pride do okužbe.

Pripravki pa se med seboj razlikujejo kar zadeva učinkovitost pri zatiranju glivičnih boleznih, med temi peronosporo, so si pa različni glede na hitrost učinkovanja in obstojnost. Glavne značilnosti posameznih pripravkov so sledeče:

Bordojska brozga: njen učinek je počasnejši, obstojnost pa daljša, saj jo dež počasneje izpira. Prekrije enakomernje od ostalih pripravkov razne dele trte, predvsem liste, je pa lahko toksična za rastlino;

Bakrov oksiklorid: najbolj razširjen bakrov pripravek. Ima vse pozitivne lastnosti brozge, predvsem dolgo obstojnost, je pa manj toksičen. Dodatna važna prednost uporabe oksiklorida je tudi v tem, da se s tem pripravkom doseže iste učinke ob nižjih količinah bakra, kar je zelo važno predvsem pri biološkem načinu pridelovanja grozdja, kjer so predvidene omejitve pri uporabi te težke kovine. Z letošnjim letom ne sme količina bakra preseči letno 8 kg na hektar. To omejitev pa je najlažje spoštovati prav z uporabo oksiklorurov v katerih je vsebnost bakra najnižja;

Bakrov hidroksid: spada med sodobnejše bakrove pripravke, ki hitreje učinkujejo kot ostali, njegova obstojnost pa je krajša. Poleg tega pa kaže določeno toksičnost na rastline;

Če upoštevamo navedene značilnosti omenjenih pripravkov je razumljivo, da se med vinogradniki širi uporaba oksiklorida, saj nudi določene prednosti, predvsem pa je naravi prijaznejši od ostalih bakrovih pripravkov, kar je pri izbiri fitofarmaceutskih sredstev čedalje pomembnejše. Ob koncu pa bi radi opozorili, da so v dobi vegetacije vsi bakrovi pripravki toksični, predvsem v večjih odmerkih, za večino sadnega drevja. Še posebej so občutljive na baker breskve in slive. Zato bodimo pri uporabi bakrovih pripravkov za varstvo sadnih nasadov zelo previdni in se strogo držimo navodil na nalepki.

Namakanje oljčnikov, koristno opravilo v sušnih obdobjih

Znano je, da oljka dobro prenaša sušo in se z lahka prilagodi tudi na najtežje rastne razmere. Anatomsko zgradba ji omogoča smotrno gospodarjenje z vodo. Oljka namreč z zapiranjem rež do take mere omeji transpiracijo, da uspeva tudi v krajih z nizkimi padavinami, čeprav sta razvoj in rodnost zelo skromna.

Kljub temu pa tudi oljki močno koristi namakanje v poznopomladanskih in poletnih mesecih, ko nastopi daljše sušno obdobje. Namakanje je koristno predvsem za mlade rastline. Prvič je koristno zaliti oljke nekaj dni pred cvetenjem in ga, če je sušno vreme, ponavljamo vsakih 10 do 14 dni. Če so tla plitva in peščena je priporočljivo zalivanje v krajših presledkih (5 – 6 dni).

Tudi odrasla drevesa namakamo ob pomanjkanju padavin. To opravimo prvič ob cvetenju. Če se nadaljuje sušno obdobje je potrebno tudi v poletnih mesecih nadaljevati y namakanjem.

Tretjič namakamo, ko se izoblikuje koščica in se začne hiter razvoj ploda. Kmalu za tem se namreč začne v plodu skladiščenje olja in je razpoložljivost z vodo za rastlino nujna, ker ji omogoča uravnovešeno in popolno hranjenje.

Količine vode za vsak namakalni poseg je odvisna od strukture tal, starosti rastline, gojitvene oblike, količine plodov, načina vzdrževanja tal in gnojenja.

Pri razvitih starejših rastlinah se koreninski sistem razširi na velike količine zemlje in lahko sega v prvih treh – štirih letih razvoja v 8 – 10 m³ zemlje, ki se pri 10 – 15 letih starosti oljke povečajo na 20 m³ zemlje. V odvisnosti od strukture in drenaže tal pa je prostornina zemlje v katero segajo korenine prostorninsko različna, ker se koreninski sistem lahko bistveno drugače razvije. Če so tla plitva in drenaža tal slaba, se korenine razvijajo v širino, tako da zajemajo veliko večji obseg. Ob dobri drenaži in globokih tleh pa pride do globinskega razvoja (50 – 60 cm) in je zato njihov razvoj v širino veliko manjši, kar je treba pri namakanju primerno upoštevati.

Izbira načina namakanja je odvisna od številnih dejavnikov, kot so količina razpoložljive vode, fizikalne lastnosti tal, orografske lastnosti položaja in nenazadnje ekonomske zmožnosti podjetnika - oljkarja.

Sklepamo pa, da glede na ureditev naših oljčnikov prideta v poštev predvsem kapljični način v manjšem obsegu oroševalni način. Kapljično namakanje omogoča, da oskrbujemo rastline z vodo zelo uspešno, relativno po ceni, enostavno in racionalno. Zato smo mnenja, da se bo zanj upredelila večina oljkarjev. Kot že poudarjeno, je za dobro namakanje primerna količina vode, ki je odvisna od že navedenih dejavnikov. V naših razmerah je, glede na agronomsko in podnebne značilnosti oljčnikov, za vsako namakanje potrebnih 30 do 60 mm vode oziroma 30 do 60 litrov vode na kvadratni meter površine.

VERTICILOZA

Okužba oljčnega drevesa se navadno začne pri koreninah

Uvelost listja na oljki je bolezen, ki jo povzroča devteromicetna glivica z latinskimi imenom *Verticillium dhaliae* Cleb. Ta okužba je postala najnevarnejša bolezen v novih oljčnih nasadih in se lahko razširi tudi na zelenjadnice, kot so paradižnik, krompir, feferon in jajčevci.

Največja nevarnost pri tej bolezni je to, da se razmnoževalni organi lahko ohranijo zelo dolgo (tudi 10 do 15 let) na ozemlju, kjer se je že kdaj pojavila okužba.

Okužba oljčnega drevesa se začne navadno pri koreninah, preko ranic, ki jih povzročijo žuželke, nematode ali mehanski stroji. Bolj redko, čeprav mogoče, pride okužba preko vej, ki smo jih obrezali.

da bo zdravilo dokončno uničilo okužbo, ki se bo morda še pojavila naslednje leto ali kasneje, ko si bo utrla pot preko korenin.

Na odraslih rastlinah lahko uporabite pripravke na osnovi Fosetyl-aluminia (1 Kg/100 litrov), kar lahko pomaga, čeprav je poseg navadno bolj uspešen na mladih rastlinah. Poseg je lahko drag, če je okuženih veliko število rastlin.

Poseg opravite v mesecu juniju in le na okuženih rastlinah, ki jih boste pred tem obrezali in odstranili okužene veje.

Natascia Riggi sodelavke Kmečke zveze in svetovalka Konzorcija ekstrapriviškega olja Tergeste DOP

Bolezen je lahko akutna ali kronična

Pri akutni okužbi listi na začetku rahlo uvenejo, nato se v par dneh posušijo in zvijejo, posušijo se lahko tudi veje, odvisno od hitrosti, s katero se bolezen razširi. Okužene rastline včasih reagirajo tako, da poženejo nove brstiče v spodnjem delu debla, kako nam pravi znanstvena literatura.

Kronična bolezen pa se pojavi mnogo počasneje; listi porumenijo, se polagoma posušijo in nato odpadejo.

V obeh primerih se simptomi najprej pojavijo na zgornjem delu drevesa, nato se razširijo proti spodnjemu delu.

V obeh primerih, če zarezemo v vejico, bomo opazili nenavadno rjavo ali črno-rjavo barvo kapilar, ki se nahajajo takoj pod lubjem. Simptomi se navadno pojavijo ob vegetativnem prebujanju rastline (spomladi) in se širijo s časom. Ob koncu poletja navadno okužba upade, vendar se bo zelo verjetno spet pojavila v močnejši obliki naslednje leto.

Boj proti tej bolezni je zelo zahteven, saj se okužba ohranja v zemlji dolgo časa, pa tudi ker lahko napade bližnje rastline in tudi trave.

Svetujemo zato, da rastline preventivno zaščitite.

Najprej je dobro, da si nove rastline nabavite pri zanesljivem prodajalcu, saj je prvi razlog za okužbo vsaditev že okužene rastline.

Če boste nov nasad postavili na teren, kjer so prej rasle zelenjadnice, ki so podvržene tej okužbi, je najbolje, da najprej poskrbite za solarizacijo tal. To naredite tako, da zemljo pokrijete s takim kritjem, ki omogoča znatno povišanje temperature zemlje in jo tako "sterilizirate". Tehnika je tem uspešnejša, čim višja je organska snov v zemlji, če bi npr. organska snov bila pod 1%, bi ne imeli znatnega učinka.

Vsekakor danes obstajajo zdravila, ki so sicer draga, s katerimi pa se lahko ozdravi okuženo rastlino.

Upoštevati moramo tudi, da okužba napade tudi zemljo in da torej ni rečeno,

V Gornjem Seniku tudi zastopstvo Agraslomaka

V včerajšnji številki našega dnevnika smo poročali o slovesnem odprtju slovenske vzorčne kmetije v Gornjem Seniku. Gre za zelo pomembno pridobitev za tamkajšnje Slovence, saj predstavlja center, namenjen druženju, izobraževanju in spodbujanju kmetijskih dejavnosti v Porabju na Madžarskem.

Odprtja so se udeležili tudi predstavniki Agraslomak - Koordinacije zamejskih kmetijskih organizacij, ki deluje pod okriljem Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano. Deželno kmečko zvezo so predstavljali deželni predsednik Franc Fabec, predsednik KZ Gorica Stanko Radikon in tajnik KZ TS Erik Masten. Tudi v imenu enakih organizacij Slovencev na Hrvaškem in na avstrijskem Koroškem je pozdravil Franc Fabec.

Odprtje kmetije sta omogočila ministrstvo za Slovence v zamejstvu in po svetu ter ministrstvo R Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 356320
faks 0481 356329
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - V deželnem rebalansu denar za načrtovanje

V pričakovanju obnove vogal zasedli študentje

Dežela FJK je v sodelovanju z Narodno in študijsko knjižnico (NŠK) naredila nov korak v pripravah na obnovo vogalnega pritličja Trgovskega doma. Del pritličja, ki gleda na Korzo, je že obnovljen in prizorišče občasnih dogodkov, med drugim ima v njem pisarno Evropsko združenje za teritorialno sodelovanje. Na vrsti je vogalni del, ki bo po prenovi omogočil selitev slovenske knjižnice. Deželni odbor je sprejel sklep, da za slovensko knjižnico vključi v rebalans 95 tisoč evrov, ki ne prihajajo iz manjšinskega sklada, temveč iz deželnih proračunskih sredstev. S tem denarjem bo knjižnica sprožila postopek za načrtovanje obnove vogala. Glede na dejstvo, da se bodo v Trgovskem domu urejali prostori, ki bodo morali služiti svojemu namenu za dobo več generacij, bo načrtovanje vse prej kot lahek opravil. Vredna poudarka je še okoliščina, da bo usklajeno z načrtovanjem bližnjih prostorov, s katerimi upravlja mestna in državna knjižnica.

»Deželni odbor z odbornikom Francescom Peronijem na čelu se je na podlagi naših pogovorov obvezal, da bo knjižnici nakazal denar za načrtovanje obnovitvenih del. To je storil in deželni svet je v teh dneh to potrdil z odobritvijo rebalansa. Denar, s katerim se bodo lahko začela gradbena in ureditvena dela, pa naj bi dežela vključila v finančni zakon za leto 2016. Do konca letošnjega leta naj bi stekli vsi tehnični postopki. Računamo, da se bodo dela začela prihodnje leto, trajala pa naj bi približno dvanajst mesecev,« pravi Livio Semolič, koordinator delovne skupine, ki spremlja vračanje in obnavljanje Fabianijeve palače. Semolič dodaja, da bodo dela usklajena z obnovo bližnjih prostorov državne knjižnice, v okviru katerih je tudi dvorana. »To bo olajšalo možnost sodelovanja med dvema knjižnicama. Želimo namreč, da bi pritličje Trgovskega doma postalo kulturno središče, v katerem se bosta prepletali slovenska in italijanska knjižnica,« poudarja.

Že v kratkem bo slovenska knjižnica poverila arhitektu Dimitriju Waltritschu nalogo, da dopolni prvi del obnove z načrtova-

Razstava študentov v prostorih, kjer je nekoč bila ambulanta

BUMBACA

njem prenove vogala. Načrt obnove sosednje dvorane in kletnih prostorov pa pripravljata arhitekt Luigi Di Dato, ki ima med drugim za slugo, da so sredi julija v vogalnih prostorih, ki so namenjeni slovenski knjižnici, odprli razstavo. Njen naslov je *4|4|Go - Architettura delle stringhe | Architettura trakov*, na njej pa si je mogoče ogledati dela študentov fakultete za arhitekturo tržaške univerze v Gorici. Ti so pripravili načrte za skupno mesto, ki vključuje Gorico, Novo Gorico in Sempeter-Vrtoj-

bo oz. občine-partnerke v Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje.

S to razstavo, ki je prva javna pobuda v tamkajšnjih prostorih, je bila nakazana nova namembnost vogalnega pritličja. Dejstvo, da jo je tja postavila arhitekturna fakulteta, pa kaže na to, da ima vogal velik potencial zaradi vidljivosti na osrednji mestni ulici. Na to bosta v prihodnosti lahko računali tako knjižnica Damir Feigel kakor tudi državna knjižnica. (av)

RONKE - Občina Knjižnica zadihala

Ponovno odprta pet dni v tednu

Slovenske knjige v ronški knjižnici

Po sedmih mesecih delovanja z močno okrnjenim urnikom - odprta je bila le tri dni na teden - je knjižnica v Ronkah spet »zadihala« in urnik podaljšala na pet dni.

Na podlagi razpisa, na katerega se je prijavilo pet ponudnikov, je občinska uprava poverila nedobičkonosni zadrugi La Collina iz Trsta nalogo, da pristopi k upravljanju knjižničnih storitev za 23 ur tedensko v obdobju od 15. julija do 2. oktobra; za usluge zadruge bo občina odštela 5.038 evrov. Po novem je knjižnica Sandro Pertini odprta tudi ob torkih in petkih, in sicer po nekdanjem urniku: ob ponedeljkih med 15.30 in 19.30, ob torkih in petkih med 15.30 in 19. uro, ob sredo in četrtek med 9.30 in 12. uro ter med 15.30 in 19. uro.

Občina se je za ta korak odločila ob upoštevanju dejstva, da je bila ronška knjižnica z ozirom na svojo ponudbo in storitve med najboljšimi v pokrajini. Razpolaga namreč z 90 tisoč knjigami, poleg tega še z DVD-ji in CD-ji, ponaša se lahko z 8 tisoč člani in 88.589 izposojami v lanskem letu. V januarju so okrnili urnik zaradi nezadostnega osebja in nezadostnih financ, ki bi jim omogočili dodatno zaposlovanje.

Podaljšanje urnika prihaja naproti potrebam poletnega časa, ko v Ronkah potekajo kulturne in rekreativne pobude, domačini pa radi obiskujejo tudi knjižnico.

RONKE - Občina Slovenske službe še ni, kaj pa nova šola?

Podaljšanje tedenskega urnika občinske knjižnice v Ronkah - o tem pišemo v sosednjem članku - ne prinaša tudi ponovnega odprtja informativnega okenca s slovenskim osebjem. Zaprto je že vrsto mesecev zaradi pomankanja denarja. »Dvomim, da ga bomo v kratkem znova odprli,« pravi občinska odbornica Elena Cettul, ki ji je tudi poverjena skrb, da spremlja slovenski živelj v občini.

V Ronkah sicer čakajo na denar za slovensko manjšino po državnem zakonu 38/2001 in deželnem zakonu 26/2007, a ga niso še videli, delovanje okenca pa sloni le na njem. »Na deželi, skozi katero prejemajo občine ta namenska sredstva, sem poskušala pridobiti informacijo o tem, kdaj nam bodo nakazana. Povedali so mi, da še sami tega ne vedo. Idealna rešitev bi seveda bila, da bi to bila strukturna sredstva, ki nam bi jih ne bilo treba neprestano loviti in čakati, kar bi nam tudi omogočilo neko dolgoročno načrtovanje. Vsekakor iščem pot do rešitve,« je še zagotovila odbornica.

Ronška uprava je resnici na ljubo izstopala, kar zadeva izkazovanje pozornosti Slovincem v občini. Slovenska služba v okviru knjižničnih Sandro Pertini, v neposredni bližini županstva, je delovala 23 ur tedensko, kar se ujema z urnikom knjižničnih storitev. Manjšinski urad je lahko računal na dva uslužbenca, na Micheleja Petruza in Andreja Grom. Vendar z delnim zaprtjem knjižnice in zaradi negotovega priliva denarja so zaprli tudi slovensko okence pa čeprav je občina s sklepom iz lanskega leta celo nameravala podaljšati njegov urnik na 36 ur tedensko.

Kljub znanim težavam pa na občini opozarjajo, da je ronški model sožitja med tam živečimi Slovenci in Italijani vzoren. V mestu, ki je zgledno opremljeno z dvojezičnimi smerokazi, skoraj 15 odstotkov prebivalcev uporablja slovenski jezik, preko dvesto otrok pa obiskuje slovenski vrtec in osnovno šolo v Romjanu. Nova šolska stavba v Ulici Capitello je zgrajena, potrebna je le še manjših del v zunanosti in namestitve opreme. Lahko bi jo predali namenu še pred začetkom novega šolskega leta, česar pa na občini in v vodstvu šole do danes niso potrdili. Če bo nova stavba res zaživela s septembrom, naj bi bilo znano predvidoma s koncem julija.

Elena Cettul

NOVA GORICA - Kolesarska pot Solkan-Plave

Mesto skalnega podora sanirano, vendar informacije o odprtju še ni

Ograja in vozišče še neodprte kolesarske poti med Solkanom in Plavami, ki sta bila poškodovana ob podoru dvokubične skale s pobočja Sabotina v začetku meseca, sta sanirana, so za Primorski dnevnik pojasnili na republiški Direkciji za infrastrukturo. Trenutno še ni znano, kdaj bo kolesarska cesta odprta za promet.

Na kolesarsko stezo Solkan-Plave se je 5. julija z velike višine zvalila skalna gmota razsežnosti okoli 2 kubična metra in se ob padcu na sveže asfaltirano podlago raztreščila na dva dela. Do skalnega podora je prišlo približno 200 metrov pred podhodom pod železniško progo v smeri proti Plavam. Skalne gmote jeklena varovalna ograja, postavljena prav v ta namen, ni uspela zaustaviti. Kolesarska pot je bila tik pred pridobitvijo uporabnega dovoljenja, dogodek pa je skorajšnje odprtje potisnil v nedoločeno prihodnost.

Po dogodku si je teren ogledal geolog Tomaž Arčon iz podjetja Geologija Idrija, ki je pripravil poročilo, na osnovi katerega bo Direkcija za infrastrukturo sprejela odločitev o nadaljnjih ukrepih. Arčon vsebine poročila, preden se z njo seznanijo naročnik, torej direkcija, ni želel komentirati. Podobno pojasnilo smo dobili tudi na direkciji, kjer poleg tega, da je trenutno v izdelavi geotehnično poročilo, pojasnjuje, da je v pripravi še novelacija projekta za izvedbo v območju skalnega podora, in sicer za varovanje kolesarske povezave pred padajočim kamenjem. »Več informacij o nadaljnjih ukrepih in odprtju kolesarske poti v tem trenutku ne moremo podati,« so še pripisali v odgovoru. (km)

Kolesarska pot še brez kolesarjev

FOTOKM.

Kulturni center
Lojze Bratuž

Krožek
Anton Gregorič

SREČANJA POD LIPAMI

Naš novi gost bo
IGOR OMERZA

avtor knjige *Veliki in dolgi pohod Nove revije*

Spregovoril bo tudi o *Karli*, knjigi o Dragi in UDBI, ki bo izšla pri Mladiki pred letošnjimi 50. študijskimi dnevi Draga 2015.

Večer bo vodil glavni urednik revije in založbe **Marij Maver**.

Četrtek, 30. julija 2015, ob 20.30
Kulturni center Lojze Bratuž - Gorica

GORIŠKA - Zaradi obilnega sonca se nadejajo dobre letine

Vinarji gledajo v nebo

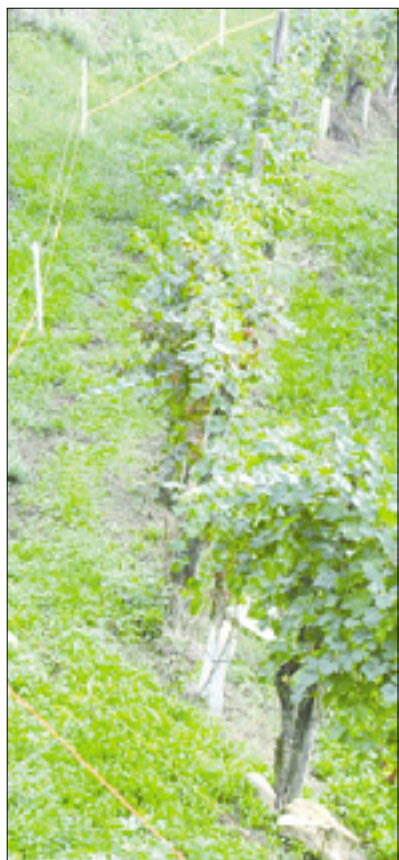
Če so se vinarji iz Brd lani pritoževali zaradi pomanjkanja sonca, toplote in prevelike količine padavin, jim je letošnje poletje (do sedaj) postreglo s popolnoma nasprotnimi vremenskimi pogoji.

»Lanski julij je bil moker, saj je v bistvu vseskozi deževalo, letošnja slika pa je povsem drugačna. Po toči, ki smo jo doživeli 3. julija, nismo v bistvu več videli kapljice vode, sploh pa so bile temperature nadpovprečno visoke. Vsekakor je suša hujše prizadela vinograde v nižinskih predelih, medtem ko je na Oslavju in v Števerjanu stanje boljše,« pravi Fabijan Muzic iz podjetja Muzic. Sušo so občutile predvsem mlade trte, ki so stare do deset let, medtem ko so starejše trte bolj odporne.

Strinjajo se pri podjetju Fiegl. »Zaradi pomanjkanja padavin smo se odločili za umetno namakanje trt v nižini. Napovedane padavine v teh dneh so prav zaradi tega dobrodošle, čeprav upamo, da ne bo prehudih nalivov. Potrebovali bi nekaj dni zmernega dežja, saj je tako lahko zemlja dobro vpije vodo,« pravi Peter Fiegl, ki besede »toča« vpraževno ne želi izreči.

Pri podjetju Paraschos se niso še odločili za umetno namakanje, saj čakajo na napovedani dež. »Grozdje je začelo spreminjati barvo, pri tem procesu pa potrebuje vodo. Začeli smo tudi z redčenjem listov. S tem opravilom odstavimo liste, ki prekrivajo grozde, da dosežemo boljše zračenje in sončno obsevanje grozdov. Letošnja trgatav bo predvidoma tako količinsko kot kakovostno boljše od lanske,« pojasnjuje Jannis Paraschos in dodaja, da bo zaradi obilnega sonca sladkorna stopnja grozdov zelo dobra.

Če so delavci vinarških podjetij v teh dneh večinoma v vinogradih za opravila,

Električni pastir »varuje« vinograd F.M.

ki zadevajo predvsem nego trt, se bodo v kratkem preselili v kleti, kjer se bodo začele priprave na trgatavo. »Čeprav še ne vemo, kakšno vreme nas čaka v avgustu, lahko napovemo, da se bo letošnja trgatava najverjetneje začela v prvem tednu septembra, morda pa že v zadnjem tednu avgusta,« zaključuje Fabijan Muzic. (av)

BRDA - V vinogradih

Vsakodnevni »boj« s ščetinarji in srnami

Skrbi vinarjev iz Brd v teh dneh niso vezane le na negotove vremenske razmere. Spopadajo se tudi s problemom divjadi, z divjimi prašiči na čelu, ki vsakodnevno povzročajo škodo v vinogradih. V poletnem času zaradi vročine so še požrešnejši in škodljivejši.

»Sušo občutijo tudi divji prašiči, ki se v teh dneh radi odžejajo tako, da trgajo gozdne jagode in se z njimi hranijo,« pravi Fabijan Muzic, ki smo ga zmotili ravno tedaj, ko je z bratovo pomočjo nameščal električne pastirje za dodatno zavarovanje svojih vinogradov v Števerjanu.

Na škodo zaradi divjih prašičev opozarja tudi Peter Fiegl. »Na Oslavju nam ščetinarji povzročajo veliko preglavic, saj jedo grozde, z rilcem pa se lotevajo korenin. V zadnjih letih smo zaradi tega morali zagraditi vinograd z dodatno ograjo,« se pritožuje predstavnik podjetja Fiegl.

Divji prašiči pa niso edini predstavniki divjadi na zatožni klopi. »Po leg ščetinarjev nam škodo povzročajo tudi srne, ki se brez težav dokopljejo tudi do višjih grozdov. Zato smo trte marsikje prekrili z mrežami, kar pa včasih ni dovolj,« ugotavlja Jannis Paraschos. (av)

Na grozdih škoda zaradi divjadi F.M.

Po sledovih severne soške fronte

Goriški in doberdobski učitelji, vzgojiteljice in profesorji so se ob zaključku šolskega leta udeležili strokovne ekskurzije po Sloveniji. Potepali so se po sledovih severne soške fronte in si v ta namen ogledali Kobariški muzej ter italijansko kostnico, zraven še planšarsko sirarski muzej v mlekarni Planika in arheološko najdišče Tonovcov grad, kjer je nastala tudi gor-

nja fotografija, za zaključek pa še Vrsno z Gregorčičevo domačijo. Izlet je bil čudovita priložnost spoznavanja naše matične domovine in uspešnega druženja kolegov obeh goriških ravnateljstev, zato se udeleženci za dano priložnost zahvaljujejo Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, predvsem pa svoji pedagoški svetovalki Andreji Duhovnik Antonii.

GRADEŽ

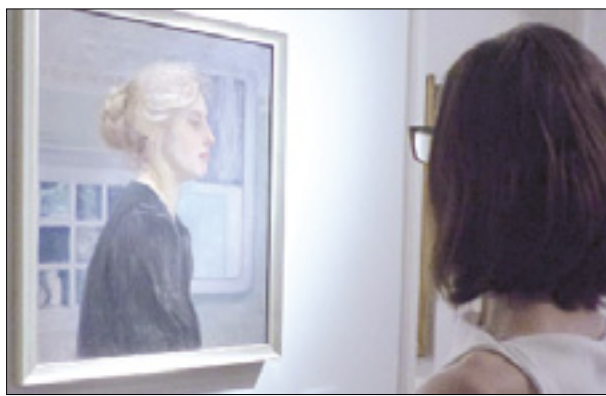
»What's up?« na plažah

Prihodnja dva torka bo v Gradežu poživil projekt *What's up?*, s katerim se goriško zdravstveno podjetje, pokrajinska uprava, Fundacija Goriške hranilnice, ministrstvo za šolstvo in dijaška konzulta želijo približati mladim in njihovim težavam ter jim zagotoviti varnejše odraščanje. V torek, 28. julija, bo od 16.30 do 18. na plaži Key West potekala predstavitev projekta *What's up?*, ki jo bodo spremljali plesi in vodne igre. Od 18. do 22. ure bodo na plažah Piper

Beach, Tivoli in Costa Azzurra na vrsti najrazličnejše igre in turnirji v malem nogometu ter odbojki, večer pa se bo zaključil na plaži Tivoli z glasbo, za katero bo poskrbel DJ Matthew. S podobnim sporedom dejavnosti bodo mladim udeležencem nato postregli v torek, 4. avgusta. Dogajanje se bo sicer preselilo, saj bodo prizorišče rekreacijsko-kulturnega dneva plaža, ki jo upravlja turistična ustanova GIT, plaža Antiche Terme in vodni park. Program se bo začel ob 15. uri, zaključil se bo s plesom, glasbeno kuliso bo dogajanju spet ponudil DJ Matthew. (av)

GORICA - Auchentallerjeva soba v Pokrajinskih muzejih

Vez s secesijo

Četrtekovega odprtja sobe v palači Attems Petzenstein, posvečene Josefu Marii Auchentallerju, se je kljub neobičajni poletni vročini udeležilo skoraj petdeset ljudi. Po uvodnih besedah pokrajinskega odbornika Federica Portellija in ravnateljice Pokrajinskih muzejev Raffaele Sgubini so obredni prerez traku zaupali umetnikovi vnukinji Eriki.

Auchentaller se tako pridružuje Jožefu Tomincu, Vittoriju Bolaffiu in Zoranu Mušiču, ki imajo znotraj galerije Pokrajinskih muzejev samostojne sobe. Z izjemo Bolaffia, ki ima zelo majhen katalog del, je za ostala dva umetnika značilna široka, tudi mednarodna prepoznavnost.

Daje Auchentaller ime mednarodnega kova, zelo konkretno dokazujejo provenience del, ki jih je goriški muzej odkupil v zadnjih desetih letih. Najnovejša pridobitev je veduta Ogleja, ki prihaja iz zasebne zbirke iz istega kraja, ženski Akt, ki je bil leta 1900 objavljen v reviji Ver Sacrum, se je pojavil na dunajskem antikvarnem tržišču, na londonskem pa sponka, ki je bila ravno tako objavljena v reviji Ver Sacrum leta 1901 in je do oktobra na ogled v Gradežu. Na avkciji v New Yorku je bil nazadnje kupljen plakat *Kathreiner's Kneipp-Malz-Kafee*, ta lepo zao-

V Auchentallerjevi sobi, ki so jo uredili na sedežu Pokrajinskih muzejev na goriškem Korunu

BUMBACA

krožuje predstavitev Auchentallerjevega lika, ki je bil v duhu časa ne samo slikar, a tudi grafični oblikovalec. Njemu dolgujemo tudi prvi sodoben reklamni plakat avstro-ogrske monarhije, *Avreol* iz leta 1898.

Delom v lasti Pokrajinskih muzejev se sedaj pridružujejo še tri platna, ki jih je dala na posodo umetnikova družina; ta še danes hrani lepo število umetnikovih del, predvsem pa njegov osebni arhiv. Ob manjšem *Ženskem portretu v profilu*, ki mu poseben čar dajejo zaprte oči upodobljenke, in večerni veduti Čedada iz leta 1925 je dragocena pridobitev predvsem slika *Priznana gradeške stolnice*, ki daje ton celotni sobi in tudi galerijski zbirki, s platnom *Gradeški zvonovi* pa je bila leta 1903 predsta-

GORICA - Muzeji

»Predragi za občino«

O negotovi usodi goriških Pokrajinskih muzejev smo v prejšnjih dneh že pisali, pokrajinski odbornik Federico Portelli pa želi z nekaterimi novimi podatki dokazati, da zahteva zagovornikov prenosa muzejev pod občinsko okrilje - med temi je deželni svetnik opozicijske stranke Forza Italia Rodolfo Ziberna - sodi v poglavje »znanstvene fantastike«. Po Portellijevem prepričanju bi s Pokrajinskimi muzeji najbolje upravljala deželna uprava.

»Leta 2014 so stroški upravljanja muzejev znašali približno 900 tisoč evrov, katerim je treba dodati še stroške za redno vzdrževanje in za ogrevanje. Večji del sredstev, približno 650.000 evrov oz. 75 odstotkov vseh stroškov, je namenjen osebju. To vsoto pa bo težko zmanjšati, če želijo Pokrajinski muzeji ohraniti današnjo kakovostno raven,« trdi Federico Portelli in dodaja, da 83 odstotkov vseh obiskovalcev prihaja iz krajev izven pokrajine.

Za odbornika je osebje primarnega pomena za obstoj in razvoj muzejev. »Kakovost naših zaposlenih mora biti prioriteta, če želijo Pokrajinski muzeji še naprej sodelovati z mednarodnimi partnerji in prirediteljstvi kakovostne razstave. Dežela krije trenutno okrog 10 odstotkov vseh stroškov, 5 odstotkov stroškov pa krijemo z dohodki od prodaje vstopnic in knjig,« pojasnjuje. In še enkrat navaja rešitev, ki jo je predlagala pokrajinska uprava. »Nepremičnine, muzejske zbirke, premoženje, umetnine, arheološki predmeti in ostanki iz prve svetovne vojne morajo ostati v Gorici, osebje pa naj preide pod deželo. Kje naj bi goriška občina dobila 700 tisoč evrov, kolikor je potrebno za kritje 85 odstotkov vseh stroškov?« se na glas sprašuje Portelli, ki v isti sapi poudarja, da nihče izmed osebja Pokrajinskih muzejev ne bo ob službo. (av)

vljena na 17. razstavi Secesije. To je bil eden zadnjih poskusov, da bi se Auchentaller obdržal v stiku z umetniškim miljejem cesarske prestolnice, a zaman. Če je še leta 1902 sodeloval na slavni Beethovnovi razstavi skupaj s Klimtom, je že leta 1905 izstopil iz Secesije, še pred prvo svetovno vojno pa se dokončno odpovedal nadaljnji umetniški karieri v korist podjetniškega podviga žene Eme, ki je v Gradežu uspešno vodila hotel Fortino.

Čeprav je skoraj polovico svojega življenja preživel v Gradežu, ostajajo Josef Maria Auchentaller in njegova dela vezana na umetniški in kulturni krog dunajske secesije. In z njimi tudi Pokrajinski muzeji iz Gorice. (sk)

PEVMA - Praznovanje zavetnice

Kultura in zabava

Zaradi vremena program okrnjen

S petkovim odprtjem dokumentarne in umetniške razstave je praznik Sv. Ane v Pevmi stopil v živo. Glasbeno kuliso otvoritveni slovesnosti sta ponudila skupina Kitarare za dušo, ki deluje v okviru kulturnega društva Slavec iz Solkana, in moški zbor Štmaver pod taktirko Nadje Kovic.

Dobrodošlico številnim prisotnim je izrekel predsednik združenja Krajevna skupnost Pevma, Štmaver in Oslavje, Lovrenc Persoglia. Dokumentarno razstavo je z dvojezičnim govorom predstavil domači kulturni delavec Vili Prinčič. Najprej je povedal, da je nadaljevanje lanske razstave, ki je prikazala Pevmo, Oslavje, Štmaver in Solkan v obdobju pred letom 1915, letošnja razstava pa prikazuje razdejanje, ki ga je krajem ob Soči pov-

Razstava (desno) in občinstvo na odprtju (spodaj)

BUMBACA

zročila prva svetovna vojna. Kakih 60 fotografij večjega formata zgovorno priča o tem, kako hudo je vojna prizadela omenjene vasi, povojna obnova pa je korenito spremenila njihov videz. Fotografije so prispevali Center za arheološke in zgodovinske raziskave iz Gorice, Društvo za zgodovinske raziskave Isonzo iz Gorice, Društvo soška fronta

1915-1917 iz Šempetra in zasebni zbiratelji. Pevmce je za njihovo prizadevno delo pohvalil Gianluigi Chiozza, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, ki je gmotno podprla pobudo, v imenu solkanskih soprirediteljev pa je spregovoril predsednik rezbarskega društva, Joško Markič.

Razstavo z umetniškim pečatom so pripravili prijatelji iz Solkana in Manč v Vipavski dolini. Na temo prve svetovne vojne so prikazali predmete iz kamna in lesa ter umetniška dela v kombinaciji z video projekcijami na ekranih. Na ogled je bila tudi projekcija fotografij, ki so jih zbiralci iz Solkana našli v dunajskih arhivih, na njih pa so naši kraji zlasti v letu 1917. Za veselo razpoloženje je zvečer poskrbel ansambel Pikapolonica, ki je kljub »nedolžnemu« imenu izvrsten rock bend. V pavzah je nastopila še skupina The 22 Top.

Zaradi nenaklonjenih vremenskih napovedi je sinočnji ples z ansamblom Happy Day odpadel, danes pa se bo praznik zaključil s slovesno mašo ob 9. uri, procesijo po vasi ter z ogledom slik in nagrajevanjem natečaja V domačem vrtu cvetijo.

POMNIKI MORIJE - Vojaško pokopališče v Gorjanskem

Deset tisoč cesarjevih mož v »avstro-ogrski Redipulji«

Pokopališče v Gorjanskem na fotografiji iz leta 1916 (levo) in danes (desno)

FOTO VIP

Med opisi spomenikov, obeležij in vojaških pokopališč ni smel manjkati največji in najbolj veličastni »tihi dom« cesarjevih vojakov na soški fronti. Ta arhitektonsko edinstven primer avstro-ogrskega pokopališča se nahaja v Gorjanskem, ljubki vasi ob cesti, ki iz Komna vodi proti mejnemu prehodu nedaleč od Šempolaja. V nekaterih publikacijah se ta objekt pojavlja tudi pod imenom »avstro-ogrski Redipulja«. Takšen naziv so mu očitno nadel v obdobju med obema vojnama, ko so na podlagi mednarodnih sporazumov takratne oblasti uredile kar nekaj pokopališč nekdanjih sovražnikov. Svoje padle pa so Italijani v glavnem prenesli v tri velike kostnice: Redipulja, Oslavje in Kobarid.

Prvič sem to pokopališče obiskal sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja. Takratni obisk me je malo dane razočaral, saj je bilo veliko pokopališč v zanemarjenem stanju z visoko, nepokošeno travo, prevrnjenimi križi in nagrobnimi kamni, ki so krvavo potrebovali nekoga, da bi jih očistil in jim vsaj delno povrnil nekdanji videz. Spominjam se tudi, da so nekateri domačini t o ograjeni prostor uporabljali za pašo ovc in koz. Že nekaj let kasneje pa je pokopališče v Gorjanskem začelo dobivati bolj spodob-

no podobo. Na podlagi mednarodnih pogodb sta najprej Jugoslavija, nato Slovenija poskrbeli za ureditev vojaških pokopališč, v marsikaterem primeru je bil tudi opravljen večji obnovitveni in vzdrževalni poseg. To velja za Gorjansko, kjer so pokopališče temeljito obnovili konec leta 2003. Takratna javna občila so poročala, da je za ta obsežna dela poskrbelo ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Obnova je trajala kar pet let in je stala 47 milijonov tolarjev, od katerih je tri milijone prispeval avstrijski Črni križ. Časopisi so tudi poročali, da so se proslave ob zaključku del udeležili diplomati raznih evropskih držav, ki so se poklonili spominu umrlih vojakov.

V Gorjanskem je pokopanih kar 10.000 avstro-ogrskih vojakov, ki so padli na raznih odsekih kraškega bojišča. Na maloštevilnih izvornih spomenikih najdemo napise v raznih jezikih narodov, ki so sestavljali takratno monarhijo. Ko sem prvič obiskal Gorjansko, sem opazil visok in osamljen nagrobni kamen z napisom v češkem jeziku. Ta stoji še danes, le da ni več tako sam, saj so v zadnjih letih velike praznine zapolnili s postavitvijo nekaj stotin novih križev. Na deloma težko čitljivem obeležju preberemo, da tam počiva Vladislav

Oškera, pirotehnik in pripadnik 3. polka gorskih topov. Zapisano je tudi, da je bil absolvent Državne strojno-industrijske šole in tehnolog muzeja na Dunaju - Imetnik medalje za hrabrost iz Neobuza na Moravskem. Padel je 25. julija 1915 - na včerajšnji dan pred sto leti - na doberdobski planoti. Na podstavku spomenika preberemo še: Kje je moj dom, nekoliko niže pa, da je spomenik svojemu nepozabnemu bratu postavil poročnik Al. Oškera. Zanimiv je tudi poljski napis na plošči, ki je očitno bila nameščena pred kratkim: Tukaj počiva poljski vojak Jozef Klimasara, star 36 let. Padel je 5. januarja 1916. Tam je pokopanih še devetnajst vojakov iz kraja Stryszawa na Malopolskem (južna Poljska).

Lega pokopališča je bila skrbno izbrana. Ob glavnem privzdignjenem krajšem drevoredu, ki od vhoda vodi k manjšemu templju na zgornji strani pokopališča, se levo in desno vrstijo manjše kotanje, ki so jih snovalci objekta namenili raznim vojaškim enotam in činom. V eni od kotanj so pokopani nižji oficirji, v drugi dolinici so njihovi nadrejeni, spet v tretji so vojaki judovskega rodu itd. Na starih fotografijah je opaziti, da je bilo na spomenikih veliko imen. Te plošče so z leti izginile. Škoda! (vip)

DOBERDOB - Merkeduci in Grediščani Sredi vasi ponoči začrtali »mejo«

Meja sredi ceste (zgoraj) in trofeja (spodaj)

Doberdobsko praznovanje v režiji društva Dob je sinoči doseglo vrhunec na nogometni tekmi med Merkeduci in Grediščani; o izidu bo mo poročali prihodnje dni.

Tradicionalni dvoboj med prebivalci severnega in južnega dela vasi so letos obnovili po dvajsetih letih. Tedaj so bili na travnati zelenici uspešni Grediščani; ti slovijo po bolj grobi igri, medtem ko predvajajo Merkeduci bolj tehnično igro. Zmagovalci bodo odslej dalje lahko razkazovali na novo izdelano trofejo v lastnih postojankah (gostilna Peric za Grediščane) za obdobje enega leta oz. do naslednjega nogometnega spopada, ko se bosta ekipi ponovno potegovali za trofejo. Ta je sestavljena iz premičnega lesenega pladnja, na katerem stoji oreh - simbol Grediščanov in pa vodnjak - simbol Merkeducev. Izdelala sta jo umetnika in obrtnika Božo Humar iz Orehovelj, ki je v lipov les

vrezal oreh, in Jernej Bortolato iz Pliškovice, ki je v kamen vklesal vodnjak.

Rivalstvo pa v teh dneh ni bilo razvidno le na nogometnem igrišču, temveč tudi v vasi, saj se je sredi ceste čez noč pojavil napis oz. meja, ki Dobrodo po tradiciji deli med Merkeduce in Grediščane. (av)

»Dolgovi« ob zaključku rubrike

Z opisom avstro-ogrskega pokopališča v Gorjanskem smo zaključili rubriko Pomniki morije, ki je kar 40 tedaj popestrila goriške strani našega dnevnika. Prepričan sem, da so nedeljski opisi spomenikov, obeležij in drugih objektov, ki jih je na Goriškem pustila prva svetovna vojna, nalleteli na zanimanje ljudi. Mnogi se zanimajo za preteklost, vendar le redki poznajo kraje spomina, kjer so se ohranili grbi, oznake in opisi raznih vojaških enot, ki so se tam borile. Napisi na avstro-ogrskih spomenikih so bili v glavnem napisani v nemščini in madžarščini, včasih tudi v češkem, romunskem, hrvaškem ali poljskem jeziku.

Za pomoč pri iskanju in odkrivanju podatkov se moram najprej zahvaliti prijatelju Mitji Junmu s Peči, odličnemu poznavalcu dogajanja na bojiščih goriškega Krasa, avtorju številnih knjig in publikacij na to temo. V pomoč mi je bil tudi Mario Muto s svojo izjemno zbirko dokumentov in fotografij. Zahvala gre dalje Albertu Querciju della Rovere, ki je raziskal pri-

sotnost madžarskih polkov na Goriškem in je zaslužen, da so iz pozabe iztrgali štiri madžarske piramide Honved polkov. Fotografsko in drugo gradivo so prispevali tudi člani Društva soška fronta, v prvi vrsti Simon Kovačič, David Erik Pipan, Egon Valantič, Zoran Šuligoj, Jožica Strgar in Drago Sedmak. Razna pričevanja z ogledi na terenu so mi nudili Davorin Marušič, Lucijan Vogrič, Saverij Rožič in Livio Pahor. Za prevode iz nemščine sta mi pomagala zgodovinar Renato Podberšič iz Nove Gorice in Ivan Lukan iz Celovca, za madžarščino Olga Šušmelj iz Nove Gorice, za češčino prijatelj-zgodovinar Josef Vričan iz bližine Ostrave na severu Češke, za poljščino pa Ania Muszinska-Vizintin iz Gorice. Vsi imenovani so nemalo pripomogli k odkrivanju in ponovnemu ovrednotenju pomembne zgodovinske zapuščine. Nedeljsko rubriko prekinjam. Morda pa bi jo lahko že čez nekaj mesecev obnovili, saj je v okolici Gorice še nekaj objektov, ki zaslužijo pozornost.

Vili Prinčič

TRŽIČ - Razstava še do konca meseca

Likovna ustvarjalnost »most« med Posočjem in Kvarnerjem

Udeleženci trziške razstave

Adriatic open art je naslov likovne razstave, ki bo še do konca meseca na ogled v palači Europalace v Trziču. Razstava je plod sodelovanja med kulturnim društvom ENDAS iz Trziča in sorodnimi kulturnimi sredinami iz Moščeničke Drage na Hrvaškem. Pobudo sta podprli občina Trzič in goriška pokrajina. Dne 18. avgusta bodo razstavo prenesli še v priznani letoviščarski kraj južno od Opatije.

Odprtja so se udeležili trziška županja Silvia Altran, občinska odbornica za kulturo Paola Benes, župan Štancana Riccardo Marchesan in pred-

sednik deželnega združenja ENDAS Cesare Capato, umetnike iz Kvarnerja pa so spremljali podžupan Moščeničke Drage in predsednik tamkajšnje italijanske skupnosti Riccardo Staraj, predsednica krajevnega kulturnega društva Elena Rudan in predsednica Turističnega društva Nensi Dretvič.

Trziško razstavo je predstavila njena pobudnica Maria Grazia Persolja, sicer predsednica krožka G. Mazzini ENDAS iz Trziča, o razstavi, ki bo avgusta na ogled v Moščenički Dragi, pa je spregovorila Alja Cenič. Strokovno oceno prikazanih del so zaupali li-

kovni kritičarki Eliani Mogorovich.

V Trziču razstavljajo domačini Ondina Altran, Alda Antoni, Cristina Vernole in Anita Zuberti, dalje Fabio Gonnelli, M.G. Persolja, Armando Pizzignach, Emilija Tusk in Valdiero Vecchiet iz Gorice ter David Cej iz Begliana in Taddeo Sedmak iz Nabrežine. Kvarnersko amatersko likovno sceno pa zastopajo Marina Banič Zrinščak, Ljiljana Barković, Ljubo De Karina, Dalibor Laginja, Branko Lenič, Ksenija Mogin, Neva Pizzul, Miljenka Šepić in Goran Štimac. Ob razstavi je izšel italijansko-hrvaški katalog. (vip)

GRADEŽ - Na jezuzu Koncert okusov

Ponudba vrhunske hrane in vin

Gradež bo s torkom, 28. julija, postal prestolnica vrhunske hrane in izvrstnih vin zaradi niza enogastronomskih srečanj *Concerti del Gusto 2015* (Koncerti okusov 2015), ki jih prireja konzorcij Friuli Venezia Giulia Via Dei Sapori. Na gradeškem jezuzu se bo predstavilo dvajset izvrstnih deželnih restavracij, ki bodo jedi pripravljale v živo, obede pa bodo spremljala vina enaindvajsetih proizvajalcev iz FJK. Soudeleženi sta tudi restavracija Subida in Lokanda Devetak v Vrha, njuna menija pa bodo zalivala vina podjetij Jermann in Schioppetto.

Ponudba vin bo res kakovostna in raznolika, saj bodo prisotni nekateri izmed najbolj priznanih vinarjev iz naših krajev. Med njimi bosta Edi Keber iz Krmna in Zidarich iz Praprota. Večer bodo namenili tudi pokušnji nekaterih deželnih specialitet, kot je npr. Sirkov kis. Večerja se začne ob 20. uri, vstop bo možen do 21. ure; zaželeno so elegantna oblačila. Cena znaša 55 evrov na osebo; za dodatne informacije so na voljo spletna stran www.friuliviedeisapori.it, naslov info@friuliviedeisapori.it in tel. 0432-538752. (av)

zakonu 223/91 ter delavcem s posebnim denarnim nadomestilom za brezposelnost (gradbeništvo); pogoji so znanje slovenščine, vozniško dovoljenje, višješolska diploma in obvladovanje računalniškega paketa Office. Kandidature zbirajo na uradu za zaposlovanje v Ul. Alfieri 34 v Gorici med 9.30 in 12.30 do 30. julija.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNJAH je zaradi poletnega premora zaprta do 14. avgusta.

VZPI DOL-JAMLEJE vabi na obisk partizanske knjižnice v Jamljah, Prvomajska ulica 20, ob sobotah od 17. do 19. ure; informacije po tel. 333-1175798 (predsednik Jordan Semolič) ali tel. 338-8399452 (tajnik Patrik Zulian).

ZSKD obvešča, da je goriški urad odprt po poletnem urniku od 9. do 13. ure. **ZŠSDI** obvešča, da bo od torka, 28., do petka, 31. julija, goriški urad zaprt.

KMEČKI IN OBRTNISKI SEJEM potekal pri parkirišču v bližini gostilne Franc v Sovodnjah, Prvomajska 86, med 8. in 13. uro ob sobotah: 8. avgusta, 5. septembra, 3. oktobra in 7. novembra; informacije po tel. 333-4318338.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL na Korzu Verdi 51 v Gorici bo do 28. avgusta odprta po poletnem urniku: ob ponedeljkih 8.00-16.00, ob torkih 11.00-19.00, ob sredah 8.00-16.00, ob četrkih 11.00-19.00 ter ob petkih 8.00-16.00. Zaprta bo za dopust od 10. do 14. avgusta. Tel. 0481-531733, gorica@knjiznica.it.

Priveditve

V ROMANSU: »MAGIČNI POLETNI VEČERI« 26. in 27. julija v hiši Candussi - Pasiani na Trgu Garibaldi 11. Danes, 26. julija, ob 21. uri bo komedija v furlanščini »Telescussons - Notiziari comic satiric dal Friul e dal mont...«, v priredbi skupine Sis scussons scussas iz Romansa; v ponedeljek, 27. julija, ob 21. uri se bo igrallec Alessio Colautti poklonil spomenu tržaškega kabareta Angela Cecchelina. Prireja kulturni krožek Mario Fain iz Romansa v sodelovanju z goriškim Kulturnim domom.

ŠAGRA SV. ANE bo potekala pri Sv. Ani v Gorici do 2. avgusta: danes, 26. julija, bo ob praznovanju zavetnice ob 10.30 maša, podelitev nagrade »Amico del Borgo«, v večernih urah ples s skupino Oasi in ob 23.30 tombola. 27. julija se bo začel košarkarski turnir v spomin na Giorgia Mocilnika, finalni del bo 1. avgusta. 28. julija bo »Balkan Day« s koncertom skupin Radio Zastava in Maxmaber.

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško vabi v ponedeljek, 27. julija, ob 18. uri na predavanje zdravnice Irene Tavčar o srčnih boleznih, ki bo v Tumovi dvorani v KB Centru, Korzo Verdi 51, v Gorici.

POLETNE PRIREDITVE V TRZIČU: na Trgu Falcone e Borsellino bo v ponedeljek, 27. julija, ob 21.30 projekcija filma »Hunger Games - Il canto della rivolta - 1. del«; vstop prost.

»VINIL VEČERI« NA GRADU KROMBERK: 28. julija ob 21. uri Andrej Pauer »Izbor svetovnih hitov bluesa, folka in jazza 20. stoletja«.

Prispevki

V spomin na Andreja Gergoleta darujejo Zorka Gergolet 100 evrov, Mario, David in Peter z družinami 100 evrov, Pepe in Gabrijela Gergolet 50 evrov in Marija Gergolet por. Zanet 50 evrov za godbeno društvo Kras.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 9.00, Lodovico Milovich s pokopališča v cerkev Sv. Justa in na pokopališče.
JUTRI V RONKAH: 11.00, Lidia D'Agostino vd. Cucut s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 1, Ul. S. Michele 108, tel. 0481-21074.

DEŽURNA LEKARNA V GRADIŠČU
PIANI, ul. Ciotti 26, tel. 0481-99153.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 0481-410701.

DEŽURNA LEKARNA V MEDEI
RAJGELJ CHIARA, Ul. Scuole 9, tel. 0481-67068.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da je na Goriškem v teku predpis abonmajev za sezono 2015-16, ki nudi do 31. julija popust. Predstave bodo tudi letos izmenično na odru Kulturnega doma in KC Lojze Bratuž in bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. V abonmajsko ponudbo je vključen tudi brezplačni avtobusni prevoz; informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici od ponedeljka do petka 9.00-12.00 (ul. Brass 20, tel. 0481-33288, info@kulturnidom.it).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 18.30 - 21.30 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.00 - 22.00 »The Babadook« (prepovedan mladim pod 14. letom).
Dvorana 3: 18.10 dokumentarec Danteja Spinottija »Inchiesta in Carnia«; 20.10 - 22.00 »Spy«.

DANES V TRZIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.20 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »The Babadook« (prepovedan mladim pod 14. letom).
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Spy«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.15 - 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«.
Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.45 - 20.10 - 22.10 »Suite francese«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX: zaprt od 27. julija do 16. avgusta.

JUTRI V TRZIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 22.20 »Terminator Genisys«.

Dvorana 2: 18.00 - 20.15 - 22.15 »The Babadook« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Spy«.

Dvorana 4: 17.40 - 20.15 - 22.15 »Il ragazzo della porta accanto«.

Dvorana 5: »R...estate al Kinemax« 17.45 - 20.10 - 22.10 »La famiglia Belier«.

Razstave

MUZEJ AŠD SOVODNJE v Sovodnjah bo v poletnih mesecih odprt samo po dogovoru. Pokličite po tel. 329-7411459 (Ljubica Butkovič) ali 335-8419669 (Zdravko Kuštrin).

V KRMINU: na sedežu društva Società Cormonese Austria v Ul. Matteotti 14 je na ogled razstava na temo italijanske vojaške okupacije Krmna od leta 1915 do 1917; do avgusta vsak dan 9.00-19.00.

V NOVI GORICI: v knjižnici Franceta Bevka je na ogled razstava z naslovom »FD - Fabiani Dizajn«. Prireja mestna občina Nova Gorica in Fakulteta za dizajn, pridružena članica Univerze na Primorskem; do 3. avgusta.

V GORICI: v državni knjižnici v Ul. Marni je na ogled dokumentarna razstava »Dolgo stoletje«; do 31. julija od ponedeljka do petka 8.30-18.30, ob sobotah 8.30-13.30, vstop prost.

V PEVMI: ob prazniku Sv. Ane je v športno-kulturnem središču na ogled razstava »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«; ob prazniku Sv. Ane ves dan, od 27. julija do 2. avgusta 17.00-19.00 in do konca decembra po dogovoru.

V ŠTEVERJANU: na kmetiji Aleša Komjanca na Jazbinah št. 35 so na ogled razstava »Ara Pacis Valentina Omana in obrazi Prve Svetovne Vojne« ter fotografije iz arhiva kulturnega združenja Isonzo; do konca avgusta od ponedeljka do petka 9.00-12.30, 14.00-18.00, ob sobotah in nedeljah po domeni (tel. 0481-391228).

Šolske vesti

»SKUPAJ Z'GUD'MO« (ZAIGRAJMO): poletni godbeniški kamp bo potekal na sedežu GD Nabrežina od 24. do 28.

avgusta. Namenjen je otrokom in mladim od 8. leta dalje. Potrebno je osnovno znanje igranja instrumenta, značilnega za pihalni orkester (pihala, trobila, tolkala); informacije Luciano Gergolet (tel. 334-9310000) in orkestri/godbe iz Nabrežine, Ricmanj, Proseka, Brega, Doberdoba in Trebč.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da sprejema potrditve in nove vpise za šolsko leto 2015-16 na tajništvu v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrtega od 11. do 13. ure; informacije po tel. 0481-531508, e-pošta: gorica@glasbenamatica.org.

MEDNARODNI POLETNI JEZIKOVNI KAMP 2015: DC Hiša pravljic v sodelovanju z Jezikovnim centrom Poliglot iz Nove Gorice in Rogosom vabi na jezikovne počitnice, ki potekajo v Doberdobi do 4. septembra. Otrokom od 4. do 13. leta ponujajo veliko zabave ter kvaliteten in pester program: jezikovne delavnice in tečaje, tematske in ustvarjalne delavnice, sproščanje v naravi, športne aktivnosti vseh vrst, glasbo in ples. Informacije: hisaprajvljic@gmail.com ali 334-1243766 od 18.30 do 20.30 (Martina Šolc).

SLOVIK obvešča, da je nov multidisciplinarni program, ki je namenjen univerzitetnim študentom za leto 2015-2016 objavljen na spletni strani www.slovik.org. Prijavnice bodo zbirali na naslovu info@slovik.org do 15. septembra. Program bodo začeli izvajati 10. oktobra med »Dnevom odprtih glav«.

Izleti

POHOD OD REZIJE DO TRSTA v sklopu Slofesta bodo od 16. do 20. septembra priredili ZSKD, SPDT, SPDG in PD Benečije. Potekal bo v petih etapah: Rezija (Solbica) - Brezje (16.9.); Brezje - Špeter (17.9.); Špeter - Števerjan (18.9.); Števerjan - Mavhinje (19.9.) in Mavhinje - Trst (Borzni trg) (20.9.). Traso bo mogoče prehoditi v celoti ali po odsekih. Informacije in prijave po tel. 0481-884226 (Silvan Pittoli).

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ SOVODNJE organizira izlet »Ptuj in lepote vinske dežele« v nedeljo 20. septembra; vpisovanje in informacije po tel. 340-3423087 (Paolo). **UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA** prirejajo dvodnevni avtobusni izlet 12. in 13. septembra za ogled Expo-ja v Milanu in mesta Bergamo; prostih je še nekaj mest, informacije in vpisovanje

v trgovini pri Mili (tel. 0481-78398), v gostilni Peric (0481-78000), pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV za Goriško sporoča udeležencem piknika z izletom v Pesariis, da bo prvi avtobus odpeljal ob 7. uri v soboto, 1. avgusta, s trga Medaglie d'oro-z Goriščka, nato s postanki pri vagi pri pevmskem mostu, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču. Drugi avtobus bo odpeljal ob 7. uri iz Jamelj, Doberdoba in s postanki na Poljanah, v Sovodnjah pri cerkvi in lekarni ter v Štandrežu na Pilošču. Organizatorji priporočajo točnost. Prostih je še nekaj mest, informacije po tel. 0481-884156 (Andrej F.), 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-78138 (Sonja Š.); na račun 20 evrov.

DRUŠTVO PRIMORSkih ARHITEKTOV prireja v nedeljo, 30. avgusta, izlet v hribe. Start bo pri izviri Kamniške Bistrice, sledita ogled Plečnikovega dvorca (lovska kočja kralja Aleksandra) in vzpon do bivaka pod Grintovcem (2100m). Zbirališče bo ob 6. uri na parkirišču ob Vojkovi (nad Borovim gozdičkom) v Novi Gorici, vrnitev predvidoma ob 22. uri; informacije na drustvo.primorskih.arhitektov@gmail.com.

Čestitke

Dr. LUKA, v London naj poletni čestitka. Zvenec naslov, ki si pridobil, naj vedno bo v ponosi! Silvana, Denise, Vittorio, Karin in Aljoša.

Obvestila

AGENCIJA ZA PRIHODKE sporoča, da bodo od 10. do 28. avgusta uradi v Gorici in Trziču odprti samo v jutranjih urah.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bodo v popoldanskih urah vsi občinski uradi julija in avgusta zaprti. Tehnični urad bo sprejemal po dogovoru po tel. 0481-784009.

OBČINA SOVODNJE bo začasno zaposlila dve osebi, ki bosta pomagali osebju različnih občinskih uradov pri katalogizaciji, urejanju arhivov ipd. Projekt bo trajal 52 tednov, delovni čas bo 36 ur tedensko. Namenjen je osebam v dopolnilni blagajni ali ki so vključene v program mobilnosti po

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
20.00 Tv Kocka: Klepelutke – Skrivalnice
20.30 Deželni Tv Dnevnik **20.50** Dok.: Max Fabiani v Trstu, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 16.25, 20.00, 23.25 Dnevnik **7.05** Overland **8.20** Passaggio a Nord-Ovest **9.05** Dreams Road **9.55** I giganti **10.25** A Sua immagine, vmes maša in angelus **12.20** Linea verde **13.10** 13.40, 16.00 Pole Position **14.00** Avtomobilizem: Formula 1, VN Madžarske, dirka **16.35** Film: Un'estate in Scozia (rom.) **17.50** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.35** TecheTecheTè **21.20** Nad.: Un passo dal cielo

RAI2

6.30 Nautilus **7.00** Serija: Once Upon a Time **8.30** Serija: Heartland **9.15** Film: La nave dei sogni – Viaggio di nozze nell'Isola di Jersey (rom.) **10.45** Film: Amore tra i fiori – Ritorno alle origini (dram.) **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.00, 20.30, 0.25 Dnevnik, vreme in sport **13.45** Serija: Variabile Estate **14.30** Serija: Delitti in paradiso **15.30** Serija: Il commissario Lanz **16.30** Serija: Il commissario Voss **17.30** Signori del vino **18.05** Serija: King & Maxwell **18.55** Kolesarstvo: Tour de France 2015, 21. etapa **19.20** Tour Replay **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Hawaii Five-0 **22.40** Serija: Scorpion **23.25** La domenica sportiva

RAI3

6.00 Fuori orario **7.00** Serija: Zorro **7.25** Sabato, domenica e lunedì... con Eduardo **10.35** Community – L'altra Italia **11.10** L'ha detto Elisir **12.00** 14.00, 18.55, 23.30 Dnevnik, vreme in rubrike **13.15** Figù – Album di persone notevoli **13.25** Fuori quadro **14.30** Film: I soliti ignoti (kom., It., '58) **16.20** Nad.: Doc Martin **17.05** Tour de France 2015 **20.00** Blob **20.20** Serija: Perception **21.05** Kilimangiaro Summer Nights **23.55** I dieci comandamenti

RAI4

14.05 Film: La congiura della pietra nera (pust.) **16.00** Chaos **16.40** 17.30 Xena **17.25** Novice **18.15** Star Crossed **19.40** Supernatural **20.25** Teen Wolf **21.10** Resurrection

22.45 Film: The Contract (akc., '06, i. M. Freeman)

RAI5

14.05 La Terra vista dal cielo **15.05** Wild Medioriente **16.05** Gledališče: Cose che mi

sono capitate a mia insaputa **17.20** Progetti di danza **17.50** Come si guarda un'opera d'arte **18.15** Novice **18.20** Petruška presenta **18.25** Orfeo e Euridice **20.15** Ples **20.45** Storie dell'arte **21.15** Isole selvagge **22.15** Inventare il tempo

23.15 Film: Le nevi del Kilimangiaro (dram.)

RAI MOVIE

12.20 Film: The Aviator (dram., '04, i. L. DiCaprio) **15.20** Film: Un colpo perfetto (dram., '07, i. D. Moore) **17.10** Novice **17.15** Film: Sabrina (rom.) **19.30** Film: Siamo uomini o caporali (kom., It., '55, i. Totò) **21.10** Film: Sam Whiskey (western, '69) **22.55** Serija: I Soprano

RAI PREMIUM

11.25 Nad.: Come quando fuori piove **14.25** Attualno: Anica – Appuntamento al cinema **14.30** GranPremium **14.50** Film: Sui tuoi passi (dram.) **16.50** Nad.: Compagni di scuola **17.40** 1.00 Novice **17.45** Nad.: Titanic – Nascita di una leggenda **19.40** Serija: Omicidi nell'alta società **21.20** Nad.: Sfida al cielo – La Narcotici **23.10** Nad.: Le ragazze di piazza di Spagna

RETE4

7.45 Media Shopping **8.15** Super Partes **8.55** Nad.: Casa Vianello **9.25** Magnifica Italia **10.00** Maša **10.50** Le storie di viaggio a... **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Ieri e oggi in Tv **12.15** Serija: Walker Texas Ranger **13.00** Nad.: Colombo **14.45** Film: Letto a tre piazze (kom.) **16.50** Film: A tutto gas (kom.) **19.35** Serija: The Mentalist

21.15 Film: Poseidon (triler) **23.45** Film: The Dreamers – I sognatori (dram., '03, i. E. Green)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Promet, vremenska napoved in dnevnik **9.20** Film: Rosamunde Pilcher – La tigre che dorme (rom.) **11.00** Pianeta mare **12.00** Melaverde **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.40** L'arca di Noè **14.00** Film: Gli angeli di Lisa (dram.) **16.05** Film:

Il generale Dalla Chiesa (zgod.) **18.45** 21.10 Nad.: Il segreto **20.40** Show: Paperissima Sprint **22.30** Serija: Omicidi – Unità speciale **0.00** Maurizio Costanzo Show

ITALIA 1

7.00 Super Partes **7.35** Risanke **8.30** Film: Chi trova Lupin trova un tesoro (anim.) **10.20** Film: Astro Boy (anim.) **12.10** Giffoni Festival Carpe Diem **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.45** Film: Quattro amiche e un paio di jeans 2 (dram.) **16.00** Film: Una pazza giornata a New York (kom.) **17.55** Nan.: Love Bugs **19.00** Serija: Due uomini e mezzo **19.25** Film: Scuola di polizia 4 – Cittadini in... guardia (kom.) **21.15** Film: Ti stimo fratello (kom., It., '12) **23.15** Film: Lei è troppo per me (kom.)

IRIS

12.45 Film: Seven Swords (akc.) **15.50** Film: Frost/Nixon – Il duello (zgod., '08, i. K. Bacon) **18.20** 23.00 Giffoni Festival 2015

18.25 Film: Il falò delle vanità (dram., '90, i. T. Hanks) **21.00** Film: La legge del crimine (triler, '09, i. J. Reno) **23.05** Film: Agents Secrets (triler)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **10.00** L'aria d'estate **11.15** Film: Smith, un cowboy per gli indiani (western) **14.00** Kronika **14.40** Serija: Il commissario Maigret **16.20** Serija: Josephine, ange gardien **20.30** La copertina di Maurizio Crozza **21.10** Film: Il marito (kom.) **22.45** Film: Bravissimo (kom.)

LA7D

6.30 I menu di Benedetta – Ricetta Sprint **7.15** 11.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menu di Benedetta **13.00** 19.00 Chef per un giorno **14.00** Serija: Moonlighting **17.00** The Dr. Oz Show **18.55** Dnevnik **21.10** Crozza – Revival

TELEQUATTRO

6.30 18.00 Le ricette di Giorgia **6.50** Voci in piazza **9.30** Italia economia e prometeo **9.45** 19.30, 23.00 Dnevnik **10.00** La parola del signore **10.30** 23.15 Rotocalco Adnkronos **10.45** Attualno: Musa Tv **15.00** 20.00 Qui studio a voi stadio **18.20** Tanta salute **19.00** Il caffè dello sportivo **19.45** Qua la zampa **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

12.45 18.35 Il re dello street food **13.50** Posso dormire da voi? **16.05** Film: Scoprendo Forrester (dram.) **19.10** Bourdain: Cucine segrete **20.05** Il cuoco vagabondo **21.05** Film: Piccole donne (dram.) **23.20** Nad.: Fleming – Essere James Bond

CIELO

13.15 Novice **13.30** 19.15 House of Gag **14.15** Film: Omicidio incrociato (triler) **15.45** Film: Mission Park (triler) **17.30** Film: Boat Trip – Crociera per single (kom.) **21.15** Film: Codice 51 (akc.)

DMAX

12.30 Bar Master **13.20** La prova del diavolo **14.10** Messi alle corde **15.05** 22.00 Nudi e crudi **15.55** L'impero delle macchine **16.50** Airport Security **18.35** Affare fatto! **19.30** Rimozione forzata **20.20** Recupero crediti **21.10** Giganti in vendita **22.55** Direct Action **0.15** Video del tubo

SLOVENIJA 1

6.25 22.55 Poletna scena **7.00** 18.40 Risanke in otroške nanizanke **10.45** Prislunhimo tišini **11.25** Ozare **11.30** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 17.00, 18.55, 22.25 Poročila, šport in vreme **13.25** Ansambel Smeh, 2. del **14.45** Slovenska polka 2015 **15.15** Film: Avtobusna postaja (rom., '56, i. M. Monroe) **17.15** Dok. odd.: Skriti vrh **18.10** Dok. odd.: Zelenjavni vrtovi **19.25** Zrcalo tedna **20.00** Nad.: Nova dvaj-

seta **20.25** Nad.: To naše življenje **21.30** Intervju **23.20** Nad.: Strasti **23.55** Nad.: Oblast

SLOVENIJA2

7.00 10 domačih **7.40** Tv – poroka **8.10** Glasbena matineja **9.00** Sozvočja Slovenije – Ljudska glasba na Slovenskem **9.30** Koncert: S Tartinijem... **10.15** Nad.: Vrčkarjji **12.55** Film: Zgodovina atletskih svetovnih prvenstev – Tokio 1991 (šport.) **13.50** Avtomobilizem: Formula 1, VN Madžarske, prenos dirke **16.00** Film: Zgodovina atletskih svetovnih prvenstev – Stuttgart 1993 (šport.) **17.00** Kolesarstvo: dirka po Franciji, vključitev v prenos **19.50** Žrebanje Lota **20.00** Na utrip srca **21.00** Platforma **21.30** Serija: Shetlandske skrivnosti **23.25** Ne se hecat

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Arhivski posnetki športnih prenosov **16.05** Potopisi **16.35** Vrt sanj **17.20** Srečanje z... **18.00** Ljudje in zemlja **18.50** Spomini **19.00** 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** City Folk **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Eno življenje, ena zgodba **22.15** Glasbeni julij v Kopru **23.45** Glasbeni julij na obali

POP TV

6.55 Risanke, otroške in zabavne serije **10.40** Film: Lassie – Lassie z ljubeznijo (pust.) **11.50** Serija: Dvoboj kuharskih mojstrov **12.45** Film: 007 – V službi njenega veličanstva (akc., '69) **15.25** Film: Modra laguna – Prebujenje (pust.) **17.10** Vid in Petro šov **18.55** Novice in vreme

20.00 Film: Devet mesecev (rom., '95, i. H. Grant, J. Moore) **21.45** Film: Nemirna srca (dram., '99, i. H. Ford)

KANAL A

7.00 Risanke in otroške oddaje **8.30** 18.35 Serija: Naša mala klinika **9.15** Serija: Sanjska upokojitev **9.40** Serija: Zmeda v zraku **10.05** Serija: Gremo naprej **10.35** Serija: Odbita rodnina **11.25** Tv prodaja **11.45** 19.25 Serija: Mindy se dogaja **12.10** Top Gear ZDA **13.10** Film: Hotel mama (kom.) **15.00** Serija: Gremo naprej **15.30** Serija: Nezmotljivi čut **16.25** Nad.: Prekletstvo faraonove grobnice **18.00** Volan **20.00** Nogomet: NK Celje – NK Krka **22.30** Film: Usodna oboževalka (triler)

PLANET TV

10.55 Ameriški Top Model **11.50** Hiša vaših sanj **12.55** Stroga ljubezen **13.55** Kuharski mojster **14.50** Nan.: Gospod Bean **15.25** Film: Varuška za eno noč (kom.) **17.15** Dok.: Galileo **18.15** Film: Princeska (fant.) **20.00** 22.40 Danes **20.35** Moj dragi zmore **22.45** Film: JFK (dram.)

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A
 8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Polke in valčki domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček; 10.55 Music box; 11.10 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Istrska srečanja; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Music box; 14.30 Za smeh in dobro voljo, sledi Music box; 15.00 Z naših prireditvev: Števerjan 2015, sledi Music box; 17.00 Kratka poročila; 17.15 Emerich Kalman – kraj čardasa, sledi Music box; 18.00 Kdor teče, onod moči, sledi Music box; 19.25 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

5.00 Jutro na RK; 5.50 Radijska kronika; 6.25, 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00, 17.30 Vreme; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditvev danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00, 13.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DiO; 19.00 Dnevnik in kro-

nika; 20.00 Radio Live; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.00, 13.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Verska oddaja; 9.30 Sonoramente classici; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.35, 11.30, 14.00, 17.00, 19.00, 20.00, 22.00 Glasba; 11.00 McGuffin; 12.01 Ora musica; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 La rosa dei venti/Istria che passione/Next/I magnifici 22; 14.30 Pesem tedna; 16.00 Anni '70; 18.00 Album charts; 20.00 Glasba; 21.30 Sonoricamente Puglia; 23.00 Pic nic electronique; 0.00 Nottetempo.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Pred vami je obdobje tesnobe, pojavilo se bo zaradi težav v odnosu s partnerjem. Težko boste preusmerili pozornost kam drugam. Obveznosti na delu se vam bodo nabirale.

BIK 21.4.-20.5.: Deležni boste pohvale z vseh strani, zato se boste odlično počutili. S pomočjo prijateljev in znancev si boste izboljšali samopodobo, ki je sedaj precej slaba. V službi boste motivirani.

DVOJKA 21.5.-21.6.: Veliko časa boste namenili prijateljem, družba in zabava vam bosta pomenila veliko. Pazite, da ne boste preveč samozavestni. Pred vami je obdobje napornih zadolžitvev.

RAK 22.6.-22.7.: V prihodnjem tednu boste odlično razpoloženi. Apatija vas bo končno zapustila. Popestrite si delo, poživite si prosti čas in zaužijte val energije, ki vam ga pošiljajo planeti.

LEV 23.7.-23.8.: Bodite previdni kako se boste v tednu soočili z nekimi okoliščinami. Intuicija vam bo narekovala odločitev v eno, razum pa v drugo smer. Pomagal vam bo posvet z ljudmi, ki jim zaupate.

DEVICA 24.8.-22.9.: Vaše razpoloženje bo podobno viharju, sprememljivo in negotovo. Veter vaših čustev se bo obračal brez pravil. Muhavost bo imela posledice v odnosih s partnerjem kot tudi na delu.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Dober občutek za posel vas bo obdal z mnogimi idejami, s katerimi se boste skušali izkazati pred prijatelji. Denar vam pomeni veliko in lahko pridete navzkriž s svojimi dragimi.

ŠKORPIJON 23.10.-22.11.: Prosti čas boste preživljali na prostem, svež zrak in fizična aktivnost vas bosta napolnila z energijo in motivacijo. Slednje boste potrebovali za nove preizkušnje v bodočih dneh.

STRELEC 23.11.-21.12.: Pazite na spremembe v svojem razpoloženju, saj boste v tem obdobju zelo dinamični. Veliko časa boste namenili težkim vprašanjem, zato boste črnogledi, toda s tem ni nič narobe.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Veliko časa vam bodo vzele malenkosti, ki predvsem na delovnem mestu ne bodo dale miru. V opraviilih boste izredno zamudni, kar lahko sproži nesoglasja v kolektivu.

VODNAR 21.1.-19.2.: Močna čustvenost v odnosu bo pripeljala do globokih pogovorov z vašim partnerjem. To vas bo utesnjevalo, počutili se boste, da v odnosu niste enakopravni. Pogovorite se.

RIBI 20.2.-20.3.: Psihološki nemir se bo počasi polegel. Spet se pojavi obdobje notranjega ravnotežja in miru, na žalost pa ne bo tako na drugih področjih. V ljubezni kot v službi imate lahko nekaj težav.

VREDNO OGLEDA

Rai Nedelja, 26. julija Rai storia, ob 21.30

Una giornata particolare

Režija: Ettore Scola
 Igrajo: Marcello Mastroianni, Sophia Loren in John Vernon
 Italija, Kanada 1977

Znamenita politična melodrama, ki jo vseskozi postavljajo na oderskih deskah, se odvija na dan, ko Hitler obišče Rim. Gospodinja, mati šestih otrok, ostane doma, ko se njen mož udeleži zgodovinskega dogodka. Spozna prefinjenega samskega homoseksualnega sosedu, ki je bil do nedavnega znana radijska osebnost. Dan se prevesi v noč in med sosedoma se splete poseben odnos, ki radikalno spremeni njun pogled na svet.

RAI3bis

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

6.45 Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00, 13.30, 16.25, 20.00 Dnevnik, vreme in rubrike **10.30** Effetto Estate **11.30** Mezzogiorno Italiano **12.25** Serija: Don Matteo **14.05** 16.40 Estate in diretta **17.50** Nad.: Legami **18.50** Igra: Reazione a catena **20.30** TecheTecheTè **21.20** Serija: Il commissario Montalbano **23.25** Petrolino

RAI2

6.00 Nad.: Lena **6.35** Nad.: Il tocco di un angelo **7.20** Serija: Le sorelle McLeod **8.00** Protestantesimo **8.30** Nad.: Il nostro amico Charly **10.00** 13.30, 17.50 Rubrike **10.50** Cronache animali **11.20** Serija: Il nostro amico Kalle **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15, 20.30, 23.20 Dnevnik in vreme **14.00** Film: La clinica dei misteri (triler) **15.35** Serija: Senza traccia **17.00** Serija: Guardia costiera **18.00** Šport **18.50** Serija: Il commissario Rex **21.00** Nan.: I nostri cari vicini **21.05** LOL **21.15** Voyager - Ai confini della conoscenza **23.35** Il meglio di Made in Sud

RAI3

6.00 Novice **6.30** Rassegna stampa **8.00** Agorà **10.10** Film: Scuola elementare (kom.) **11.50** Disney Classic Cartoons **11.55** 14.00, 18.55, 23.30 Dnevnik in vreme **12.15** The Cooking Show - Il mondo in un piatto **12.45** Pane quotidiano **13.10** Dok.: Il tempo e la storia **14.55** Rubrike **15.15** Nad.: Terra nostra **16.00** Film: Eccezzzionale... veramente (kom.) **17.30** Dok.: Geo **20.00** Blob **20.10** Nan.: Kebab for Breakfast **20.35** Nad.: Una mamma imperfetta **20.40** Nad.: Un posto al sole **21.15** 36° Festival del Circo di Montecarlo

RAI4

12.35 19.30 Once Upon a Time in Wonderland **13.20** Kyle XY **14.10** The Collector **15.00** Robin Hood **15.45** The Lost World **16.35** Warehouse 13 **17.20** Novice **17.25** Film: Corsari (pust.) **20.20** Star Trek: Next Generation

21.10 Film: La foresta dei pugnali volanti (pust.) **23.00** Senza regole **23.45** Roma **0.30** The White Queen

RAIS

14.20 La Terra vista dal cielo **15.10** Wild Medioriente **16.05** Dok. film: Vacanze in Val Trebbia **16.55** 19.35 La libertà di Bernini **17.55** Novice **18.00** Memo - L'agenda culturale **18.30** Il giro del mondo in 80 meraviglie **20.45** Passepartout **21.15** Cinque buoni motivi **21.20** Gledališče: Mahabharata

RAI MOVIE

14.20 Film: Mammuth (kom.) **16.00** Film: Due inglesi a Parigi (kom.) **17.20** Novice **17.25** Film: La rivincita di Zorro (pust.) **19.05** Film: Fatto di sangue fra due uomini per causa di una vedova. Si sospettano moventi politici (dram., It., '78) **21.15** Film: C'eravamo tanto amanti (kom., It., '74, i. N. Manfredi)

23.25 Film: Stone (dram., '10, i. R. De Niro)

RAI PREMIUM

11.10 Nad.: Un posto al sole **12.10** 19.25 Nad.: Terra nostra **12.55** Nad.: La baronessa di Carini **13.40** The Cooking Show - Il mondo in un piatto **14.10** 0.20 Nad.: Brothers and Sisters **14.55** Aktualno: Anica - Appuntamento al cinema **15.00** GranPremium **15.15** Nad.: Occhio di falco **16.55** Nad.: Tutti pazzi per amore **17.50** Novice **17.55** Nad.: Batticuore **18.40** Nad.: La signora in rosa **20.15** Nad.: Ho sposato uno sbirro **21.20** I migliori anni

RETE4

6.40 Serija: Magnum, P.I. **7.40** Nad.: Kojak **9.15** Nad.: Bandolera **10.30** 20.30 Dalla vostra parte **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Film: Perry Mason - Partitura mortale (krim.) **14.00** Serija: Il giudice Mastangelo **16.15** 19.35 Ieri e oggi in Tv **16.45** Film: Il comandante Florent - Il cartomante (det.) **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **21.20** Film: L'ultima alba (akc.) **23.45** Film: Dracula, principe delle tenebre (horor)

CANALES

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vreme, borza in denar **8.45** Nad.: I Cesaroni **11.00** Aktualno: Forum **13.00** 19.55 Dnevnik in vreme **13.45** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Una vita **15.10** Film: Inga Lindström - Luna d'estate (dram.) **18.00** Nad.: Solo per amore **18.45** Nad.: Il segreto **20.40** Paperissima Sprint

21.20 Film: Prima o poi mi sposo (kom., '01, i. J. Lopez) **23.30** Supercinema **0.00** Nad.: Falco

ITALIA1

7.00 Serija: The Middle **7.30** Risanke in otroške oddaje **8.20** Serija: Super Car **10.20** Nad.: Smallville **11.15** Serija: Chuck **12.10** Giffoni Festival Carpe Diem **12.25** 18.30 Dnevnik, vreme in sport **13.45** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: American Dad! **15.00** Nan.: Futurama **15.25** Nan.: Due uomini e mezzo **16.20** Serija: Royal Pains **18.20** Nan.: Camera Caffè **19.25** Serija: C.S.I. - Miami **21.15** Serija: Chicago Fire

IRIS

12.45 Film: L'arcangelo (kom.) **14.55** Film: Separati in casa (kom.) **17.00** Note di cinema **17.10** Film: Il papà di Giovanna (dram., It., '08) **19.10** Serija: A-Team **20.05** Serija: Walker Texas Ranger **21.05** Film: Magnolia (dram., '99, i. T. Cruise)

LA7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** 13.30, 20.00 Dnevnik **7.50** Vreme **9.45** Coffee Break **11.00** L'aria d'estate **14.00** Kronika **14.40** Serija: Commissario Navarro **16.20** Serija: Ironside **18.15** Serija: Il commissario Cordier **20.30** In onda

21.10 Film: The Missing (dram., '03, i. T. Lee Jones) **23.45** Film: Passione ribelle (dram., '00, i. P. Cruz)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta - Ricetta Sprint **7.15** 11.00, 19.00 Cuochi e fiamme **8.15** I menù di Benedetta **13.00** Nad.: Grey's Anatomy **15.00** Nad.: Crossing Jordan **17.00** Cambio moglie **18.55** Dnevnik **21.10** Film: Madison (dram.) **23.05** Crozza - Revival

TELEQUATTRO

7.00 Sveglia Trieste! **12.30** Italia economia e prometeo **12.40** Aktualno: Musa Tv **12.55** Le ricette di Giorgia **13.15** 17.55, 20.25 Oggi è **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik in vreme **13.45** Qui studio a voi stadio **18.00** Trieste in diretta **19.20** Qua la zampa **20.00** Perle d'arte **21.00** Iceberg **23.30** Film: Racconti romani (kom.)

LAEFFE

11.10 20.10 Bourdain: Cucine segrete **12.50** 19.00 Il cuoco vagabondo **14.50** Il re dello street food **15.55** Silvia, pepe quanto basta **17.00** Jamie: Menù in 15 minuti **20.00** Novice **21.10** Film: Detachment - Il distacco (dram.) **22.55** Film: Paprika - Sognando un sogno (anim.)

CIELO

12.15 13.15 MasterChef Australia **13.00** Novice **14.15** MasterChef Italia **16.15** Agenti Speciali Property Los Angeles **17.15** Case in rendita **18.15** Fratelli in affari **19.15** House of Gag **20.15** Duck Dynasty

21.10 Film: Incontri d'amore (dram.)

DMAX

12.30 19.30 Banco dei pugni **13.20** 20.20 Recupero crediti **14.10** Come andrà a finire? **15.05** Cacciatori di fantasmi **15.55** Matto da pescare **16.50** A mani nude nella palude **17.45** Affari a quattro ruote **18.35** Fuori di veranda **21.10** Come è fatto il cibo **22.55** La prova del diavolo **23.45** Video del tubo

SLOVENIJA1

6.15 Utrip **6.30** Zrcalo tedna **7.00** Najboljše jutro **9.00** Kviz: Vem! **9.45** Nan.: Danes dol, jutri gor **10.20** Slovenski pozdrav **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** 15.00, 17.00, 18.55, 22.35 Poročila, vreme in šport **13.30** Pogovor s predsednikom ruske vlade Dmitrijem Medvedjevom **14.00** Mednarodna obzorja **15.10** Dober dan, Koroška! **15.40** 18.00 Risanke **16.05** 0.35 Duhovni utrip **16.20** 22.45 Poletna scena **17.30** Slovenski magazin **17.55** Novice **18.20** Nad.: Vrčkarjari **19.30** Slovenska kronika **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi **23.10** Nad.: Strasti **23.45** Slovenska jazz scena

SLOVENIJA2

6.00 Otroški kanal **7.00** Risanke in otroške oddaje **8.15** Zgodbe iz školjke **8.35** Kratki film: Moj oče je Goban **8.50** Infodrom **9.00** Dok.: Slovenski vodni krog **9.25** 19.10, 0.55 Točka **10.10** Najboljše jutro **12.05** Koncert: Slovenski skladatelji mladim **12.55** Samospievi z mladimi virtuozii **13.35** Polnočni klub **14.45** Obzorja duha **15.20** O živalih in ljudeh **17.15** Dober dan, Koroška! **17.45** Nan.: Začnimo znova **18.15** Dok. odd.: Vojna svetov **20.00** Pozabljeni Slovenci **20.30** Film: Terezina krivda (dram.) **22.20** Serija: Kraj zločina **23.50** Dok. odd.: Izgubljeno otroštvo

KOPER

13.45 Dnevni program **14.00** 23.45 Čezmejna Tv - Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Film: Zadnji handicap (druž.) **16.00** Vesolje je... **16.35** Zvočno klasični **17.20** Istra in... **18.00** Žogarija **18.35** 23.40 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** 22.15 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Ciak Junior **20.00** Natutilus **20.25** Artevisione **20.55** Dok.: Nino Benvenuti **21.25** Folkest 2010 **21.55** Glasba zdaj **22.50** Dok.: Miroslav Košuta

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **8.20** 10.15, 11.25 Tv prodaja **8.35** 17.20 Nad.: Zaljubljen do ušes **10.30** 16.00 Nad.: Grehi preteklosti **11.55** Film: Devet mesecev (rom.) **14.00** 20.00 Nad.: Kar bo, pa bo **15.05** Nad.: Du-

IRIS Ponedeljek, 27. julija
 Iris, ob 21.05

Magnolia

ZDA 2006

Režija: Paul Thomas Anderson
Igrajo: Philip Seymour Hoffman, Julianne Moore, Tom Cruise, Philip Baker Hall in John C. Reilly

Paul Thomas Anderson je tokrat poskrbel za skupinski portret ameriške družbe. Slika sestavlja serija zabavnih in tudi zagrenjenih trenutkov, zgodb in dogodkov, ki so se zvrstili v življenju devetih oseb. Vse se odvija v San Fernando Valleyu, kjer se umirajoči oče, mlada žena, bolničar, izgubljeni sin, zaljubljeni policist, talentiran deček, televizijski voditelj, svojevrstni najstnik in odtujena hči zapletejo v splet dogodkov, ki sestavljajo celotno zgodbo.

Linda Partridge, ki se je pred leti samo iz interesa poročila z Earlom, se zave, da ga res ljubi samo zdaj, ko Earl umira. Istočasno bolničar Phil, ki pomaga Lindi in Earlu skuša odkriti kje se skriva Frank, njun sin, ki se je pred časom oddaljil od hiše in bi ga oče še zadnjič rad videl. Ob njih poteka življenje ostalih protagonistov: ob številnih naključjih se namreč njihove zgodbe srečajo, križajo in se prepletajo do neverjetnega vrhunca.

brovniška zora **17.00** 18.55, 22.50 Novice **21.00** Nad.: Toskana, ljubezen moja **23.25** Serija: Mentalist

KANAL A

7.00 Volan **8.10** 11.15 Pazi, kamera! **8.55** 12.20 Serija: Vzgoja za začetnike **9.20** Risanke in otroške oddaje **11.00** 12.05, 12.50 Tv prodaja **13.20** Film: Usodna oboževalka (triler) **15.00** Film: Feniksov let (akc.) **17.10** Serija: Na trdih tleh **18.00** 19.45 Svet **18.55** Serija: Nezmotljivi čut **20.00** Film: Hitro in brez omejitev (akc.) **21.55** Film: Gattaca (zf, '97, i. U. Thurman)

PLANET TV

11.00 18.55 Nan.: Prijatelji **11.30** Tv prodaja **12.05** Film: Princeska (fant.) **13.50** Nad.: Sulejman Veličastni **16.00** Film: Dekle za zapomnit (dram.) **17.50** Bogneđaj, da bi crknu televizor **19.25** Gordonova vrhunška domača kuhinja **20.00** 22.35 Danes **20.35** Film: Prijateljstva punca (kom.) **22.55** Nan.: Ujeti pod kupolo **23.50** Nan.: Seks v mestu

RADIJSKI PROGRAM

RADIO TRST A

7.00, **13.00**, **19.00** Dnevnik; **7.20** Koledar; **7.25** Prva izmena: Dobro jutro; **8.00**, **10.00** Poročila; **8.10**, **10.10** Prva izmena; **11.00** Studio D; **11.15** Vsaka vas ima svoj glas; **12.15** Skozi refrone do znanja; **13.20** Music box; **13.30** Kmetijski tednik; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Morski val; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.10** Mavrica, sledi Music box; **17.30** Odprta knjiga: Antonia Arslan - Pristava Škrjančkov, 24. del, sledi Music box; **18.00** Zgodovina terorizma, sledi Music box; **18.40** Vera in naš čas; **19.20** Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; **19.35** Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (slovenski program)

7.00 Jutranjik; **7.45** Primorske novice; **8.00** Pregled tiska; **8.05** Pogovor s sinoptikom; **8.30** Poročila; **9.00** Dopoldan in pol; **9.10**, **16.15** Prireditve danes; **9.30**, **10.30**, **11.30**, **14.30** Poročila; **10.40**, **15.00**, **18.55** Pesem tedna; **11.00** Ob enajstih!; **11.45** Pesem in pol; **12.30** Opoldnevnik; **13.30** Zeleni planet; **14.00** Aktualno; **15.30** DiO; **17.00** Glasba po željah; **17.30** Primorski dnevnik; **19.00** Radijski dnevnik in kronika; **20.00** Sotočja; **21.00** Gremo plesat; **22.00** Zrcalo dneva; **22.30** Glasbena zavesa; **0.00** Nočni program.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.00 Dobro jutro; **6.15**, **7.00**, **8.30**, **9.30**, **10.30**, **11.30**, **12.30**, **13.30**, **14.30**, **16.30**, **17.30**, **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; **7.15** Il giornale del mattino; **8.00** Calle degli Orti Grandi; **8.05** Horoskop; **8.50** Pesem tedna; **9.00** Appuntamenti d'estate; **9.35** Il frullatore; **10.15**, **19.20** Sigla Single; **10.25** Programi; **10.35**, **12.00**, **14.00**, **14.35**, **18.35**, **21.00**, **22.30** Glasba; **11.00**, **23.00** Social Radio; **12.30**, **15.30** I fatti del giorno; **13.00**, **22.00** Il cammino del Nord; **13.35** Ora musica; **15.00** Souvenir d'Italy; **16.00** E... state freschi; **18.00** Intercity; **19.30** Il giornale della sera; **20.00** London Calling; **21.30** Spassunatamente; **0.00** Nottetempo.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
 DZP doo z enim družbenikom
 PRAE srl con unico socio
 Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
 fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 email: trst@primorski.eu
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320, faks 0481 356329
 email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
 tel. 0432 731190, faks 0432 730462
 Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
 fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,
 tel. 040 7786300, faks 040 7786339
 Gorica, Ul. Garibaldi 9,
 tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena:

1,20 €
 Celoletna naročnina za leto 2015 230,00 €
 Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
 Letna naročnina za Slovenijo za leto 2015
 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
 Partizanska 75, Sežana,
 tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
 Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it
 Brezplačna tel. št. 800129452
 Iz tujine +39.0481.32879
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it
 Brezplačna tel.št. 800912775
 Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Prim

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786350
faks 040 7786339
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

Hamilton devetič

BUDIMPEŠTA - Lewis Hamilton je prepričljivo dobil kvalifikacije pred današnjo dirko za veliko nagrado Madžarske. Svetovni prvak je na drugem mestu prehitel moštvenega kolega, Nemca Nica Rosberga, iz druge startne vrste bosta dirko začela Nemeč Sebastian Vettel (Ferrari) in Avstralec Daniel Ricciardo (Red Bull). Hamilton je tako osvojil že 47. pole position v karieri, oziroma že devetega v letošnjih desetih dirkah svetovnega prvenstva. »Mercedes je z drugega planeta,« je priznal Sebastiana Vettel.

Furlan tretji

KAZAN - Pordenončan Matteo Furlan je osvojil prvo italijansko medaljo na plavalnem svetovnem prvenstvu v ruskem Kazanu. 26-letni član tekmovalnega društva vojaške mornarice je osvojil bron na 5 kilometrski preizkušnji v daljinskem plavanju. Za Furlana je to prvo mednarodno odličje na članski ravni, potem ko je osvojil še srebro na 10 kilometrski preizkušnji na Univerzadi v Gwangju. Zlato je osvojil Južnoafričan Chad Ho, srebro pa Rob Muffels.

NOGOMET - Nasprotnika Italije in Slovenije na kvalifikacijah za SP 2018 v Rusiji

Španija in Anglija

V Sankt Peterburgu so pripravili tudi bogat spremljevalni program

ANSA

SANKT PETERBURG - Nekdanja ruska prestolnica je včeraj gostila prvo dejanje svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo leta 2018 v Rusiji, žreb evropskih kvalifikacijskih skupin. Italija, ki je bila uvrščena v drugi boben, ni mogla računati na lahek žreb, za nasprotnika pa je dobila Španijo, enega najtežjih. Španci se bo Italija pomerila triinšestdeset, a je še svež poraz v finalu Eura 2012 in Španci na splošno veljajo za boljše. Ker se na SP direktno uvrsti le zmagovalci skupin, osem drugouvrščenih pa igra med sabo dodatne tekme, bo morala Italija na kvalifikacijah pokazati več kot je pokazala v zadnjih letih. V skupini G so še Liechtenstein, Makedonija, Izrael in Albanija. Slovenija pa je na svoji poti spet dobila Anglijo, ki je katančeve izbranice pred nedavnim premagala v Stožicah. V skupini F so še Malta, Litva, Škotska, Slovaška in Anglija.

Na žrebu v luksuzni Konstantinovi palači se je zbralo 2000 gostov, ki sta jih nagovorila tudi ruski predsednik Vladimir Putin in odhajajoči predsednik Mednarodne nogometne zveze Sepp Blatter.

Glavni zvezdi žreba sta bila brazilski zvezdnik Ronaldo in kapetan italijanske izbrane vrste, ki je leta 2006 osvojila naslov svetovnega prvaka, Fabio Cannavaro, ob njiju pa so pomagali tudi Diego Forlan, Samuel Eto'o, Oliver Bierhoff, Aleksander Keržakov, Rinat Dasajev, Predrag Rajković, Aleksej Smertin in Madjer.

Kvalifikacije za SP 2018 se bodo začele septembra 2016, končale pa oktobra 2017. SP bo med 14. junijem 2018 in 15. julijem 2015. Tekme bodo v Moskvi, Sankt Peterburgu, Kaliningradu, Kazanu, Nižnjem Novgorodu, Samari, Volgogradu, Saransku, Rostovu na Donu, Sočiju in Jekaterinburgu.

VESLANJE - Veslača tržaškega društva Saturnia, člana četverca s krmarjem, Alessandro Mansutti in Alberto Natali sta osvojila zlato kolajno na svetovnem prvenstvu do 23 v Bolgariji. Do prvega mesta sta prišla po izjemno izenačenem boju s posadko iz Nove Zelandije.

ATLETIKA - Na diamantni ligi v Londonu je svetovni rekord in olimpijski zmagovalci Francoz Renaud Lavillenie v skoku s palico preskočil šestmetrsko znamko (6,03 m).

Bakle skvarile nogometno srečanje

CELOVEC - Prijateljsko srečanje med Udinesejem in turškim Galatasarayem v Celovcu je sodnik prekinil v 34. minuti prvega polčasa, zaradi metanja dimnih bakel na igrišče. Na zelenico so jih odvrgli turški navijači. Tudi poletno nogometno obdobje je izgubilo svojo nedolžnost. Pred dnevi v Avstriji je prišlo prav tako na prijateljskem srečanju do prepirov med Eintarchtom in Leedsom. Avstrijski policisti so aretirali 25 oseb. O izgrelih poročajo še iz Belgije in Italije.

Napet začetek sezone ne obeta nič dobrega. Nogomet je čedalje bolj v prirežu nasilnežev, ki očitno niti v poletnem času ne odhajajo na dopust ali vsaj nekaj ur na plažo.

KOLESTARSTVO - Dirka po Franciji

Po Alpah še Pariz

Chris Froome je ohranil vodstvo po napeti etapi z zadnjim vzponom na Alpe d'Huez

PARIZ - Zadnja alpska etapa letošnjega Toura je postregla s pravo kolesarsko poslastico. Dogajanje med vzponom na Alpe d'Huez je pričakovano razživel Nairo Quintana, ki je kljub napadom in končnem drugem mestu za herojem dneva, Francozu Pinotom, le priznal premoč Chrisa Frooma v skupnem seštevku.

V pričakovanju današnje zaključne predvsem po zaslugi pomoči kakovostne ekipe Sky. Froome je na Alpe d'Huezu le dovolil Quintani pobeg, kar je Kolumbijec izkoristil in rumeni majici nadoknadil dobro minuto in pol, ni pa bilo dovolj za spremembo na vrhu končne razvrstitve. Med potjo je Quintana prehitel skupino pobeglih kolesarjev v začetku etape, med temi Rollanda in nezadržnega Kanadčana Hesjedala, ki je bil na koncu odlični tretji.

Pričakovanje je vladalo tudi za nastop Nibalija, ki pa je doživel dokaj črn dan. Komaj se je dvignil naklon zadnjega vzpona, je Siciljanec preklunjal pnevmatiko in takoj izostal od skupine najboljših za dobro minuto, kar ga je izključilo iz samega boja za osvojitve etape in boja za končno tretje mesto v skupnem seštevku.

Froome se bo danes v Parizu zasluženo veselil že svoje druge rumene majice v karieri. Na včerajšnji etapi bi

Chris Froome je držal napade Kolumbijca Quintane na zadnjem vzponu letošnjega Toura in bo danes v Parizu stal na najvišji stopnici zmagovalnega odra.

ANSA

lahko doživel pravo katastrofo, vendar je bil dovolj priseben, da je z ekipnimi kolegi odbil vse naskoke španske ekipe Movistar, kjer sta bila med najbolj aktivnima ravno Quintana in Valverde, ki je uspešno ubranil tudi najnižjo stopničko zmagovalnega odra.

Vrsti red 20. etape Modane Valfrejus - Alpe d'Huez (110,5 km): 1. Thi-

baut Pinot (Fra/FDJ) 3:17:21; 2. Nairo Quintana (Kol/Movistar) + 0:18; 3. Ryder Hesjedal (Kan/Cannondale-Garmin) 0:41.

Skupno: 1. Christopher Froome (VBr/Sky) 81:58:33; 2. Nairo Quintana (Kol/Movistar) + 1:12; 3. Alejandro Valverde (Špa/Movistar) 5:25; 4. Vincenzo Nibali (Ita/Astana) 8:36; 5. Alberto Contador (Špa/Tinkoff-Saxo) 9:48.

ŽREB - 9 skupin Direktno naprej le zmagovalci

Skupina A: Luksemburg, Belorusija, Bolgarija, Švedska, Francija, Nizozemska.

Skupina B: Andora, Latvija, Ferski otoki, Madžarska, Švica, Portugalska.

Skupina C: San Marino, Azerbajdžan, Norveška, Severna Irska, Češka, Nemčija.

Skupina D: Gruzija, Moldavija, Irska, Srbija, Avstrija, Wales.

Skupina E: Kazahstan, Armenija, Črna gora, Poljska, Danska, Romunija.

Skupina F: Malta, Litva, Slovenija, Škotska, Slovaška, Anglija.

Skupina G: Liechtenstein, Makedonija, Izrael, Albanija, Italija, Španija.

Skupina H: Ciper, Estonija, Grčija, BiH, Belgija.

Skupina I: Finska, Turčija, Ukrajina, Islandija, Hrvaška.

KOŠARKA

Pall. Trieste najel mladega Američana

TRST - Tržaški košarkarski prvoligaš Pallacanestro Trieste je najel prvega od dveh novih tujcev za nastop v A2 ligi Gold. To je 21-letni Američan Jordan Parks. Igra na položaju krila, visok je 2,01 metra. Podpisal je dveletno pogodbo, svojo prvo poklicno. Temnopolti košarkar, doma iz New Yorka, je v zadnjih dveh sezonah igral za univerzitetno moštvo lige NCAA North Carolina. V minulem prvenstvu je imel povprečje 31 minut igre, 15,6 točke (66% za dve, 37% za tri točke), 8,3 skoka in 1 blokado.

»To je igralec pol energije in dobre volje, primeren za mlado ekipo, kakršna je naša. Pomagali mu bomo, da se uveljavi,« je povedal trener tržaškega kluba Eugenio Dalmasson

Zdovc ne računa več na Američana

KRANJ - Slovensko košarkarsko reprezentanco, ki je z dnevom odprtih vrat v dvorani Planina v Kranju, zaključila prvo fazo priprav na evropsko prvenstvo, vsak teden zapuščajo kdo od reprezentantov. Selektor Jure Zdovc je včeraj tudi sporočil, da ne računa več na pravočasno naturalizacijo Američana Bryanta Dunstona, razočaral pa ga je mladi Aleksej Nikolič, ki je dan pred prihodom na priprave sporočil, da ga ne bo, saj je preveč utrujen. Selektor je njegovo odločitev označil za nesprejemljivo. Zdovc sicer hkrati tudi dodaja, da je izjemno zadovoljen z angažirano fanov.

»Že dolgo nisem imel takšne skupine igralcev. Užitek je delati z njimi, saj so vsi zelo motivirani. Zavedajo se, da je praktično vseh dvanajst mest v ekipi še odprtih in da lahko vsak pride na evropsko prvenstvo,« je dejal Zdovc. Moštvo zdaj odhaja v Zreče, tam se bodo soigralcem pridružili tudi Alen Omič, Uroš Slokar in Zoran Dragič.

Bečirovič se je poslovil

LJUBLJANA - Eden najuspešnejših slovenskih košarkarjev, Sani Bečirovič, ki ima korenine tudi v Doberdolu, je uradno končal igralsko kariero in se seli v trenerske vode. Pri slovitim Panathinaikosu, s katerim je leta 2007 postal evropski prvak, bo pomočnik prvemu trenerju, legendarnemu Aleksandru Đorđeviću.

»Pri dvajsetih letih so mi zdravniki dejali, da zaradi težav s kolonom ne bom mogel več hoditi. Dejali so mi, da ne bom mogel več igrati košarke. Pokazal sem jim nasprotno. Pokazal sem jim, da lahko hodim, da lahko igram in da lahko zmagojem,« je povedal 34-letni Bečirovič in dodal: »To je lahko poduk za vsakega, saj ne glede na to, kako črn je scenarij, vedno obstaja pot naprej. S pomočjo družine in prijateljev sem dokazal, da zdravniki niso imeli prav, bil sem trmast in dosegel svoj cilj - igrati košarko na vrhunskem nivoju. To je zame bila največja zmaga.«

Bečirovič je v svoji karieri igral za dvajset različnih klubov, bil pa je tudi vedno pripravljen igrati za slovensko reprezentanco. V državnem dresu je odigral 52 tekem, kar ga med slovenskimi reprezentanti uvršča na trinajsto mesto, in dosegel 551 točk, kar je deveti najboljši dosežek v zgodovini slovenske košarke.

ODOBKARJE - Evropska liga: Belorusija - Slovenija 0:3 (-21:25, 22:25, 15:25)

KOŠARKA - Mislili so že, da so ga izgubili

Ban ostaja zvest Jadranu: »To je moj košarkarski dom, domu pa se težko odrečeš«

Borut Ban bo tudi v novi sezoni košarkar Jadrana. 23-letni branilec je po koncu sezone in izpadu iz državne B lige napovedal, da bo o svojem nadaljnjem nastopanju v dresu združene ekipe še razmislil.

Ban je sicer v posezonskem obdobju dobil marsikatero ponudbo, tudi za nastop v višji ligi, vendar se jim je odpovedal. V igri je bilo tudi nadaljevanje študijske poti. Kontovelec zaključuje triletni študij na tržaški univerzi, rad pa bi nadaljeval študijsko pot tudi na višji stopnji. »Nisem uspel združiti željo po igranju v kakovostni ekipi in nadaljevanju študija. Dobro sem premislil in sem se naposled odločil, da ostanem zvest Jadranu, saj je ta moj dom,« nam je dejal Ban, ki bo po vsej verjetnosti Jadranu ostal zvest do konca igralne kariere.

Po odhodu Franca, Marusiča, in že v prejšnji sezoni Slavca, bo v naslednji sezoni večje breme na ramenih Danie-la Baticha, samega Bana, De Petrisa Malalana ter Ridolfija, ki bodo dejansko zasedali mesta senatorjev v novi slačilnici. Diviachi ni še potrdil igranja z Jadranom v novi sezoni, trener Mura pa bo lahko računal na mlajšo garnituro.

»Vemo, da naš trener uporablja dolgo rotacijo in po možnosti čim več igralcev na klopi. Sam pa sem navdušen nad vključitvijo novih obrazov, ki bodo nedvomno prinesli nekaj svežine,« je še

Borut Ban je v lanskej sezoni v Jadranovem dresu dosegel 376 točk.

FOTODAMJ@N

razmišljal Ban, ki se je obenem spomnil podobnega trenutka po izpadu leta 2007 po izpadu iz C1 lige v C2, ko je pri Jadranu zapihal nov veter.

Torej motivacije so visoke, ki bodo po Banovem mnenju spremenila tudi filozofijo igranja: »Fizično smo neko-

liko »lahki«, edini visok je De Petris. Letos bi lahko igrali hitreje, bolj podobno igranju mladinskih ekipi, kjer je manj shem in premišljenih napadov.«

Sprememb v odboru Ban ni komentiral, čeprav je s soigralci stalno sledil razvoju dogodkov, ki so privedli do odstopa Jadranovega vodstva.

Jadranova članska ekipa se bo po poletnem premoru prvič zbrala 17. avgusta. Pred tem bodo nekateri uživali na počitnicah, sicer nam je Ban zaupal, da bodo zvesti tradiciji in da se bodo pred pričetkom vadbe zbrali vsi v Balah, kjer jih bo gostil nekdanji kapetan Slavec, nato jih čaka še potovanje po jadranski obali. (mar)

JADRANJE - SP 420 na Japonskem Zadovoljni sta lahko obe posadki TPK Sirena

Na Japonskem se je končalo svetovno prvenstvo v jadralskem razredu 420. Kljub drugačnim napovedim je tajfun prizanesel organizatorjem, tako da je jadrance na regatnem polju tudi zadnji dan pričakalo sončno vreme. V vetru s hitrostjo do 14 vozlov so izpeljali dva plova. Branilki naslova svetovnih prvakinj Carlotta Omari in Francesca Russo Cirillo (TPK Sirena) sta v predzadnji regati zasedli 15. mesto, v zadnji pa peto, s čimer so izenačile svojo najboljšo uvrstitev iz prve regate v zlati skupini. Skupno sta se s 13. povzpeli na 11. mesto. Kljub temu, da nista ponovili lanskega izjemnega uspeha v nemškem Travemundeju, ko sta bili prepričljivo najboljši in da se jima ni uresničil niti cilj, da bi se uvrstili v prvo deseterico, sta bili s svojim nastopom zadovoljni, saj zaradi študijskih razlogov letos objektivno nista bili tako dobro pripravljene. Naslov prvakinj sta osvojili Španki, srebrni sta bili Francozinji, bronasto odličje pa je ostalo na Japonskem.

V moški konkurenci je nastopila mešana posadka TPK Sirena Matteo Omari in Cecilia Fedel (na sliki). Za fanta in dekle, povrhu novinca na tej ravni, ni bilo lahko meriti moči v moški konkurenci, posebno še, ko je bil veter močnejši. Zato pomeni uvrstitev na 44. mesto (osmi v srebrni skupini) soliden uspeh, oplemenitilo pa ga je 3. mesto v zadnji regati. Zmagala sta Japonska pred posadkama iz ZDA in Honk Konga. V konkurenci under 17 sta zmagala Italijana Edoardo Ferraro in Francesco Orlando iz Sanrema.

Dejan Faraglia na novi klopi

Lanski pomočnik Deana Oberdana v članskem moštvo KK Bor Dejan Faraglia (letnik 1988) se seli na klop ženske košarkarske ekipe Cus Trieste, ki nastopa v C ženski ligi. Faraglia je košarkarsko zrasel pri svetovivanskem Boru, kjer se je tudi zgodaj posvetil trenerski izkušnji. Kot piše spletna stran megabasket.it, se je bazovski trener odločil za novo sodelovanje, pri Boru pa bo še spremljal dejavnost mladinskih ekip. (mar)

ODBOJKA - Olympia in Sloga Tabor v dvanajstmestni ligi

Zdesetkana skupina

Zaradi manjšega števila ekip se bo prvenstvo začelo šele 31. oktobra - Koliko bo izpadov? - Olympia snubi Allescha

Prvenstvo B2-lige, v katerem bosta v prihodnji sezoni nastopili Olympia in Sloga Tabor Televita, bo precej različno od prvenstva, v katerem sta igrali lani. Med poletjem je namreč z »zemljevida« državne moške odbojke izginilo kar nekaj moštev, da je odbojkarstva zveza sestavila le osem skupin, štiri izmed njih, namesto predvidenih štirinajst, štejejo samo dvanajst moštev. Med temi je tudi severnovzhodna skupina, v kateri igrata moštvi naših dveh društev. Njihovi nasprotniki v skupini C bodo tako Trebaseleghe PD, Monselice PD Casalsarugo PD, Massanzago PD, Delta Porto Viro Rovigo, Volley Treviso, Bibione VE, Isola VR Bassano Volley in Cordenons PN.

Zakaj je ekip tako malo? Zato, ker se Bolghera iz pokrajine Trento, Paese iz Trevisa in videmski VBU (zmagovalec C lige v naši deželi) niso vpisali, Valsugana, osmoljenec lanskega boja za napredovanje, pa se je do višje lige dokopal skozi stranska vrata, z odkupom pravic. Zanimivo je, da se je lanski zmagovalec Villafraanca odpovedala igranju v B1-ligi.

Zaradi manjšega števila ekip v ligi, naj bi posledično zmanjšali tudi število izpadov. Ker jih je bilo predvidenih kar pet, naj bi jih torej bilo tri, vendar uradnega ni še nič. Ker bodo v sezoni 2016/2017 B1 in B2-ligo združili v enotno B-ligo, v letošnji B2-ligi ne bo končnice, direktno bo napredoval samo zmagovalec skupine, kar utegne odvze-

ti prvenstvu čar. Pa še to: prvenstvo B2-lige se bo začelo šele 31. oktobra!

Medtem ko je ekipa Sloge Tabor praktično že določena in se ne bo bistveno razlikovala od lanske, pri Olympii še vedno iščejo zamenjavo za Gastalda in Terpina. Uprava kluba je že sporočila, da se je za prestop v vrste goriškega drugoligaša dogovorila z mladim Furlanom Zamparjem. Preko očeta, nekdanjega odbojkarja OK Val Franza Allescha, se pogovarjajo tudi z njegovim sinom Pierom, ki je bil v minuli sezoni rezerva v Parmii (A2-liga), ki jo vodi nekdanji reprezentant Cantagalli. A v Gorico bi prišel le, če se odloči za študij v naši deželi. »Če govorimo o okrepitvi, mora biti to igralec, ki je sposoben doseči na vsaki tekmi več kot 20 točk, sicer bo igral eden od sedanjih članov ekipe,« je povedal športni vodja Andrej Vogric.

NOGOMET - Prestopni rok

Vesna ima novo okrepitev iz Gabona

H kriški Vesni prihaja Yaya, sicer ne nogometaš iz Slonokoščene obale s priimkom Toure, ki nastopa za Manchester City, temveč dvajsetletni vezist iz Gabona. Športni vodja Vesne Paolo Soavi stavi na kakovost Afričana, ki je pri Vesni že lani opravil nekaj treningov, ni pa pridobil ustreznih dovoljenj za registracijo in nastop v elitni ligi. Vesno sta okrepila še branilec Luka Tragin, letnik '95, iz Ajdovščine in še vezist iz mladinskega sektorja Udineseja Simone Ramando, letnik 1997.

Odhajajo Muiesan in Cipraccu. Prvi se je pridružil San Luigiju, drugi pa Manzaneseju. Križ zapušča tudi Luka Škrbina, ki naj bi tudi zaključil svojo nogometno kariero. Vodstvo kluba je še na sledi kakovostne špice.

JUVENTINA - V štandreežkem taboru so že predčasno napovedali nekatere okrepitve, med katerimi je kar nekaj kakovostnih nogometašev kot sta vratar Enrico Bon (igral je tudi v profesionalnih ligah) in Andrea Bardini (nekdanji Ufm). Novost predstavljajo še prihodi mladega Scrazzola (nekdanji Cjarlins Muzane) ter bivši kapetan Lumignacca Raffaele Nardella. Poleg dveh okrepitev iz elite lige se je Juventini pridružil še Marco Sant, ki je lani v dresu Fauglisa v prvenstvu druge kategorije dosegel 18 golov. V Štandrežu je moštvo praktično popolno. Vodstvo pa skrbi poškodba kolena napadalca Alessandra Predana, ki si je med igranjem na poletnem turnirju poškodoval koleno in tvega daljšo odsotnost od nogometnih zelenic. Na klopi ostaja trener Sepulcri, potrjen pa je bil ves strokovni štab.

KRAS - Pri repenskem Krasu imajo tudi novega trenerja vratarjev. To je Vittorio Baccari (nekdanji Udinese in Triestina). (mar)

»Srebro« za Vidalija in Zaccario

Drugi dan deželnega absolutnega prvenstva v tržaškem bazenu Bianchi je bil spet uspešen za slovenske plavalce. Repenc Kristian Vidali je osvojil drugo mesto na 200 prsno s časom 2.26:33. Zmagal je Luca Corrá (Gymnasium Pordenone). Na 50 m hrbtno je Rok Zaccaria (Rari Nantes Adria Monfalcone) prav tako osvojil drugo mesto na 50 m hrbtno s časom 27,93. Zmagal je Lorenzo Glessi (Gorizia Nuoto). Deželno prvenstvo se bo končalo danes popoldne.

Obvestila

AŠD VESNA organizira na nogometnem igrišču v Križu nogometni turnir 5x5 »Bala u maškari« v soboto, 1. in nedeljo, 2. avgust. Komentator Danjel Malalan - Bokja in DJ Red Heat. Na voljo bodo osvežilni bazen in dobro založeni kioski.

KOLESARSKI KLUB ADRIA iz Lonjerja prireja tudi letos, prihodnjega 6. septembra, netekmovalni kolesarski "Maraton prijateljstva Ljubljana - Trst", s startom ob 9.30 na Kongresnem trgu v Ljubljani.

Vse informacije so objavljene med raznimi obvestili na spletni strani www.slosport.org.

ZŠSDI obvešča, da poslujeta urada v Trstu in Gorici s poletnim urnikom od ponedeljka do petka od 8.00 do 14.00

AŠZ JADRAN sklicuje v petek, 31. julija, izredni občni zbor, ki bo v mali dvorani Prosvetnega doma na Opčinah ob 20.30. Dnevni red: izvolitev novega odbora in razno.

NK KRAS, pod pokroviteljstvom ZŠSDI, prireja nogometni kamp od 31. avgusta do 4. septembra, od 8.30 do 13.00 na nogometnem igrišču v Repnu za dečke in deklice letnikov 2003-10. Vpis do 24. avgusta. Prijave in info na tel. 040-2171044, 333-2939977 (Roberta) in 339-3853924 (Emanuela).

AŠD CHEERDANCE MILLENIUM in ZŠSDI organizirata poletni center Plesalček za otroke od 3 do 8 let, od 31. avgusta do 4. septembra, v telovadnici OS Bevk na Opčinah. Urnik: 7.30-17.00, kosila in malice so vključeni. Info in vpis na tel.: 334-3611757 (Kristina), info@cheerdancemillemium.com.

KK BOR in ZŠSDI organizirata celodnevni Košarkarski Kamp na Stadionu 1. maja, namenjen deklicam in dečkom od 6. do 12. leta od ponedeljka 31. avgusta do petka 4. septembra. Za informacije in vpis: Karin Malalan 3406445370 ali karinmalalan@gmail.com.

primorski_sport

facebook

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Sartorio

Jutri, 27. julija, ob 21.00 / TriestEstate / The James Joyce Patchwork Show]: »Joyce rispogliato in piazza«.

Občinska knjižnica Stelio Mattioni (Ul. Petracco 10)

V ponedeljek, 10. avgusta, ob 21.00 / TriestEstate / Pupkin Kabarett: »... a volte ritornano«.

Knjižnica Quarantotti Gambini (Ul. delle Lodole, 7/A)

V ponedeljek, 17. avgusta, ob 21.00 / TriestEstate / Pupkin Kabarett: »... a volte ritornano«.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom - Amfiteater

V nedeljo, 23. avgusta, ob 21.00 / komedija / »Svakinja da te kap«, Scenarij in režija Anja Škabar, igrajo Nuša Živec, Gianni Soban, Petra Škabar, Jan Škabar, Nataša Škrk, Ana Škabar, Jana Može Kariz in Tanja Pangerc Žnidaršič / Če bo vreme slabo, bo predstava v Veliki dvorani

V nedeljo, 30. avgusta, ob 21.00 / monokomedija / »Zapornik št. 3.2.3.«, Scenarij in režija Matej Mijatović, igra: Domen Valič / Če bo vreme slabo, bo predstava v Veliki dvorani.

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Trieste loves jazz 2015

Trg Verdi

Danes, 26. kulija, ob 21.00 / The guru of hammond and Godfather of acid

jazz / Nastopajo: Brian Auger's Oblivion Express feat. Ex Santana Alex Ligertwood (ZDA).

V ponedeljek, 27. julija, ob 21.00 / Original armenian music mixed with jazz / Nastopajo: Nion Orchestra feat. Arto Tunçboyacıyan & Alexander Balanescu »Armenian Dream« / Arto Tunçboyacıyan - vokal in tolkala; Alexander Balanescu - violina; Maria Vicentini - klavičembalo; Franco Feruglio - bas kitara; Luca Grizzo - tolkala; Alessandro Mansutti - bobni; Claudio Cojaniz - armonium in vodstvo.

V torek, 28. julija, ob 21.00 / One of the most admired alto saxophonists in jazz / Nastopajo: Kenny Garrett Quintet (Kenny Garrett - Alto in saxofon sopran; Corcoran Holt - kontrabas; Marcus Baylor - bobni; Vernell Brown - klavir; Rudy Bird - tolkala): »Pushing The World Away« grammy nomination: best jazz instrumental album.

V sredo, 29. julija, ob 21.00 / A Night for Luttazzi, the genius of swing / Nastopajo: »2 pianos for Lelio« konservatorij G. Tartini s Trista / Giulio Scaramella in Francesco De Luisa - klavir / sledi / Le Voci di corridoio speciale per Lelio / Roberta Bacciolo - vokal; Elena Bacciolo - vokal; Fulvio Albertin - vokal; Paolo Mosele - vokal; Tiziana Cappellino - klavir; Saverio Miele - bas kitara; Luca Rigazio - bobni.

Pomol San Carlo

V nedeljo, 9. avgusta, ob 4.50 / Koncert ob zori / A great piano player in the faint light of dawn / Nastopa: Marco Balaben - klavir.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Awditorij

V torek, 18. avgusta, ob 20.30 / klasična in rock / Nastopajo: 2CELLOS.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

DOLINA

Zgodovinski arhiv Pangerc (na trgu v Dolini) je na ogled razstava »Spomini iz fronte 1914 - 1918«. Razstava bo na ogled do 27. septembra.

BOLJUNEC

Društveni bar n' G'rici: Skupina 35-55 in SKD F: Prešeren vabita na ogled fotografske razstave Sonje Gregori o Nepal. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

OPČINE

Gostilna Veto: Fotovideo TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Pavla Morelja »Pogledi v naravo«. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

NABREŽINA

Kavarna Igo Gruden: Fotovideo TS80 vabi na ogled fotografske razstave člana Štefana Grgiča. Razstava bo na ogled do konca avgusta.

REPEN

Kraška hiša je na ogled razstava fotografiji Nike Furlani »Corpora lucida«. Razstava bo na ogled do 16. avgusta s

sledečim urnikom: nedelje in prazniki od 11. do 12.30 in od 15. do 17. ure.

PEVMA

Razstavni prostor: ob prazniku Sv. Ane bo v petek, 24. julija, ob 19. uri odprtje razstave »Vojna je uničila vse... Pevma, Oslavje, Štmaver, Solkan 1915-1918«; na ogled bo ob prazniku Sv. Ane ves dan, od 27. julija do 2. avgusta 17.00-19.00 in do konca decembra po dogovoru.

SLOVENIJA

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LIPICA

Muzej Lipicanca: z zgodbo o nastanku in lastnostih konja kot živalske vrste in tesni povezanosti s človekom, ki se kaže tudi skozi upodobitve konja v mitologiji in umetnosti od pradednine dalje. Osrednji del je namenjen predstavitvi zgodbe o ustanovitvi lipiške kobilarne, njenih vzponih in padcih skozi stoletno zgodovino do današnjih dni.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

GORJANSKO

Avstro-Ogrsko vojaško pokopališče iz 1. svetovne vojne je največje pokopališče avstro-ogrške vojske na območju soške fronte, saj je tu pokopanih

preko 10.000 vojakov različnih narodnosti. Možen je samostojni ogled.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto. / Na ogled je tudi stalna razstava »Podobe Krasa« / Info: gradstanjel@guest.arnes.si

TIC Štanjel: stalna razstava o življenju in delu arhitekta in urbanista Maksa Fabianija.

AJDOVŠČINA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

DOBROVO

Goriški muzej - Grad Dobrovo: obveščila, da je na ogled obnovljena zbirka del Zorana Mušiča (stalna postavitev), razstava »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije« (stalna postavitev) in arheološka razstava »Pivsko posodje iz slovenskih muzejev« od torka do petka med 8.00 in 16.00, sobota, nedelja in prazniki od 12.00 do 16.00.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

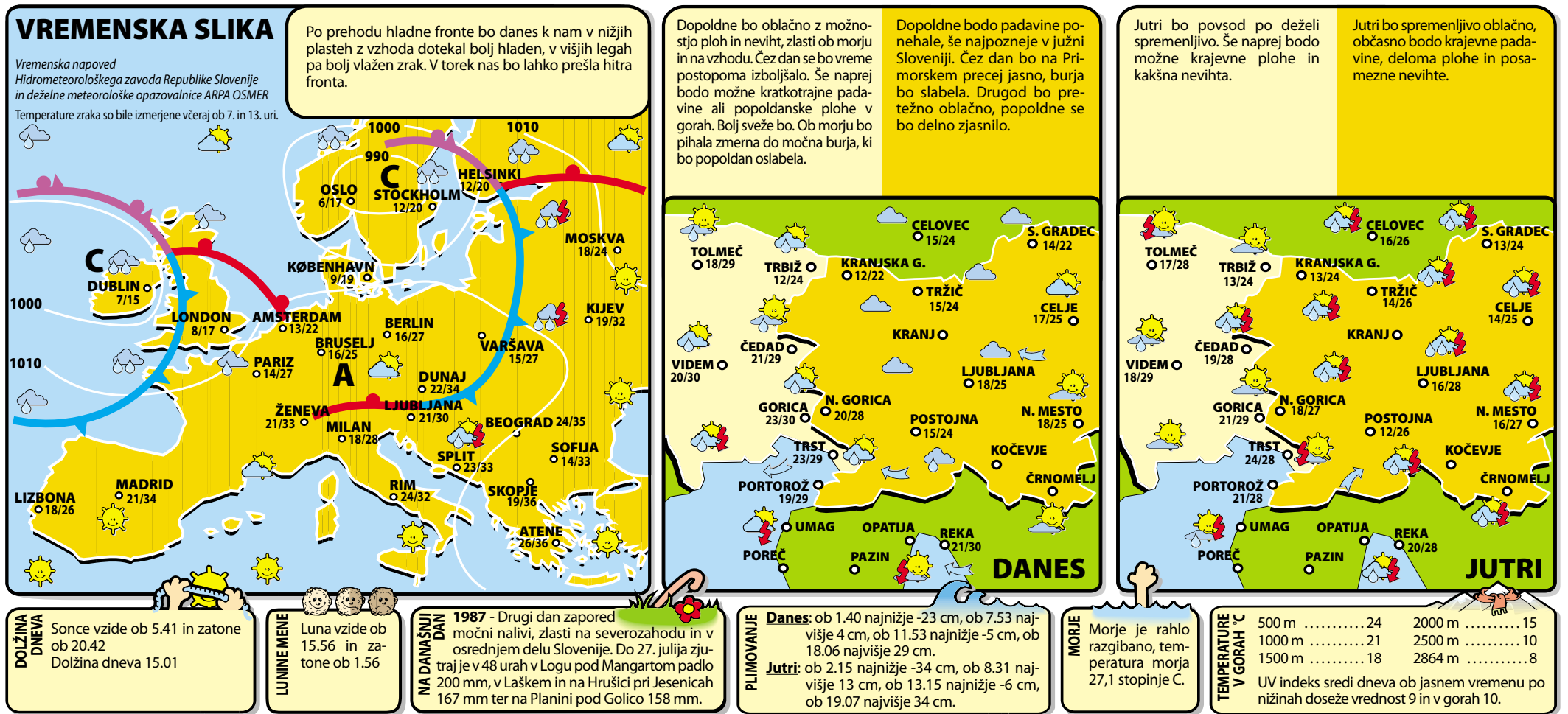
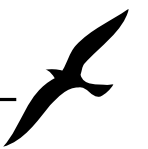
Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Filmske zvezde

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVIL LAKO	PEKOČA BOLEČINA	RUSKI SLIKAR (ALEKSANDER)	ITALIJANSKA PESNICA, SLOVITA KURTIZANA	UBOŽEC, REVA	POVRŠINSKA MERA, HEKTAR	FRANCOSKI LETALSKI PIONIR (CLEMENT)	OPENSKO ŠPORTNO DRUŠTVO	STARI GERMANI	STOPNJA NADREJENOSTI V VOJSKI	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	ANGLEŠKI FIZIK (FRANCIS WILLIAM)	NOČNI LOKAL	MESTO NA SICILIJI	ETILNI ALKOHOL, VINSKI CVET
MOČEN UDAREC ŽOGE					INDIJANEC V ZDA NOVA ZELANDIJA					ADAM BOHORČ		AVT. OZNAKA CELJA NEKD. KOŠAR-KAR NBA		
KARNEVALSKE KROGLICE										NEKD. EGIP. PRESEDNIK ORIENTALSKO ŽGANJE				
DRŽAVNA BLAGAJNA					POVRŠINA STRAVO SETA OBLAK									
SVETOVNI RAZUM, BISTVO STVARI					ROMULOV DVOJČEK MESTO V LOMBARDIJI				RICHARD OWEN PREKAPNICA			JEZERO V TURČIJI MOŠTVO, EKIPA		
ZNAČILEN JE URANOV						AM. REŽISER (QUENTIN) AM. PEVKA PERRY								
NAŠA BABICA					ANDREJ KOSIČ SLOV. PEVKA (MAJDA)		ITAL. PEVEC ANGLEŠKI PISATELJ (DAVID HERBERT)				NADZORNIK V STAREM RIMU DELOVNA IZMENA			
AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA GARDNER				KAMEN S HRIBA NAD BEOGRADOM						ROPOTIJA, KRAMA SERGIO TAVČAR			DAVID HUME DRAGO OTA	DEZIDERIJ ERAZEM GRŠKE BOGINJE MAŠČEVANJA NEKDANJI RUSKI VLADAR
								MESTECE PRI ANCONI ZELENICA V PUŠČAVI					FORMAT KNJIGE, DVANAJSTERKA IGOR KOMEL	
												ŽIVLJENJSKO OBMOČJE AVTOMOBIL. OZNAKA REKE		
					PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	OSEBA IZ ROMANA TUGOMER	OTOK V ALEUTH LUKNJAČ			ZVIJAČA, UKANA MAJHEN LESEN PLUG			ŠKOTSKI IGRALEC CONNERY	KEM. ZNAK ZA IRIDIJ PTIČ IZ REDA UJED
					NEKDANJI TRŽAŠKI STADION "ROCCO"					NAJPO-GOSTEJŠI VEZNIK DVOJICA			NAŠ PESNIK GREGORČIČ ITALIJANSKI RDEČI KRIŽ	TIBETANSKO GOVEDO
					VULKAN NA SICILIJI				ANTON PETJE CENE VIPOTNIK		LITERARNA FILMSKA PODLAGA VASJA OCVIRK			
					VZDEVEK RADKA POLIČA								MESTO V RUSIJI	
					ATA								ZDRAVILO	

SLOVARČEK - ADER = francoski letalski pionir • ARH = slovenska pevka • GERO = oseba iz romana Tugomer • MOROZOV = ruski slikar • NEJA = mesto v Rusiji • RAT = otok v Aleutih • VAN = jezero v Turčiji • VORONIN = ukrajinski nogometaš

Kje so Messijevi kamni?

LIBREVILLE - Argentinski nogometni zvezdnik Lionel Messi je skupaj s predsednikom Gabona Alijem Bongom Ondimbo prejšnji teden položil temeljne kamne - in na njih pustil svoje odtise - za stadion afriškega prvenstva v Port-Gentilu. A kamnov ni več. Čeprav so takoj oblasti začele preiskavo, pa zaenkrat ni niti ene sledi od storilnih tatvine. Messijev obisk Gabona je sicer sprožil kar nekaj polemik, predvsem na družbenih omrežjih, kjer so se spraševali o stroških, ki so jih v Gabonu morali plačati za Argentinčev obisk z nafto bogate države, v kateri pa več kot polovica prebivalstva živi pod pragom revščine. Francoska revija France Football je navedla, da je zvezdnik Barcelone za obisk prejel kar 3,5 milijona evrov. Gabonske oblasti so to že zanikale.

Je možna presaditev možganov?

RIM - Po pisanju revije CNS Neuroscience and Therapeutics od presaditve človeških možganov ni več daleč. Na Kitajskem je raziskovalec Xiao-Ping Ren opravil že tisoč uspešnih presaditev možganov na miših, zdaj se pripravljajo, da bi presaditev razširili še na opice. V reviji piše, da so mišje presaditve pokazale dobro stopnjo uspešnosti, saj ostajajo encefalogram in obrazne mišice neokrnjene. Kitajski poizkusi razdvajajo znanstveno srenjo, ker jih mnogi imajo za zelo drzne in etično sporne, a med njihovimi zagovorniki je v Italiji tudi dr. Sergio Canavero, po katerem naj bi se Kitajci tudi zgledovali.

Dežela FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA PROTI ZAPUŠČANJU DOMAČIH ŽIVALI

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA

Domačih živali ne smemo zapuščati, saj bi to zanje pomenilo gotovo smrt po hudem trpljenju, pri čemer je verjetno najhujše prav trpljenje zaradi ločitve od svojega gospodarja. To je poziv Dežele vsem lastnikom domačih živali, predvsem v poletnem času, ko lahko postane zapustitev štirinožnih prijateljev najlažja rešitev za brezskrbne počitnice. Zapustiti svoje ljubljence je tudi kaznivo dejanje, ki se ga kaznuje z aretacijo in zaporom do enega leta ali s kaznijo od 1.000 do 10.000 evrov.

Na spletni strani Dežele www.regione.fvg.it je pod razdelkom socialno-zdravstveni sistem - urbana higiena na voljo specifična stran, namenjena hišnim ljubljencem in eksotičnim živalim, kjer so ob vseh koristnih informacijah za lastnike domačih živali navedene tudi vse strukture, kjer je mogoče posvojiti psičke, in imena vseh prostovoljnih združenj, ki so vpisana v namenski deželni seznam.

